Güneşli Dünya

5
12 haziran 1980
25 lira

TÜSTAV

MESS'i protesto eden grevci eşleri gözaltına alındı

Geçtiğimiz hafta Cuma günü, grevci kadınlar, eşleri grevde bulunan kadınlar ve grevcilerin yakınları olan kadınlar kısa adı MESS olan Madeni Eşya Sanayicileri Sendikası'nın İstanbul Gümüşsuyu'ndaki Merkezi önünde toplandılar. MESS'in toplu sözleşmelerdeki uzlaşmaz tutumunu gözler önüne sermek amacıyla bir basın toplantısı düzenlemek isteyen emekçi kadınlar ve grevci eşleri MESS binası önünde olağanüstü önlemler alan kolluk kuvvetleri tarafından gözaltına alındılar.

MESS binası önünde polisler tarafından gözaltına alınan 34 kadın önce Beyoğlu Emniyet Amirliği'ne, daha sonra da Sıkıyönetim Komutanlığı'na götürüldüler. Gözaltına alma sırasında, olayın fotoğraflarını çeken basın mensuplarının filmleri polis tarafından zorla alındı.

Kadınlar'ın Sesi Ajansı'ndan yapılan açıklamada olayın şiddetle kınandığı belirtildi ve gözaltına alınan grevci kadınların ve grevci eşlerinin derhal serbest bırakılması istendi.

Güneşli Dünya yayına hazırlandığı sırada, 34 emekçi kadın hâlâ gözaltında tutuluyordu.

•TÜRKLER, DİSK/TÜRK-İŞ EYLEM BİRLİĞİNİ VURGULADI

Türkiye Maden-İş Sendikası Genel Başkanı Kemal Türkler, Sendikanın 2. Bölge Temsilciliğinin Genel Kurulu'nu açarken yaptığı konuşmada, DİSK ile Türk-İş arasındaki eylem birliğinin önemini vurgulayarak, "öylesi istemler var ki, ancak böylesi bir eylem birliği ile elde edilebilecektir" dedi. Kemal Türkler konuşmasında faşizm tehlikesine dikkat çekti. Savunma İşbirliği Anlaşması (SİA) konusunda da "parlamento içindeki ve dışındaki, ulusal bağımsızlıktan yana tüm güçleri SİA'yı durdurmak için savaşıma çağırıyoruz" dedi.

•NETAŞ'A SALDIRAN FAŞİSTLERİ İŞÇİLER PÜSKÜRTTÜ

Maden-İş Sendikası'nın örgütlü bulunduğu İstanbul Ümraniye'de kurulu Netas İsverinde MHP yanlısı MİSK'in bildirilerini dağıtmak isteyen faşist militanlar işçiler tarafından yerleşim merkezine kadar kovalandı. İşçilerin sert tepkisini gören faşistler üç noktadan ateş açtılar. Bu sırada olay yerinden geçmekte olan polis ekip otosunun seyirci kaldığı tüm işçiler tarafından görüldü. İşçiler açılan ateşe karşın faşistleri kovaladı, ancak, daha sonra silahlı saldırganlar değil, işyeri işçi temsilcileri gözaltına alındı. Arkadaşlarının gözaltına alınması üzerine Netaş işçileri işyerinde üretimi durdurarak direnişe geçti.

•BURSA SANAYİ BÖLGESİ CEZAEVİ YAPILMAK İSTENİYOR

Bursa'da grevde bulunan Çemtaş ve Karsan İşçilerine grev ödeneklerinin verildiği gün bir konuşma yapan Maden-İş 13. Bölge Temsilcisi Özcan Pekşen, İşverenlerin Bursa Organize Sanayi Bölgesi'ni tel örgü ile çevirmek istediklerini söyledi. Pekşen, "Sanayi bölgesi bir açık cezaevine dönüştürülmek isteniyor. Buna izin vermeyeceğiz" dedi. Maden-İş 13. Bölge Temsilcisi, Türk-Metal Sendikası'nın MESS'le işbirliği yaparak toplu sözleşmeyi imzaladığını belirtti ve "Türk-Metal yöneticileri işçi sınıfını arkadan hançerlediler. Şimdi, Bursa'da Tofaş ve Coşkunöz İşçilerinin karşılarına çıkacak yüzleri kalmadı" şeklinde konuştu.

•KAYSERİ'DE FAŞİSTLER BİR İŞÇİYİ ÖLDÜRDÜ

Kayseri'de Maden-İş üyesi Çinkur İşçisi Hasan Demir MİSK militanları tarafından önce kalbinden ve alnından vurularak öldürüldü, daha sonra da cesedi MİSK otosuna konularak Sarmısaklı Suyu'na atıldı. Hasan Demir için iki gün sonra Kayseri Devlet Hastanesi önünde büyük bir cenaze töreni düzenlendi. Törende Maden-İş Bölge Temsilcisi ve Hasan Demir'in kardeşi birer konuşma yaptı. Daha sonra, kortej Sivas yoluna kadar yürüdü. Tören sırasında ilerici gençler kentte bildiri dağıttı ve tüm emekçi halkı faşistlere karşı birlik olmaya çağırdılar.

•ÖZKÖSEOĞLU GREV BARAKASINI POLİSLER ARADI

Maden-İş 18. Bölge temsilciliğine bağlı ve MESS'e karşı grevde bulunan işyerlerinden Özköseoğlu Isısan ve Ticaret grev barakası sıkıyönetim ve güvenlik kuvvetlerince arandı. Aramada hiçbir suç unsuru bulunmamasına karşın, nöbetçi işçiler ifade vermek üzere karakola götürüldü ve grev barakasındaki sendika gazeteleri ve afişler indirildi, yayınlara ve kasetlere el kondu.

•SEKA'DA İŞÇİLERE BASKILAR ARTIYOR

Seka Akdeniz Fabrikası işçileri üzerindeki baskılar yoğunlaştı. Faşistler işçileri zorla MİSK'e geçirmeye çalışıyor. İşçiler üzerindeki baskılarda faşistliğiyle tanınan Personel Şefi Ahmet Özcan ile Sosyal İşler Şefi Korkmaz Başdere büyük rol oynuyor.

•FAŞİSTLER İŞÇİ TEMSİLCİSİNİ VE ÇOCUĞUNU ÖLDÜRDÜ

Maden-İş 6. Bölge Temsilciliğine bağlı Dolapdere Motor Ticaret Anonim Şirketi İşyeri temsilcisi Tunç Duyumaç ve çocuğu faşistler tarafından vurularak öldürüldü. Sendikanın Genel Yürütme Kurulu yaptığı açıklamada emekçilere ve emekten yana olan insanlara yöneltilen saldırıların, işçi sınıfıyla birlikte en geniş demokrasi güçlerinin eylem birliğiyle püskürtüleceğini açıkladı ve saldırıyı protesto etti. Bu arada Duyumaç'ın arkadaşları işyerinde saldırıyı protesto ederek işbaşı yapmadılar.

•TEKFEN İŞÇİLERİNE BASKILAR ARTIYOR

Bakanlar Kurulu'nun 2 kez grevlerini ertelediği Tekfen İşçileri üzerindeki baskılar artıyor. MESS üyesi İşyerinde Maden-İş Sendikasının aldığı ve uygulamaya koyduğu grevin 2 kez ertelenmesinden sonra sıksık polisler ihbar aldıklarını söyleyerek baskınlar düzenliyor ve işçilerin üretimi düşürdüklerini öne sürüyor. Öte yandan Tekfen İşyerinde patron İşyeri baştemsilcisi Mahmut Doğan, ünite temsilcisi Halil Barlas, İşyeri temsilcileri Ersin Akma ve Aydın İnce'nin İş akitlerini İş Yasası'nın 17. maddesini öne sürerek feshetti. İş akitleri feshedilen temsilciler "patron tırpanın kendi elinde olduğunu söylüyor, ama biçtiği yerden daha güçlü, daha gür çıkıyoruz" diyorlar.

SAKARYA İGD SEKRETERİ ÖLDÜRÜLDÜ

5 Haziran günü Adapazarı'nda evine gitmekte olan Sakarya İGD Şube Sekreteri Memduh Gündoğan, faşist bir polisin 1 buçuk, 2 metre mesafeden sıktığı kurşun sonucu öldü. Polis, öldürülen gencin "Dur" ihtarına uymadığını öne sürerken, yapılan otopsi bu iddiayı yalanladı ve kurşunun çok yakın bir mesafeden atıldığını ortaya koydu. Adapazarı'nda halkın büyük nefretini toplayan cinayetten sonra yapılan cenaze törenine TİP, TSİP ve gençlik örgütlerinin yanısıra büyük bir halk kitlesi de katıldı.

•PERFEKTÜP'TE DE GREV ERTELENDİ

DİSK'e bağlı Maden-İş Sendikası'nın yetkili olduğu ve İstanbul Topkapı yöresinde kurulu Perfektüp İşyerinde sürmekte olan grev "Memleket Sağlığı" gerekçesiyle Bakanlar Kurulu tarafından ertelendi. Aynı türden tüp üretimini yapan bazı İşyerlerinde grevler sürerken, Perfektüp grevinin ertelenmesinin özel bir nedeni olduğu belirtildi. Bakanlar Kurulu'nun Perfektüp'ün ürettiği tüpleri alan Pfizer İlaç Fabrikası'nda toplu sözleşmenin imzalanması ve üretimin başlaması üzerine Maden-İş'in grevini ertelediği bildirildi. Pfizer'de grev sürerken, Perfektüp grevi de sürdü. Pfizer'de sözleşme imzalanınca, Perfektüp'te de grev ertelendi.

•DANIŞTAY, GREVİ ERTELEME KARARINI DURDURDU

Danıştay, Maden-İş Sendikasının başvurusu üzerine Bakanlar Kurulu'nun Ankara Temel Enerji İşyerindeki grevi 1 ay erteleme kararı hakkında yürütmeyi durdurma kararı verdi. Konuya ilişkin bir açıklama yapan Maden-İş 2. Bölge Temsilcisi Abdullah Yılmaz, Temel Enerji İşyerinde işçilerin tekrar greve başladıklarını, üretim ve satışın durduğunu belirtti.

•ANKARA BELEDİYESİNDE 7.500 İŞÇİ DİRENİŞ YAPTI

Ankara Belediyesi'nde çalışan DİSK üyesi Genel-İş Sendikasına bağlı 7 bin 500 işçi, ücretlerini alamamaları nedeniyle, daha önce alınan karar uyarınca direnişe geçtiler. Direnişle ilgili olarak Ankara Sıkıyönetim Komutanlığınca sendikanın 3 şube başkanı, 81 yönetici ve işyeri temsilcisi gözaltına alındı.

•DENİZLİ İKTİSAT'TA BANK-SEN EK ZAM ALDI

DİSK'e bağlı Bank-Sen Sendikası, Denizli İktisat Bankası'nda çalışan üyelerine, geçen yıl imzaladığı toplusözleşmenin süresi dolmadan ek zam sağladı. Sendikanın imzaladığı protokole göre, bankada çalışan yüze yakın emekçinin aylık ücretlerinde net 1000 lira artış sağlandı. Ücret artışı yılda 6 maaş olan ikramiyelere ve kıdem tazminatlarına da yansıtıldı.

•MTA'DA SÜRGÜNLER PROTESTO EDİLİYOR

12 sendikanın Diyarbakır şubeleri, Diyarbakır'da MTA Genel Müdürlüğünce sürdürülen işçi kıyımlarına karşı çıktı. Açıklamada, MTA'da 450 Dev Maden Sen üyesi işçinin işten atılmasıyla başlatılan işçi düşmanlığının MTA'nın diğer İşyerlerine de kaydırıldığı belirtildi.

•SÖĞÜT SERAMİK'TE GREV BAŞLADI

DİSK'e bağlı Keramik-İş Sendikası 2 Haziran'da 420 İşçinin çalıştığı Söğüt Seramik Sanayii Fabrikası'nda grev uygulamasına başladı.

•GIDA-İŞ, ET BALIK KURUMUNDA UYUŞMAZLIĞA DÜŞTÜ

DİSK üyesi Gıda-İş Sendikası, Et ve Balık Kurumu İşyerlerinde 3 bin 500 üyesi adına bir süreden beri devam ettiği toplusözleşme görüşmelerinde uyuşmazlığa düştü. Sendika yetkilileri İşverenin Toplusözleşme Koordinasyon Kurulu'nun istekler'ni kabul etmelerinin olanaklı olmadığını belirttiler.

•MUĞLA VALİSİ DAYANIŞMA GECESİNİ YASAKLADI

Muğla'da "Grevci İşçilerle dayanışma gecesi"ne Valilikçe izin verilmedi. Geceyi düzenlemek için başvuran Tertip Komitesi'nin tüm üyeleri gözaltına alındı. Tertip komitesine, "güvenliği sağlayamayacakları" gerekçesiyle izin verilmedi.

•GREV ZİYARETLERİNDE DAYANIŞMA YÜKSELİYOR

Vakko, Edip İplik, Kozal, Betebe, Feget, Çift Kaplan, Muhteşem Kot, İleri Mensucat ve General Motor İşçileri ile ilerici kadınlar ve ilerici İlçeler, 3 Haziran günü Maden-İş grevcilerini ziyaret ettiler. 300 kişinin katıldığı ziyaret sırasında İşçiler ve ziyaretçiler adına birer konuşma yapıldı.

•TEKEL'DE YENİ BİR KIYIM HAZIRLIĞI

Tek-Der İstanbul Şube Sekreteri Yusuf Ziya geçen hafta yaptığı basın toplantısında, İktidarın Tekel'de yeni bir kıyıma hazırlandığını, 100'lerce ilerici, devrimci, demokrat memurun sürgün listelerinin hazırlandığını bildirdi. TÜTED, Kimya Mühendisleri Odası, Bank-Der, Maliye-Der, Tüm-Der, Ziraat-Der, Enerji-İş, Genel-Der gibi çok sayıda örgüt temsilcisinin de katıldığı toplantıda konuşan Tek-Der Şube Sekreteri, şimdiye kadar Tekel'in İstanbul dışındaki kuruluşlarından 20 Başmüdür, 50 İdare Müdürü, 40 İdare Memuru ve 700 memurun sürgün edildiğini açıkladı. Ziya, "Sıra İstanbul'daki Genel Müdürlükteki kıyıma geldi" dedi ve tüm demokrasi güçlerini bu kıyımlara karşı birlikte savaşıma çağırdı.

BEŞİKTAŞ HALK-KOOP'TA BİR GENÇ ÖLDÜRÜLDÜ

MHP yanlısı faşistlerin bir süredir Beşiktaş'a ve Halk-Koop'lara saldırısı yoğunlaştı. Son olarak Beşiktaş Halk Tüketim Kooperatifi'ne saldıran faşistler İFSAK üyesi fotoğraf sanatçısı ilerici bir genci öldürdüler. Halit Kıyak isimli ilerici gencin öldürülmesi üzerine, TYS, Görsel Sanatçılar Derneği, TİSAN, Demokratik Sanatçılar Topluluğu, AFSAD, Eskişehir Televizyonla Öğretim ve Eğitim Fakültesi Öğrenci Derneği, İzmit Sinamatek, Sapanca Sinematek ve Zonguldak Sinematek kuruluşları da protesto mesajları gönderdiler.

Öte yandan, Şehremini Halk-Koop yöneticileri de aynı günlerde bir basın toplantısı düzenleyerek, tüketim kooperatifleri üzerindeki baskıları dile getirdiler. Basın toplantısında, Şehremini Halk-Koop'un faşistlerce üç kez bombalandığı ve sıkıyönetim kuvvetleri tarafından sürekli basılıp, arandığı belirtildi.

•CEMİLE AÇIKGÖZ MEZARI BAŞINDA ANILDI

19 Mayıs 1979'da Tarsus'ta evinde faşistler tarafından kurşunlanarak öldürülen öğretmen Cemile Açıkgöz mezarında anıldı. Diyarbakır'ın Büyük Kadı köyünde toprağa verilen Cemile Açıkgöz'ün ölümünün 1. yılında bir grup öğretmen mezarı başında anma toplantısı düzenledi. Mezarını karanfil ve güllerle donatan arkadaşları saygı duruşunda bulunduktan sonra, bir öğretmen Cemile Açıkgöz'ün savaşımını anlattı. Konuşmacı, "Cemile bacıyı unutmadık. Onu kahpece katledenler de unutmasın. Cemile bacının hesabı mutlaka sorulacaktır" dedi.

•TSİP ÜYELERİ BANK-SEN GREVİNİ ZİYARET ETTİ

TSİP Gaziantep İl başkanı ve bir grup TSİP üyesi, Güneydoğu Birliklerinde grevde bulunan Bank-Sen üyesi işçileri ziyaret ettiler. TSİP İl Başkanı Mustafa İzci, grev yerinde yaptığı konuşmada, "İşçi sınıfı, işine, ekmeğine, özgürlüğüne göz diken asalaklara gereken dersi verecektir. Partimiz sonuna kadar sizlerin yanındadır. Zafer İşçi sınıfındır" dedi.

•17 BİN SAĞLIK EMEKÇİSİ SÜRGÜN EDİLDİ

AP hükümetinin İşbaşına gelmesinden bu yana sağlık kuruluşlarında çalışan 17 bin sağlık emekçisi sürgün edildi. Sağlık emekçilerinden, Danıştay'a başvurarak yürütmeyi durdurma kararı alanlar da faşistlerin yoğun bulunduğu İllere geçici görevlerle atanıyor. Öte yandan Ardahan'da 9, Karakoçan'da 8, Elmadağ'da 7, Çanakkale'de 44 öğretmen ile Akçaabat'ta 4 memur sürgün edildi.

•MEMUR EŞLERİ, SÜRGÜNLERİ PROTESTO ETTİ

Memur eşleri, sürgünleri protesto etmek amacıyla İstanbul Valiliği önünde bir basın toplantısı düzenlediler. Memur eşleri, basın toplantısında, hayat pahalılığının çekilmez bir hal aldığını, temel tüketim mallarına yapılan zamlarla alım güçlerinin büsbütün ortadan kalktığını belirttiler ve bu koşullarda eşlerinin, faşistlerin yoğun olduğu bölgelere sürgün edildiğini vurguladılar.

•VAN'DA ÖĞRETMENLERE BASKILAR ARTTI

Van'da ilerici, demokrat öğretmenlere yönelik baskılar arttı. Van'da görev yapan öğretmenler genellikle Yozgat, Elazığ, Erzurum ve Tokat İllerine sürgün ediliyor. Bu konuda bir bildiri yayınlayan Van'daki birlik dayanışmacı öğretmenler, baskı ve anti-demokratik uygulamalara karşı tüm demokrasi güçlerini eylem birliği yapmaya çağırdı.

•ESKİŞEHİR'DE İLERİCİ BİR ÖĞRETMEN ÖLDÜRÜLDÜ

Eskişehir'de silahlı saldırıya uğrayan Birlik Dayanışma yanlısı öğretmen Ahmet Aydın yaşamını yitirdi. 3 Haziran sabahı 9.30 sıralarında görev yaptığı Alpaslan İlkokuluna gelen öğretmen Ahmet Aydın, okulun önünde otomobilden inen kişilerin silahlı saldırısına uğradı. İlerici öğretmenin başına iki kurşun sıkan faşistler daha sonra otomobille olay yerinden kaçtılar.

•SİVAS'TA FAŞİST TERÖR PROTESTO EDİLDİ

Sivas'ta artan faşist terör ve baskıya karşı Alibaba, Gömçebostan ve Çavuşbaşı mahallelerinde protesto gösterileri düzenlendi. Öte yandan faşist işgal altında bulunan Sanat Okulunda faşistlerin saldırıları sonucunda can güvenliğinin kalmaması üzerine okula velileriyle gitmek isteyen öğrencilere güvenlik kuvvetleri engel olmak istedi. Velilerle başlayan tartışma daha sonra çatışma haline dönüştü ve güvenlik kuvvetlerinin açtığı ateş sonunda 14 yaşında bir ilerici genç yaşamını yitirdi.

•GİRESUN'DA İLERİCİLER ORTAK AÇIKLAMA YAPTI

Giresun'da İlerici Gençler, Genç Öncüler, TİP, Sağlık Emekçileri, Bank-Sen İşyeri temsilcileri, Seka, Süt Fabrikası İşçileri ve İşçi Kültür Derneği tarafından kaleme alınan ortak mektuplarda Anayasa'nın değiştirilmek istenmesi, "Bunalım ve Savaş Hali Yasası"nın çıkarılmak istenmesi, İşkenceler, baskı ve teröre karşı parlamento dışı güçlerin yürüttüğü mücadelenin parlamento içinde de verilmesini Milli Birlik Grubu Başkanı Fahri Özdilek ve CHP Genel Başkanı'ndan istediler.

Demokratik Kitle Örgütleri Eylem Birliği Platformu adına, Tekstil, Maden-İş ve Otomobil-İş Sendikaları Genel Merkezi'ne gönderilen mesajlarda da sürdürülen grevler ve İşverenlere karşı verilen savaşında maddi ve manevi her türlü dayanışmaya hazır oldukları belirtildi.

•DUBLİN'DE EĞİTİM FORUMU YAPILDI

Uluslararası Öğrenciler Birliği ve İrlanda Öğrenciler Birliği'nin ortaklaşa düzenledikleri Eğitim, Teknoloji ve Toplum konulu forum 23-25 Mayıs tarihleri arasında Dublin'de yapıldı. Foruma Türkiye'den de bir ilerici genç katıldı.

Foruma katılanlar, bilimsel-teknolojik gelişmenin eğitim ve toplum üzerindeki etkilerini inceledi, öğrenci hakları ve sorunlarını tartıştı. Ulusal ve uluslararası düzeyde işbirliğine ilişkin deneyimlerini aktardılar. Kuzey İrlanda halkı ve öğrencileriyle de dayanışmaları ifade eden foruma katılanlar, bir sonuç belgesi kabul ettiler.

Demokratik Yemen ve Suriye Ortadoğu'da emperyalizme karşı ön saflarda

SBKP MK Genel Sekreteri ve SSCB Devlet Başkanı Leonid Brejnev'le Yemen Sosyalist Partisi Genel Sekreteri, Demokratik Yemen Devlet Başkanı Ali Nasır Muhammed arasında yapılan görüşmeler ve imzalanan yeni anlaşmayla iki ülke arasındaki işbirliğinin kapsamı önemli ölçüde genişledi. Yapılan görüşmelerde Ali Nasır Muhammed ülkesinin güçlenmesinde ve bölgede emperyalizme karşı verilen savaşımda SSCB'nin ve diğer sosyalist ülkelerin kardeşçe dayanışmasının önemini vurguladı. Leonid Brejnev de, SSCB'nin Arap halklarının emperyalizme ve gericiliğe karşı verdiği savaşımı her zaman vargüçle destekleyeceklerini belirtti.

Ali Nasır Muhammed, Moskova'ya gitmeden önce uğradığı Suriye'de, Devlet Başkanı H. Esad'la iki ülkenin bölgede emperyalizme, siyonizme ve gericiliğe karşı verecekleri savaşımın koşullarını ve boyutlarını da görüştü. Her iki ülkenin yöneticileri bölgede Suriye, Demokratik Yemen ve diğer Arap Direnme Cephesi ülkelerine büyük görevler düştüğünü, ana düşman ABD'ye karşı ortak tavır alınması gerektiğini belirttiler. SSCB'yle daha yakın ilişkiler içine girilmesinin savaşımlarına güç katacağını vurguladılar.

Türkiye-SSCB ilişkilerinin önemi 60. yılında vurgulandı

Türkiye ile Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği arasında 60 yıl önce kurulan diplomatik ilişkilerin önemi Ankara'da Sovyetler Birliği Büyükelçiliğinde yapılan törende bir kez daha vurgulandı.

Toplantıda sözalan SSCB Türkiye Büyükelçisi ve Türkiye-SSCB Parlamentolararası Dostluk Grubu Türkiye Heyeti Başkanı Senatör Suphi Gürsoytrak, iki ülke arasındaki iyi komşuluk ve dostluk ilişkilerinin Mustafa Kemal Atatürk ve Lenin tarafından başlatıldığını hatırlattılar.

SSCB Büyükelçisi konuşmasında, iki ülkenin birbirlerine karşı davranışlarının bir takım ilke anlaşmaları ile 1972 deklarasyonu ve 1978 Siyasi Belgesi'nde belirlendiğini dile getirdi ve bu belgelerin iyi komşuluk, yumuşama politikası, toprakların başka ülkelere saldırı ve yıkıcı faaliyetler için kullandırılmaması konularını kapsadığını belirtti. Büyükelçi konuşmasının sonunda, iki ülke ve halkları arasında dostluğun pekişmesi, Türkiye halkının başarıları ve refahının artması dileğinde bulundu.

Parlamentolararası Dostluk Grubu Türkiye Başkanı Senatör Suphi Gürsoytrak da yaptığı konuşmada, Lenin ve Atatürk'ün başlattığı bu iyi ilişkilerin iki ülke arasındaki düşmanlık duygusunun ortadan kaldırılmasında önemli bir adım olduğunu vurguladı. Gürsoytrak böyle bir yakınlaşmanın gerek iki ülke halklarına ve gerekse diğer dünya halklarına, başta barış olmak üzere, Büyük yararlar sağladığını söyledi

"60 yıl önce emperyalistlerin saldırısına karşı halkımız silaha sarıldığı vakit, hemen yanıbaşında bir süre önce aynı saldırganlarla savaşmış olan Sovyet halkını bulmuştur. Karagünlerimizde başlayan dostluk ve işbirliğimiz herşeye rağmen sürekli olarak gelişmiş ve gelişmektedir" diyen Gürsoytrak, konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Sovyet Devlet Başkanı Sayın Brejnev'in de işaret ettiği gibi, sağlam bir barış, devletlerin egemenliğine ve ulusların haklarına kesinlikle saygı gösterilmesine ve gerçekten eşit haklı uluslararası ilişkilerle ancak kurulabilir."

Senatör konuşmasını, iki ülke halkları ve dünya halklarının dostluğu, barış, güven ve huzur içinde mutlu yaşamaları dileğinde bulunarak tamamladı.

•SİLAHLA YAKALANAN FAŞİST SERBEST BIRAKILDI

Ankara'da Vahit Uygur adındaki azılı bir faşist silahla yakalanmasına karşın, 2 gün sonra serbest bırakıldı. Balgat Mahallesi halkı, konuyla ilgili olarak Sıkıyönetim Komutanlığı'na 300'e yakın dilekçe verdi. Dilekçelerde 50. yıl karakoluna teslim edilen faşist Vahit Uygur'un götürüldüğü 1. şubeden 2 gün sonra serbest bırakıldığı vurgulanıyor.

İDAMI İSTENEN FAŞİST, POLİS YAPILDI

Kahramanmaraş kırımına katıldığı gerekçesiyle idam talebiyle yargılanan Mevlut Koca adlı faşist Antalya'da topium polisi olarak göreve başladı. Bir süre Adana'ya giden Mevlut Koca, daha sonra yeniden Antalya'ya dönmüş ve topium polisliğini sürdürmektedir.

Öte yandan topium polisi ekibinde görev yapan ve "Hoca" lakabıyla anılan Pol-Bir'li bir polisin, demokrasi güçlerinin 18 Ağustos'ta yaptığı "MHP, ÜGD kapatılsın" miting ve yürüyüşü sırasında 1 adet makinalı tüfeği ÜGD'ye verdiği açığa çıktı. Sözkonusu silahın kaybolmasından sonra 5 Pol-Der'li polis açığa alınmıştı. Antbirlik direnişi sırasında bölgeye gelen bir faşistin üzerinde yapılan aramada silahın bulunmasından sonra, bu silahın "Hoca" lakabıyla anılan MHP'li topium polisindan alındığı ortaya çıktı.

•DİKERDEM, SİA'YA KARŞI PARLAMENTERLERİ UYARDI

Türkiye Barış Komitesi Genel Başkanı Mahmut Dikerdem SİA konusunda parlamenterlere bir mektup gönderdi. Dikerdem mektubunda, ABD emperyalizminin SİA ile Türkiye'yi başta komşularımız olmak üzere Arap dünyasının ve bağımsızlık için savaşım veren tüm bölge halklarının güvenliğini tehdit eden bir nükleer silah yığınağı, bir saldırı üssü durumuna getirmek istediğini belirtti. "Bu anlaşma 23 Haziran 1978 de Türkiye ile SSCB arasında imzalanan ve topraklarımızın başka devletlere karşı saldırı faaliyetleri için kullanılmasına izin verilmemesini öngören siyasal belgenin ruh ve anlamına ve bu belgenin dayandığı Helsinki Nihai Senedi'nin getirdiği kurallara tümüyle aykırıdır" diyen Dikerdem, tüm yurtsever parlamenterleri SİA'nın onaylanmasına karşı çıkmaya çağırdı.

•TİP VE BİRLİK DAYANIŞMA SİA'YA KARŞI GÖSTERİ YAPTI

Ankara Ulus'ta kurulu sebze ve meyve hali girişimde Birlik Dayanışma yanlıları ile TİP üyeleri ortak bir gösteri düzenleyerek ABD emperyalizmini, ikili kölelik anlaşmalarını protesto ettiler. Çeşitli meslekler emekçilerin katıldığı gösteri sırasında "Topraklarımız ABD'ye değil, yoksul köylüye verilsin", "Kahrolsun ABD emperyalizmi", "Ulusal Bağımsızlık için İleri" yazılı TİP ve Birlik Dayanışma imzalı binlerce pul atıldı. Gösteri disiplinli bir biçimde sona erdi.

•ZONGULDAK'TA SİA'YA KARŞI KAMPANYA BAŞLADI

Zonguldak'ta demokratik yığın örgütleri, SİA anlaşmasına karşı il düzeyinde bir kampanya başlattılar. Kampanya çerçevesinde kimi parlamenterlere bir mesaj gönderildi. Mesajda, yurdunu seven parlamenterlerin SİA'ya karşı çıkması istendi ve "kölelik anlaşmasına karşı tavır almak, yurtseverlik ödevidir" denildi.

•POLİTİKA'NIN KAPATILMASININ TEPKİLERİ SÜRÜYOR

İSTA Ajansının Ankara Temsilciliğine Politika gazetesinin kapatılmasını protesto eden yüzlerce imzalı bir bildiri gönderildi. Bildiride ilerici, demokratik basın üzerindeki baskıların kaldırılması istenerek Politika çalışanlarıyla dayanışma dile getirildi.

•DÜNYA ÇOCUKLAR GÜNÜ TÜRKİYE'DE DE KUTLANDI

1 Haziran Dünya Çocuklar Günü nedeniyle, İlerici Kadınlar, Demokratik Kadınlar ve TİP üyesi kadınlar arasında oluşturulan seksiyon bir bildiri yayınladı. İKD Genel Başkanı Berla Onger'in yaptığı açıklamada, Diyarbakır'da, Ankara'da ve çeşitli illerde yapılan kutlama törenlerinde çocukların "Savaşsız ve Sömürüsüz Bir Dünya" istemi dile getirildi ve silahlanmaya harcanan paraların, çocuklara bedava süt olarak verilmesi gerektiği vurgulandı.

İzmir'de "Çocuk ve Barış" konulu toplantının sıkıyönetim tarafından yasaklanması TİP İl Başkanı tarafından protesto edildi. İzmir'de TİP ve Birlik Dayanışma yanlısı kişilerin çocukları Belediye Başkanı İhsan Alyanak a bir muhtıra verdi.

•SÖKE'DE KÖYLÜLER HAZİNE ARAZİSİNİ İŞGAL ETTİ

Söke'nin Akçakonak köyünde, köylüler hazine arazilerini işgal ettiler. Tarım işçilerinin geçen yıl yaptıkları direniş sonucunda haklarını elde etmeleri sonucu toprak beyleri bu direnişin öcünü almak için bu yıl pamuk ekmeme kararı aldılar. Bunun üzerine Akçakonak köylüleri hazineye ait olan arazileri işgal ederek sürdüler ve ektiler. Köy topraklarının büyük bölümünün sahibi olduğu bildirilen AP meclis üyesi Halim Orhon, 5 Haziran günü "benim toprağımı işgal ediyorlar" diyerek köye jandarma getirdi ve köylülerden Yılmaz Ormangil, Muammer Çiçek, Arif Topçu, Bekir Şirin ve Mustafa Gündüz'ü gözaltına aldırdı. Bu köylüler ilk sorgularından sonra serbest bırakıldılar.

•TEMEL DAĞITIM İZMİT ŞUBESİ YAKILDI

Temel Dağıtım Merkezi 1. Şube'de görevli polisler tarafından arandı. Aramada hiçbir yasaklanmış yayın bulunmadı. Aramanın İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığının 29 Nisan 1980 günlü emriyle yapıldığı bildirildi.

Öte yandan İzmit Temel Dağıtım Şubesi, kilidi kırılarak içeri giren faşistlerce yakıldı. Faşistlerin çıkardığı yangında 600 bin liralık maddi hasar oldu.

"DOSTLUĞUMUZ, HALKIMIZIN GELECEĞİDİR"

Halkların Dostluğu ve Barış için düzenlenen Türkiye-Yunanistan dostluk gecesi 18 Mayıs'ta Paris'te yapıldı. Geceyi Fransa Türkiye Öğrenciler Birliği, Fransa-Türkiye Dostluk Derneği, Yunanistan'lı Emekçiler Derneği ve Yunanistan'lı Eski Direnişçiler Derneği ortaklaşa düzenlediler. Geceye Türkiye'den Ruhi Su ve Timur Selçuk, Yunanist n'dan Maria Dimitriadis ve Thanos Mikrutsikos katıldılar. Fransa Türkiyeli Öğrenciler Birliği Genel Başkanı yaptığı açılış konuşmasında bu gecenin düzenlenmesinin ilk adım olduğunu, halkların dostluğu için sürekli ve yeni yeni eylemler düzenleneceğini belirtti. Özellikle Türkiye ve Yunanistan halklarının dostluğu ve bölgemizde barış için ardıcıl savaşımlarını sürdürecekleri, kimi çevrelerin bundan rahatsız olduğunu söyledi. Gecenin belgisi "Dostluğumuz halklarımızın geleceğidir" olarak saptandı.

•DERS VEREN ÖĞRETMEN SALDIRIYA UĞRADI

Zeytinburnu'ndaki Tekstil Meslek Lisesi'nde ders sırasında Töb-Der üyesi Tahir Sancaklı "sınıfta gürültü olduğu" gerekçesiyle bir güvenlik görevlisinin saldırısına uğradı. Saldırı sırasında öğretmene küfür edildi ve tekmelendi. Tahir Sancaklı olaydan sonra Okul Müdürlüğüne, Bakırköy İnzibat Karakoluna ve İstanbul Barosu'na durumu bildirdi.

ERCAN AKYOL

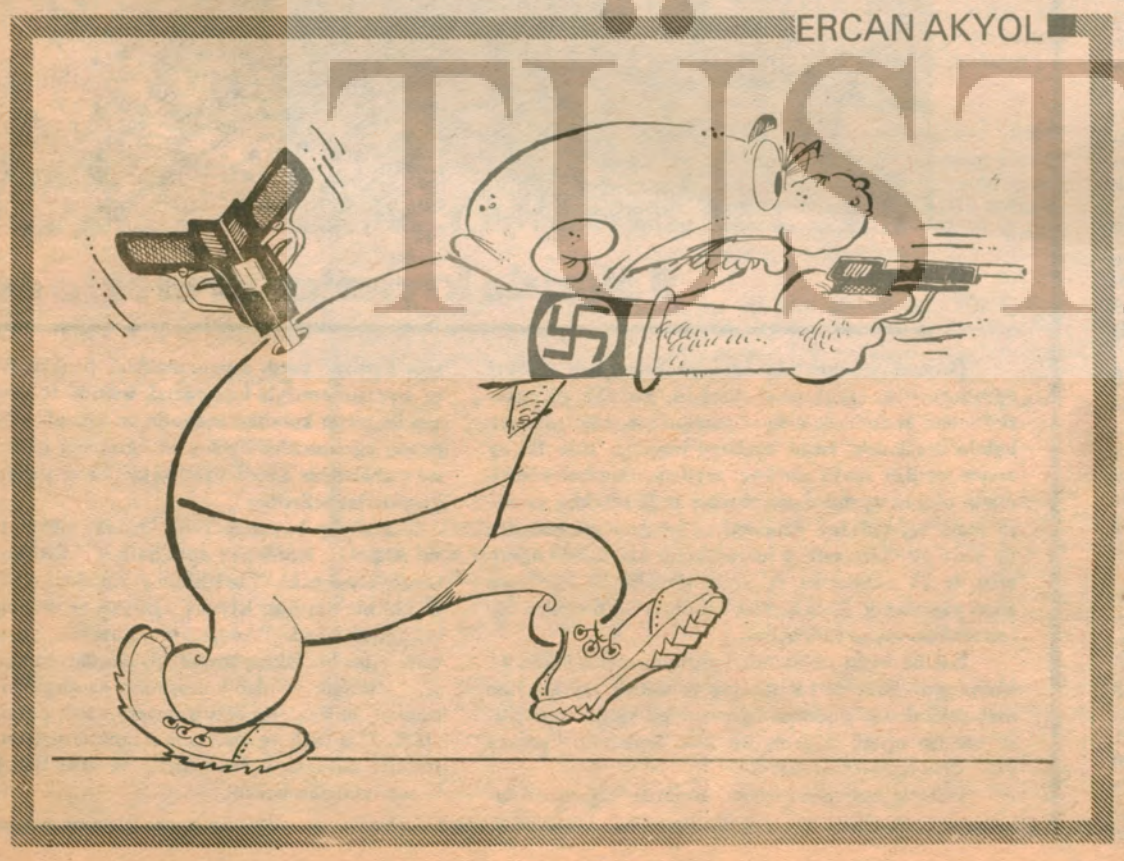

YORUM

Bunalımdan çıkış yolu tektir

Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin uzaması, hükümet değişikliği olasılıklarını da tartışma planına getirdi.

- "Erken seçim yapılır mı, yapılmaz mı?"
- "Kadayıfın altı kızardı mı, kızarmadı mı?"
- "CHP ile MSP birleşip Demirel'i düşürecekler; aralarında koalisyon kuracaklarmış."
- "MHP Parlamento'dan çekilecekmiş. O zaman bu hükümet temelli gider."

Böylesi tartışmalar, yorumlar günlük yaşamı, gazete köşelerini doldururken, CHP ve MSP tavırlarını açıkladılar.

CHP Genel Başkanı, Küçük Kurultay'da yaptığı konuşmada, Koç'ların, Sabancı'ların, TÜSİAD ve MESS patronlarının 12 Mart'ın bitiminden bu yana değişik biçimlerde tekrarlayageldikleri "geniş tabanlı" hükümet formülünün bir başka biçimini önerdi: "CHP, AP, MSP hükümeti."

MSP yönetimi, "kadayıfın altı kızardı ama, biz yine de hükümete bir ihtarda bulunacağız; onun sonucunu bekleyeceğiz" dedi.

Politik planda, bugün hâlâ, burjuva partileri arasında çatışma değil, uzlaşma eğilimi ağır basıyor. Bu da CHP sağ kanadının, CHP yönetiminin AP ile işbirliği yapma, onunla uzlaşma politikasında somutlanıyor. Ama bütün bu uzlaşma çabaları sonuç vermiyor. Burjuvazinin denediği hiçbir hükümet modeli, ülkenin içine yuvarlandığı bunalıma son veremiyor. Son vermek ne söz; bu bunalımın çığ gibi büyümesini olsun yavaşlatamıyor.

Halk CHP sağ kanadının 22 aylık hükümet dönemini gördü. Seçim alanlarında verilen sözlerin, nasıl "söz"den ibaret olduğunu gördü Yaratılan "umut"ların boşluğunu gördü. Boş umutlara oy vermedi.

Halk, CHP yönetiminin gericilikle uzlaşmasından yararlanarak seçimlerden kazançlı çıkan ve halka 100 gün içinde herşeyi halledeceğini söyleyen Demirel'i de, bir kez daha gördü. Sofradaki son ekmek lokması da gitti, ülkenin her yanında yüzlerce, yüzlerce mezartaşı yükseldi.

Bıçak kemiğe dayanmıştır. Halk gerçekten bu hükümetten kurtulmayı istiyor. Geniş yığınlar, milyonlar iş, ekmek, özgürlük istiyor. Yaşamak istiyor.

İşte böylesi bir ortamda, Demirel, bütün özgürlüklerin boğazlandığı, tüm yurdun koskoca bir hapishaneye döndüğü ortamda, "millete gidelim, erken seçim yapalım" demagojisine sarılıyor. MSP yönetiminin "kadayıf" masalları, Erbakan'ın kadayıfını değil ama, tüm halkı yakıp kül ediyor. CHP Genel Başkanı ise, yine "sağa da sola da karşıyız" demagojisi altında, CHP'nin solundaki ilerici, yurtsever, demokrat güçlere, işçi sınıfına, emekçi yığınlara sırt dönüyor; halk düşmanı Demirel'e el uzatıyor, işbirliği öneriyor. CHP yönetiminin bu politikası, bugüne dek, yalnızca gericiliğin güçlenmesini sağladı. Bu yeni koalisyon önerisi, gericiliğin, AP'nin, MHP'nin konumlarını daha da güçlendirmekten, zorbalık rejiminin daha da yerleşmesinden, faşizm tehlikesinin daha da büyümesinden başka bir sonuç vermeyecektir.

Hiçbir burjuva partisi, onların kuracakları hiçbir hükümet, bunalımı işçi sınıfının, milyonlarca emekçinin yararına çözemez. Bu bunalımın yükünü halkın sırtından kaldırıp bu bunalımı yaratmış olan TÜSİAD patronlarının, MESS patronlarının, Koç'ların, Sabancı'ların sırtına bindiremez.

Ülkeyi bunalımdan çıkaracak; halka genlik, özgürlük getirecek; ülkemizin bağımsızlığını, egemenliğini, onurunu koruyacak bir tek çözüm vardır. O da, geniş emekçi yığınlarına, halkın eylemli, bilinçli çoğunluğuna, ulusal demokratik cepheye dayanan, sosyalizme yolu açacak ileri demokratik bir erkin işbaşına gelmesidir.

Kimileri, "ama bu bugün olanaklı mıdır?" diye soruyor. Kuşkusuz, böyle bir hükümetin işbaşına gelmesi şu anda gündemde değildir. Sorun, geniş halk yığınlarının böyle bir hükümetin, bu hükümetin dayanacağı ulusal demokratik cephenin zorunluluğunu kendi deneyimleriyle kavramalarıdır. Onun için harekete geçmeleridir. Bu, Erbakan'ın "kadayıf" fıkralarından bambaşka bir sorundur.

Sorun, halkın gerçek çıkış yolunu yaşayarak kavrayacağı güçlü bir demokrasi hareketini bugünden yaratmak; Demirel yönetiminin politikasına karşı çıkan en geniş güçlerin eylem birliğini sağlamak; yığınsal çıkışları bugünden yükseltmektir. Başkaca bir çıkış yolu yoktur.

GÜNEŞLİ DÜNYA

TÜSTAV

"Fazilet timsali" Gün Sazak

"Cumhuriyet tarihinde gümrük hırsızlığının kökünü kazıyabilen ve siyasi hasımlarının bile takdirini kazanabilen tek Gümrük ve Tekel Bakanı..."

Gün Sazak hakkında böyle diyor Taha Akyol 29 Mayıs tarihli *Hergün* gazetesinde. 50'ye yakın yurttaşın öldürülmesini "milletin haklı tepkisi" olarak gören birinden, başka ne beklenir? Bununla birlikte, Taha Akyol, "Gün Sazak cumhuriyet tarihinde gümrük hırsızlığının kökünü kazıyabilen tek bakandı demekte bir anlamda haklıdır. Çünkü hırsızlık gizli-saklı yapılır. Oysa Sazak döneminde gümrükteki malların tasfiye edilmesi görünümü altında yapılan toplu satışlara açıktan açığa "ülkücü kuruluşlar" dışında hiçkimsenin katılmaması sağlandı. Böylece milyonluk arabalar birkaç yüzbin liraya kapatıldı. Bu yolla "ülkücü kuruluşlara" milyonlarca ve milyonlarca gelir sağlandı. Bu konuda o günlerdeki gazetelere şöyle bir göz atmak yeter de artar bile.

Sazak'ın Tekel'de yaptıklarına gelince, sözü Tekel işçilerine bırakalım:

"2. MC döneminde Eskişehir halkının 2 kez milletvekili seçmeyi reddettiği Gün Sazak Gümrük ve Tekel Bakanı oldu. İlk iş olarak Tekel Genel Müdürlüğü'ne faşist Esat Güçhan'ı getirdi. Esat Güçhan da üst yöneticileri görevlerinden aldırtarak yerlerine faşist militanları yerleştirdi. Adı birçok saldırı ve cinayet olaylarına karışmış olan faşist Faik İçmeli'yi baş danışmanlığa getirdi.

Üst kademelerdeki bu temizlikten sonra Sazak, usulsüz memur sınavı açtı. Memur sınavında "Türkeş'in yaşı", "9 ışık nedir?", "Ülkücü müsün?" vb. sorularla faşist MHP'den ve yan örgütlerinden "kart"lı olmayanlar, AP'liler bile kazandırılmadı. İş ve İşçi Bulma Kurumu'ndan faşistler için usulsüz kart çıkartıp, usulsüz olarak fabrikalarda işçi sınav komisyonu oluşturuldu. Böylece işe alınan faşistler, çalıştıkları bölümlerde ve çevrelerinde terör estirmeye başladılar. Bunlardan kimilerinin cinsi sapıklıkları, katillikleri mahkeme kararıyla saptandı.

Sazak döneminde fabrikalara doldurulan faşistler, CHP ağırlıklı hükümet döneminde de fabrikalardaki ilerici, demokrat işçi ve memurlara saldırmaktan geri kalmadılar. İstanbul Cevizli Sigara Fabrikası'nda CHP'li bir yurtseveri fabrika içinde arkadan bıçakladılar. İşte bunun için 5 bin Cevizli işçisi faşistlerin genelde Tekel'den, özelde Cevizli Sigara Fabrikası'ndan atılması için direnişe geçtiler. Şu andaki Demirel yönetimi de Gümrük ve Tekel Bakanlığı'na MHP yanlısı Ahmet Çakmak'ı getirdi, Tekel'de politik kıyıma hız verdi.

Tekel işçisi, memuru bugün 1. MC döneminde başlatılan ve Sazak'ın bakanlığı döneminde hızlandırılan Tekel'in faşistleştirilmesine karşı direniyor. Artan antidemokratik uygulamalara, sindirme girişimlerine, kıyımlara, sürgünlere karşı örgütlenerek sesini yükseltiyor."

Antifaşist birlik yakıcıdır!

Gün Sazak'ın katli tertiptir

• BÜTÜN KANLI SALDIRILARA, PROVOKASYONLARA KARŞIN, FAŞİST MHP VE ONUN ELEBAŞLARI, HALKIMIZIN ELİNDEN YAKALARINI KURTARAMAYACAKLARDIR

MHP Genel Başkan Yardımcısı Gün Sazak 27 Mayıs günü evinin önünde silahlı saldırı sonucu öldürüldü. Bu provokasyonun hemen ardından Türkeş'in işaretiyle açık-gizli faşist örgütler, ülke ölçüsünde ilerici, demokratik güçlere karşı haçlı seferine kalkıştılar. Kendi dışlarında olan herkese, şu partidenmiş bu partidenmiş diye ayrım gözetmeksizin saldırmaya, yakıp yıkmaya, yağmalamaya başladılar. Bu saldırılarda onlarca yurttaş yaşamını yitirdi, yüzlercesi yaralandı, çok sayıda demokratik örgüt, dükkan, ev yakıldı, yağmalandı.

Gün Sazak'ın öldürülmesi bir provokasyondur

MHP Genel Başkan Yardımcısı Gün Sazak hükümetin sallandığı, düşürüleceği söylentilerinin yaygınlaştığı bir ortamda öldürüldü. MHP hakkındaki suç duyurusu dosyalarının sayısının kabardığı, Kahramanmaraş faşist can kırımı davasının karar aşamasına vardığı, MHP'li katiller hakkındaki idam taleplerinin arttığı bir ortamda öldürüldü. Gün Sazak'ın öldürülmesi provokasyonu ülkemizin ikili kölelik anlaşmalarıyla ABD'ne NATO'ya daha da bağlanmaya, yaşamın emekçiler için ateşten bir gömlek haline getirilmeye, yeni baskı yasalarıyla, Anayasa'nın gerici yönde değiştirilmeye çalışıldığı bir dönemde gerçekleştirildi.

Ve bu provokasyonun ardından ülke çapında iç savaşa girişme, faşist darbeye yolu açma çabaları yoğunlaştırıldı.

Şurası açıktır. Gün Sazak, CIA'nın, onun yerli kardeşi tarafından, faşist partiyle ve odaklarla ilişkili bir biçimde öldürülmüştür. Bir kez öldürme olayı, uzmanların da belirttiği gibi, son derece profesyonelce olmuştur. Atılan kurşunlar doğrudan öldürücü noktalara, beyne, kalbe ve mideye saplanmıştır. Sonra muhtarların yanında bile koruma görevlileri varken, MHP Genel Başkan Yardımcısı'nın koruma görevlisi olmaması son derece dikkat çekicidir. Ve en sonu, provokasyonun tezgahlayıcıları çok kısa bir sürede olay yerinden uzaklaşmayı "başarabilmişlerdir."

Devlet Bakanı ve İçişleri Bakan Vekili Orhan Eren bu provokasyondan sonra düzenlediği basın toplantısında ellerinde çok önemli ipuçları, hatta *deliller*. olduğunu açıkladı. Aradan 10-15 günlük bir süre geçmiş olmasına karşın bu önemli ipuçları ve delillere dayanarak bu provokasyonu gerçekleştirenlerin kimler olduğu saptanamamıştır. Kolay kolay saptanamaz da. Çünkü böylesi bir provokasyonu işçi sınıfına, tüm demokrasi güçlerine bulaştırma olanakları yoktur. Demokrasi güçleri tüm politik cinayetlere karşı olduğunu, bireysel terörist eylemlerin karşı devrimci bir rol oynadığını birçok kez açıklamışlar, tüm eylemleriyle bu anlayışa uygun davranmışlardır. Faşistlerin halkımızın elinden yakalarını kurtaramayacağını, ama bireysel öcalma eylemlerinin işçi sınıfına yabancı olduğunu vurgulamışlardır. Öte yandan bu provokasyonda "sol" maskeli terör örgütleri bile "kullanılmamıştır". Gün Sazak'ı üçbeş serüvenci öldürmemiştir. Goşizmin mantığı, böylesi "başarılı bir eylem"in aktif ajitasyon-propagandasını gerektirir. Nitekim ordunun kışkırtılmasına yönelik provokasyonlarda, bu arada Tümgeneral *Demirbağ*'a geçtiğimiz günlerde yapılan suikastte olduğu gibi nice olaylarda gazetelere telefon eden, "halka açıklamalar"da bulunan "sol" maskeli terör örgütleri, bu kez böylesi bir açıklamada bulunmamışlardır. Ve ensonu, ağzını "gomonist katiller"le açan Türkeş bile, Gün Sazak'ın öldürülmesi provokasyonundan sonra böylesi bir demagojiye girişememiştir.

Dahası bu provokasyon faşist MHP içindeki bir hesaplaşmayla da bağlıdır. MHP içinde Sazak'ın öldürülmesi provokasyonuna karşı gösterilecek tepki konusunda bile dışavuran bir çekişme görülüyor. MHP'li parlamenterlerin "sine-i millete" dönme kararına, Türkeş, Genel İdare Kurulu'nda karşı çıktı ve MHP il başkanları toplantısına gidildi. Bu iç çekişmenin MHP gibi faşist bir partide Nazi yöntemleriyle çözümlenmesi son derece mantıklıdır. Bu konuda İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 numaralı Mahkemesi Askeri Savcısı'nın Mart ayında yaptığı açıklama çok önemlidir. Askeri Savcı, bu açıklamasında Abdi İpekçi'nin katili faşist MHP'li Mehmet Ali Ağca'nın cezaevinden kaçırıldıktan sonra MHP'li 2 kişiyi kurşuna dizerek öldürdüğünü belirtiyordu. Yanısıra MHP ilçe merkezlerinde "yanlışlıkla", "tabancayla oynarken" öldürülen MHP'lilerin sayısı da onlarca kişiyi buluyor.

Bütün bunlar, MHP Genel Başkan Yardımcısı Gün Sazak'ın çokyönlü hesaplara dayalı bir biçimde öldürüldüğünü gösteriyor.

Türkeş'in içsavaş çağrısı

Faşist MHP'nin başı Türkeş, Sazak'ın öldürülmesi provokasyonunun ardından İstanbul'da düzenlediği basın toplantısında şöyle dedi: "Gün Sazak arkadaşımızı şehit edenler, ülkemizde bir içsavaşı başlatmayı planlamakta ve arzulamaktadır." Türkeş'in, Sazak'ı öldürme provokasyonunun ardında yatan nedenlerden birinin daha açıklandığı bu işaretiyle, faşist sürüler ülke ölçüsünde huruca kalktılar. Yozgat'ta, Sivas'ta, Amasya'da, Çorum'da, Konya'da ve Orta Anadolu başta olmak üzere güçleri yettiği heryerde kanlı saldırılara giriştiler. Geçtiğimiz ay içinde Bolu'da başlatılan "Gönül seferberliği" adı altındaki kışkırtma kampanyasıyla alevlendirdikleri içsavaş ve faşist darbe hazırlıklarını uygulamaya soktular.

Nitekim faşist MHP sürekli olarak içsavaş propagandası yürütmüş ve sürekli olarak da faşist darbeye hazırlanmıştır. Bu faşist partinin bugün de izlediği politika budur. İşte birkaç örnek:

Faşist MHP içsavaşı başlatmak amacıyla Kahramanmaraş faşist yığın kırımını tezgahlamıştır. Yüzlerce yurttaşımızın yaşamını yitirdiği bu kanlı kırımın Adana Sıkıyönetim Mahkemesi'nde karar aşamasına varması, bu aşamada askeri savcının olayı açıkça bir içsavaş kalkışması olarak değerlendirmesi herhangi bir yoruma yer bırakmayacak kadar açıktır.

MHP, Kahramanmaraş'ın ardından Elazığ, Tokat, Antakya, Yozgat gibi illerde yeni yığınsal kırımlara girişmeyi denedi. İlerici güçlerin uyanıklığı, kimi yerlerde bu yeltenişleri boşa çıkardı.

Öte yandan Türkeş, Elverdi, Türün, Somuncuoğlu, Altaylı gibi faşistler içsavaş çığlıklarını ağızlarından hiç eksik etmediler, bugün de etmiyorlar. Faşist partinin akıl hocalarından Enver Altaylı 19 Haziran 1979'da "devlet bu komünist çetelerin üstesinden gelmezse bu işi biz üstleniriz" diye yazıyordu.

MHP'nin içsavaşı başlatmak için sürekli hazırlık yaptığını ortaya koyan bir başka örnek de, 17 Aralık 1979'da Aksaray'daki MHP İstanbul il binasında yapılan aramada elde edilen belgelerdir. Bu arama sırasında çok sayıda silah, mermi, patlamaya hazır bomba, ölüm listeleri ele geçmişti. Aynı günlerde MHP Bakırköy İlçe binasında yakalanan katillerin üzerinde ölüm listeleri ve silahlar bulunmuştu.

Dahası, Tütengil, Cömert, Bulut, Öztürk ve daha nice ünlü bilimadamları gene faşist MHP'nin içsavaş stratejisine uygun olarak faşist katillerce öldürülmüştür.

Veli Can Oduncu, Ferhat Tüysiz, Aydın Telli, İbrahim Çiftçi gibi ellerini birçok yurtseverin kanına bulamış, MHP'nin

Söke'de kıyımlar protesto edildi

Demirel yönetiminin işbaşına gelmesiyle birlikte öğretmenlerin, sağlık emekçilerinin, güvenlik görevlilerinin, tüm kesimlerde çalışan memurların, onların örgütlerinin üzerindeki baskı korkunç boyutlar aldı. Bir ay arayla oradan oraya sürülme, kıyılma, Demirel yönetiminin olağan uygulamaları arasına girdi. Nitekim yalnızca İzmir'de, Demirel yönetiminin işbaşına gelmesinden bu yana 52 öğretmen ve idareci açığa alındı, 135 öğretmen ve 21 ilköğretim müfettişi sürüldü, 16 öğretmen ailesi parçalandı. Buca Eğitim Enstitüsü'nden sürülen öğretmenlerin sayısı 83'ü buldu.

İşte bu baskı ve kıyımları protesto etmek üzere, 31 Mayıs günü Söke'de bir yürüyüş ve miting yapıldı. Lise önündeki alanda toplanan öğretmenler, sağlık emekçileri, onların eşleri ve geniş bir halk topluluğu "yılmak yok" diye tempo tuttular.

Yürüyüş boyunca taşınan, üzerinde "öğretmen kasabı Fersoy" yazılı kıyma makinalı pankart kaymakam ve savcının emriyle kaldırılmak istendi. Hükümet komiseri ile tertip komitesi arasında bu konuda çıkan tartışmada, öğretmenler Fersoy'un öğretmen kasabı olduğunu mahkemede kanıtlayabileceklerini ve yazıyı indirmeyeceklerini belirttiler.

Yürüyüş boyunca Talip Öztürk, Mehmet Çakmak ve Altpekin Kordağ'ın fotoğrafları "dökülen kanların hesabı sorulacaktır" belgisinin yazılı olduğu bir pankartla birlikte taşındı. Kıyıma uğrayan ve sürülenlerin çocuklarının elinde "Anayasayı çiğnediniz, yuvamızı yıktınız. Ama biz yılmayacağız" pankartları vardı.

Mitingde yapılan konuşmada da sürgünlerin durdurulması, sürülenlerin eski görevlerine iade edilmesi, TÖB-DER, TÜS-DER ve öbür demokratik örgütlerin açılması, tutuklu bulunan öğretmenlerin ve öbür ilericilerin serbest bırakılması istendi.

DOSTAV

■ *Faşistlerin yurt ölçüsündeki saldırıları, Çorum'da olduğu gibi, halkımızın direnişiyle yüzgeri çevrildi.*

içsavaş stratejisine uygun eylemleri gerçekleştirmiş katillerin hepsini cinayet yuvası MHP besliyor.

Son olarak, Gün Sazak'ı öldürme provokasyonunun ardından Manisa'da faşistlerin dağıttığı bildiride aynen şöyle deniyor: "Bu kutsal savaşın artık bir içsavaş olduğunu anlamayacak mıyız? Yüce Allahın emri ya olmak ya olmamak. Allah, vatan, namus yolunda cihat etmek gerekir."

Demirel'lerin, gerici güçlerin "tepkisi"

Demirel yönetiminin bu gerici ayaklanmaya karşı bir önlem alması beklenebilir mi? Faşist MHP'nin kanlı desteğiyle ayakta durabilen AP azınlık yönetimi önlem almak ne söz, MHP'nin yeni yeni emirlerini uygulamaya koymuştur. Demirel yönetiminin, onun yerel yöneticilerinin aldığı tek önlem, faşist saldırıların sürdüğü illerde sokağa çıkma yasağı ilan etmek olmuştur. Günlük gazetelerin istisnasız tümünde belirtildiği gibi, faşistler bu kararı tanımamışlardır.. "Kolluk kuvvetlerinin yardımcılık görevini" Çorum'da polis memurları Abdurrahman Koçak ve Muzaffer Yelişyurt'u katledip, Mehmet Aktaş'ı yaralamakla; 8 Adana'da er Muzaffer Ertaş'ı öldürüp, Kadir Al'ı yaralamakla yerine getirmişlerdir. Çorum'da olduğu gibi, bu kanlı saldırılara POL-BİR'li polisler de katılmıştır. Merzifon'da Cumhuriyet Savcısı'nın ailesiyle askeri garnizona sığınmak zorunda bırakıldığı yine günlük gazetelerde yeralmıştır.

Tüm bu saldırılara karşı Demirel'ler, Eren'ler seslerini çıkarmamışlardır, çıkaramazlar da zaten. İçişleri Bakan Vekili Eren, önlem olarak, "CHP Genel Yönetim Kurulu üyelerinin evlerinden dışarı çıkmamalarını" getirmiştir. Elbette faşist MHP'yle aralarında katillik bağı olanların başka birşey yapması da beklenemez. Böylesi bir provokasyon üzerine hesap kuranların başka birşey yapması beklenemez.

İşbirlikçi tekelci patronların, Sabancı'ların, Koç'ların, yerliyabancı tekellerin çıkarlarını savunan Demirel'lerin hesabı, bu tür tertiplerle baskı yasalarını parlamentodan geçirmek, Anayasa'daki sınırlı demokratik hak ve özgürlükleri ortadan kaldırmak, konumlarını güçlendirmek ve böylece tam bir zorbalık rejimi kurmak, açık faşist diktatörlüğe yolu açmaktır. Bunlar faşist terörü bunun için besliyor, onu resmi terör biçimine sokuyorlar. Orduyu kışkırtmak için erlere yönelik provokasyonları, Tümgeneral Demirbağ'a kadar ulaştırıyorlar. Bunun için MHP'li faşistlerin yanısıra "sol" maskeli terör gruplarını da kullanıyorlar.

Bunun için Doğu halkı üzerindeki terörü, baskıyı çeşitli biçimlerde artırıyorlar. Lice'ye, köylerine geceyarısı baskınlar düzenleyip, emekçileri kışkırtıcı davranışlarda bulunuyor, köy meydanlarında işkence düzenliyorlar. Halkı göçe zorluyorlar.

CHP yönetimi elini katillerin işbirlikçilerine uzatıyor

CHP'nin son dönemde Adana ve Kayseri İl Başkanları öldürüldü. Çok sayıda ilçe yöneticisi vuruldu. MHP'nin son kalkışmasında birçok CHP üyesi de yaşamını yitirdi, evini kaybetti. CHP Genel Başkanı Ecevit, Sazak provokasyonunu izleyen 28 Mayıs günü yaptığı basın toplantısında, tırmanışın kitlesel terör yoluyla içsavaşa dönüştürülmek istendiğini belirttikten sonra şöyle diyor: "Bu kitlesel terörü kışkırtanlara, düzenleyenlere, uygulamaya koyanlara karşı, dakika yitirilmeksizin en etkin devlet önlemlerinin alınmasını ve tüm yurtta can güvenliğinin gecikmesiz ve eksiksiz sağlanmasını hükümetten istiyoruz." Neyi kimden istiyorsunuz? Namertten mertlik beklenir mi?

Aslında yıllardan beri CHP yönetimi, içinde bulunulan koşullara göre örtüsü değişen bir uzlaşma, işbirliği politikası izliyor. CHP yöneticileri AP'nin faşist MHP'yle yazgı birliği ettiğini görmezden geliyor. AP'yi bugün de parlamenter rejimi koruma temelinde işbirliği yapılacak bir güç olarak görüyor. Nitekim daha geçtiğimiz günlerde Ecevit, tam da CHP il başkanının öldürüldüğü kentte, Kayseri'de AP'yle diyalog çağrısına karşı çıkanları eleştirdi. Bu çağrıyı "insancıl" amaçlara bağlıyor. "İnsancıl" amaçlarla, "normal olmayan CHP'liler"e ölümü hak sayanlara diyalog çağrısında bulunuyor.

CHP sağ kanat yönetiminin AP yönetimiyle bu uzlaşma politikası da gericiliğin saldırısına, faşist teröre elverişli ortam yaratıyor. Ecevit, bugün devletin kilit noktalarına faşist MHP'yi yerleştiren Demirel'lerle ortak hükümet kurma pazarlıklarını yineliyor. CHP tabanının, üyelerinin CHP'li yurtseverlerin faşist saldırganlarla boğaz boğaza olduğu, can güvenliği için çırpındığı bir anda, CHP sağ kanat yöneticilerinin bu faşist canavarları besleyen ve koruyan Demirel'lerle işbirliğine girişmesi yeni bir ihanet belgesidir. CHP sağ kanat yöneticilerinin bu uzlaşmacı tutumu, Demirel'leri, Türkeş'leri yüreklendiriyor; CHP yöneticilerini isteseler de istemeseler de bunların suç ortağı durumuna getiriyor.

Halkımız uyanık duruyor, duracaktır

Faşist MHP'nin, Gün Sazak provokasyonuyla yurt ölçüsünde giriştiği eylemlerde istediği sonuca ulaşamamasının baş nedeni halkımızın uyanıklığı olmuştur. Ama tehlike geçmemiştir, tersine tüm ciddiliğiyle durmaktadır. Tehlike, faşist MHP'yle elele veren Demirel yönetiminin çıplak bir diktatörlüğe doğru gitmek istemesidir. Uyanıklığı elden bırakmamak, provokasyonlara kapılmamak işte bundan ötürü önemlidir. Bu tehlikeyi göğüsleyecek güçler bugün yurdumuzda vardır. Bunlar barıştan, bağımsızlıktan, demokratik hak ve özgürlüklerden yana çıkan güçlerdir. Emperyalizmin artan baskılarına, NATO boyunduruğuna, kölelik anlaşmalarına, tekellerin bunalımın yükünü halkın sırtına yıkma çabalarına karşı çıkan güçlerdir bu tehlikeyi yenecek olan. Bunların en geniş eylem birliğidir. Bu tehlikeye karşı, can güvenliği için tüm antifaşistler, sınıf ve yığın sendikacıları, demokratik örgüt yöneticileri ve üyeleri, TİP, TSİP ve CHP üyeleri, partili-partisiz tüm demokratlar, ilerici, yurtsever, devrimci güçler sıkısıkıya birbirlerine kenetlenmelidirler.

Bütün kanlı saldırılara, oyunlara, provokasyonlara karşın, faşist MHP ve onun elebaşları halkımızın elinden yakalarını kurtaramayacaklardır. Terörle, kanlı provokasyonlarla halkı yıldırma planları boşa çıkacaktır. Çorum'da tüm yurt ölçüsünde halkımızın direnişi bunun göstergesidir.

Bütün antifaşist güçler, insanlar omuzomuza!

Bütün demokratik görüşlü insanlar, yazarlar faşist MHP'nin kanlı yüzünü halkımıza sergilemek, Demirel'lerin faşist MHP'nin kanlı işbirlikçisi olduğunu bütün yönleriyle ortaya çıkarmak için, can güvenliği için omuzomuza!

Fersoy öğretmen kasabıdır

İzmir Ticaret Lisesi Müdür yardımcısıyken, 24 Aralık eylemine katıldığı gerekçesiyle açığa alınan Fevzi Esen, Buca Ticaret Lisesi'ne şu yazıyla atandı:

BUCA TİCARET LİSESİ MÜDÜRLÜĞÜ'NE
Tarih: 30.4.1980
Sayı: 52452

Uzaklaştırma işleminin kaldırılmasına ve il dışına atanması yapılıncaya kadar, öğretmen Fevzi Esen'in Buca Ticaret Lisesi'nde görevlendirilmesine karar verilmiştir.

Görüldüğü gibi gerici-faşist yöneticiler daha danıştaydan dava sonucu gelmeden karar vermişler. Sadece, acaba nereye sürsek? konusunda karar veremediklerinden, karar verilinceye kadar öğretmeni Buca Ticaret Lisesi'ne atamayı uygun görmüşlerdir.

Doğulu emekçiler göçe zorlanıyor

Irak sınırını geçti diye, 10 Doğu'lu köylünün öldürülmeleri üzerine Irak'a nota veren Demirel'ler, aynı türden baskıları ülke sınırları içinde uyguluyor. Özellikle Hakkari bölgesinde, sınır köylerinde baskılar ağır biçimler alıyor. Bu bölgedeki baskılarda, Irak BAAS yönetiminin ırkçı-şoven uygulama biçimleri örnek alınıyor. Sınır köylerindeki köylüler, köylerinden sürülmek isteniyor. Bu köylere giren her mal - iğneden ipliğe - yollarda aranıyor, gözden, elden geçiriliyor. "Nereden nereye? Kime? Niçin?" gittiğinin, götürüldüğünün hesabı soruluyor. Yoksul köylüler evlerine götürdükleri bir çuval unun, 3-5 kilo şekerin hesabını bir kaç yerde vermek zorunda kalıyor. Eşyaları yağmalanıyor.

Sınıra yakındır diye, atadan-dededen beri işledikleri toprakları ekip-biçmeleri yasaklanıyor. Hakkari'nin Şemdinli ilçesine bağlı Derik, Bıgıjni, Mavan, Rubaruk, Heran köylerinde köylülere topraklarını işletmiyorlar. Böylece emekçi halkın yaşama olanakları ellerinden alınıyor. Burjuvazi bu köyleri boşaltmak için elinden gelen herşeyi yapıyor. Adı geçen köylerden Bıgıjni, Mavan ve Rabaruk'ta sudan bahanelerle köylüler karakolda dayaktan geçiriliyor.

Özcesi bir yandan yiyecek ekmeği elinden alınan, öte yandan üzerlerindeki somut baskı ağırlaştırılan Doğu'lu emekçiler, topraklarını terketmeğe, göçe zorlanıyor.

MEKTUP

22 Mayıs günü sabah saat 03 sıralarında Lice'ye bir çıkarma ve havadan indirme hareketi düzenlendi. İlçe, köyleriyle birlikte basıldı. 2 gün süreyle 1.000'i aşkın görevli genel arama yaptı. İlçe bir anda helikopter gürültüsüyle ayağa kalktı ve kendinin bir kordona alınmış olduğunu gördü. Ne oluyordu? 12 Mart'tan kalma bir gün yaşanıyordu. Depremde ilçeye ulaşmaları haftalar süren güçler, bir anda Lice'nin üzerinde belirivermişlerdi. Helikopterlerle havadan indirme yapıldı. Depremde ulaşılamayan köyler birer birer tarandı.

Yöremizde yüzyıllardır uygulanagelen sindirme ve baskı politikasına son günlerde hız verildi. İlk baskılar 1 Mayıs öncesinde başladı. İlçeye o kadar güvenlik gücü getirildi ki, bu durum, ilçede ekmek sıkıntısına yolaçtı.

Binlerce insan depremin enkazının altında canverirken kimi kolluk kuvvetleri kurtarma çalışması yapan ilericileri kovuyordu. İlçeyi çember içine alarak, enkaz altındakilerin rahatça ölmelerini sağlıyorlardı. Devletin gücü bu insanların yaşamını kurtarmak için kullanılmıyordu. Ama aynı güç, bugün devlet elinin hiç değmediği mezralara kadar uzandı.

Bugüne değin okul, hastane, yol yapamayanlar, buna güçleri yetmeyenler, nasıl oluyor da 1-2 saatte ilçeye binlerce askeri yığabiliyorlar. Emekçileri, öğretmenleri köy meydanında falakaya yatırıyorlar. Kadınları karakollara dolduruyorlar, "kocan gelip silahları teslim etmezse halin haraptır" diye tehdit ediyorlar. Köylüleri tarlalardan topluyorlar. Ders veren öğretmenleri sınıfından çıkarıp gözaltına alıyorlar.

Ama bütün bunlar boşunadır. Lice halkı bu baskılardan yılmıyor, yılmayacak. Lice alanlarında "faşizme geçit yok", "ulusal baskıya son" diye haykıranlar, bugün daha bir bilinçlenmiş, daha bir bilenmiş biçimde örgütleniyor, yığınsallaşıyorlar. Tekelci burjuvazinin yüreğine korku salan, onu ölümü yaklaşan it gibi azdıran da işte budur. Korkularında pek haksız da değildir ağalar, beyler. Ama şunu unutmamak gerekir korkunun ecele faydası yoktur.

LİCE'DEN İLERİCİ BİR ÖĞRETMEN

KÜÇÜKBURJUVA DEVRİMCİLİĞİ ÇIKMAZ YOLDUR

Ülkemizde sınıf savaşımı sertleşiyor; zor, çetin bir dönemeçten geçiyor. Bu dönemeçte kendilerini "sol", "sosyalist", "proleter sosyalistleri" olarak tanıtan küçükburjuva devrimci gruplar tökezliyorlar. Grupsal, bireysel çaresizlik içinde debelenip duruyorlar, ölüm sancıları çekiyorlar. Bu çaresizlik onları ya pasifizme, ya bireysel terörizme götürüyor. Sonuçta kendilerini silahsızlandırıp burjuvaziyi, karşıdevrimi silahlandırıyorlar.

Sınıf savaşımının bu zor, çetin dönemecinde yığınların politik gerçekleri kendi deneyimleriyle öğrenmeleri süreci de hızlanıyor. Bu dönemeçte yığınlar, sınıf savaşımının çetin sınavında tökezleyen, kendilerini yalnız bırakan bu küçükburjuva grupları da daha yakından tanıyor, değerlendiriyor.

Örnek mi? İşte daha düne kadar "Kurtuluş" hareketinin "kalesi" olan Samsun. İşte "Devrimci Yol"un "kalesi" Ünye, Perşembe ve "kendini kurtarmış" (!) Fatsa. Özellikle gençliğin devrimci coşkusu, girişkenliği, atılganlığı üzerinde yükselen bu hareketler, buralarda yer yer güçlenmişler, "kale"ler kurabilmişlerdi. Ama gelişmeler bu "kale"leri birer birer düşürdü.

Bu il ve ilçelerdeki gelişmeler yalnız bölgesel olarak değil, tüm ülke çapında ilerici, devrimci güçler için önemli derslerle doludur. Zengin bir deneyimdir.

SAMSUN

Samsun'dan başlayalım. Kendilerini "Proletarya Sosyalistleri" ilan edenlerin başını çektiği "Kurtuluş" hareketi, Samsun'da özellikle kimi mahalle ve okullarda "kale"ler kurmayı başarabilmiş, geniş bir gençlik kesimini çevresinde toplayabilmişti. Son seçimlerde "bağımsız sosyalist adayları"yla geniş ve kapsamlı bir seçim kampanyası yürüttüler. Mitingler, kahve ve otobüs konuşmaları, afişleme, yazılama pullama gibi savaşım biçimlerini, tüm yasal olanakları kullanarak bir propaganda ve ajitasyon kampanyası yürüttüler. Seçim sonuçları üzerinde durmayacağız. Bu kampanya "Kurtuluş" hareketinin güçlenmesi için büyük bir araç oldu.

Seçim sonrası, ulusal planda olduğu gibi, yerel planda da gerici-faşist bir çete yönetimi ele geçirdi. Yığınlar bir yandan yaşamsal gereksinmeleri karşılayamazken ve ardarda gelen zamlar, hayat pahalılığı altında ezilir, açlığa, ölüme mahkum edilirken; öte yandan eli kanlı gerici-faşist çetenin terörüyle karşılaştılar. Üretim, eğitim, yerleşim birimlerinde ilerici-devrimci gençler kurşunlandı. Kadın-erkek, yaşlı-genç denilmeden halk üzerinde yoğun bir terör esmeye başladı. Kahveler tarandı, evler yakıldı. Belediye-faşist çeteler bütünleşmesi sağlandı.

İşte böylesi koşullarda yığınların savaşımını, direncini örgütlemek, yönlendirmek, savaşım alanlarına çıkmak, gerici-faşist çetenin terörünü geriletmek, ilerici güçlerin konumlarını koruyup güçlendirmek yaşamsal bir önem kazandı. Gel gör ki, "proletarya sosyalistleri" savaş alanlarından çekilmeye başladılar. Bu nesnel süreç, onların yapıları gereği, giderek hızlandı. "Kale"ler tek tek düştü. Savaşım alanlarında kararlılıkla direnen işçi sınıfının savaşım yolundan yürüyenlerin çağrılarına karşın "Kurtuluş"çular, "siz yığınlara güven veremiyorsunuz" diyerek savaşımdan, eylem birliğinden yan çizdiler. "Kurtuluş" hareketi, bu zor dönemeçte çaresizlikler içinde debelenmeye başladı. Bunu tabanda ayrışmalar, kopmalar izledi. Kopanlardan sağlıklı unsurlar işçi sınıfının savaş yoluna gelirken, bir bölümü politika dışına düştü. Başka bir bölümü ise faşistleşti. Evet yanlış okumuyorsunuz, faşistleşti! Ve şimdi onlar okullarda, işyerlerinde, mahallelerde karşıdevrimci terör estiriyorlar.

Rasathane mahallesinde İGD'li genç Adem Tok'u katledenler de onlardandır. İşçi sınıfının yolundan yürüyenleri "yığınlara güven verememekle" suçlayan "proletarya sosyalistleri" İlyasköy, Cedid, Yeni Doğan Mahalleleri gibi "kale"lerin sakinlerini, halkı faşist terörcülerin ezgisine terkederek mahallelerden kayboldular..

Rasathane Mahallesi'nde kendi evlerinin de bulunduğunu "itiraf eden" Kurtuluşçu şefler, bu mahalledeki faşist terörü tüm savaşım biçimleriyle göğüsleyen mahalle halkının, İGD'li, İKD'li ilericilerin eylem birliği önerilerine sırt çevirdiler. 1 Mayıs 1980, bu konuda dönüm noktası oldu.

1 Mayıs 1980'in Samsun'da kutlanması için "Kurtuluş" izin aldı. Bu kutlamanın Samsun'da yığınsal olarak, eylem birliği içinde yapılması için "Birlik Dayanışma" örgütlenmelerince ve sendikalarca kendilerine götürülen önerilere yançizerek, aldıkları izini 1 Mayıs öncesinde Vali'ye geri verdiler. Daha sonra da alanlara çıkmayışlarını, "Biz 1 Mayıs'ı burjuvazinin izniyle mi kutlayacağız?" diyerek gizlemeye çalıştılar. Işte böyle. Dune kadar "burjuvazinin yasal izinlerini" değerlendirenler, şimdi değerlendiremez oldular.

ÜNYE, PERŞEMBE, FATSA

Yine daha düne kadar "Devrimci-Yol" ya da "Kurtuluş" örgütlenmelerinin "kalesi" konumundaki Ünye, Perşembe ilçelerinde halk faşistlerin resmi-sivil terörüne terkedildi. Militan gençlerin kararlı direnci bu terörü geriletemedi. Gençliğin devrimci coşkusu, kararlılığı geniş emekçi yığınların coşku ve kararlılığıyla bütünleşemediği için, başarısızlığa mahkum oldu. Böylece "kurtarılmış yer"ler elden ele geçti.

"Kendini kurtarmış bir yer" olan Fatsa'da da aynı tehlike kapıdadır.

Eğer "Dev-Yol" şefleri Samsun, Ünye, Perşembe'deki gelişmelerden gerekli dersleri biran önce çıkaramaz, gerekli önlemleri alamazlarsa varılacak nokta aynı olacaktır. Hareket içindeki inançlı, dürüst unsurların kararlı bir savaşım yürütmesine karşın geniş halk yığınlarından kopuk bir gençlik direnci" resmi-sivil faşist terörü geriletmek için yeterli olmayacaktır.

"Dev-Yol" şefleri Fatsa'da kendi dışlarında hiç bir ilerici, demokrat örgütlenmeye "müsaade etmemekle" bu faşist terörü zor kullanarak "devrimci yoldan" engelleyeceklerini sanıyorlar. Bu Fatsa'da antifaşist savaşıma katılabilecek toplumsal potansiyelin seferber edilmesini engelliyor. "Dev-Yol" örgütlenmesini giderek halktan, geniş yığınlardan, ve kendi tabanından soyutluyor.

Güneşli Dünya'nın Karadeniz bölgesindeki bir grup okuru, bölgelerinde küçükburjuva serüvenciliğinin son dönemlerde içine düşdüğü bunalımı somut olaylardan hareketle irdeliyorlar. Karadeniz bölgesinde Dev-Yol ve Kurtuluş yanlılarının aldıkları tavırlar, içine girdikleri açmaz, tüm ülke ölçüsünde de geçerlilik taşıyor. İstanbul'da, İzmir'de, Diyarbakır'da ve daha birçok ilde "bunalımdan çıkış yolu"nu ilerici, demokrat güçlere saldırıda gören bu serüvenci akımların tabanlarındaki namuslu unsurların kazanılması, "şefler"in tutarsızlıklarını somut olaylarda sergilemekten de geçiyor. Bu anlayışla, okurlarımızın mektubunu sunuyoruz.

Hareket içindeki kimi "etkin" ve "yetkin" lumpen unsurların, hareketin göreceli saygınlığını ve korkusunu kendi bireysel çıkarları için kullandıklarını ve büyük çapta "haraç" vurduklarını duymayan sağır sultan kalmamıştır. "Köşeyi dönmek devrimcisi" kavramı, günlük yaşama girmiştir. Halkla ilişkiler baskı ve korkuya dayanmaktadır ve bu namlunun ters dönmesi tehlikesini reel yapmaktadır.

Evet şimdi bu "devrimci" ve "Proletarya sosyalistleri" kasketlerini önüne koyup ciddi ciddi düşünmeli ve hesap vermelidirler. Neredeydik nereye geldik? Neredeyiz, nereye gidiyoruz? "Kendini kurtarmış bir yer"de nasıl direneceğiz? Tüm bunlar açıklık isteyen sorulardır.

Onlar düşünür mü, düşünmez mi bilinmez ama, bütün ilericiler, devrimciler bunları düşünmek zorundadır; nedenleri açıklamak, uyarmak zorundadır. Çünkü böylesi bir potansiyel, çürümeye, düşman saflarına terkedilemez.

İDEOLOJİK BULANIKLIK

Çıkmazın en önemli nedeni, bu hareketlerin sınıfsal yapısında, niteliklerinde aranmalıdır. Herşeyden önce bu hareketler, ideolojik bir perspektifsizlik içindedirler. Gerek uluslararası; gerekse ulusal gelişme ve süreçleri irdelerken bu perspektifsizliği, küçükburjuva gözlüklerle aşmaya çalışmaktadırlar. Ancak böylesi savaşım koşullarında, küçükburjuvazinin sınıfsal karakteri olan bocalama, debelenme bu hareketlerde en belirgin ifadesini bulmaktadır. Gençliğin devrimci coşkusu, girişkenliği, dinamizmi, yığınlarınkiyle bütünleşememiş, iyi değerlendirilememiş, yönlendirilememiştir. Devrimci coşkuyla bu hareketlerin saflarına gelen deneyimsiz gençler, uzun süre bir şeyler almak için beklemişler, ama kendilerine ideolojik, teorik alanlarda hiçbir şey verilmemiştir. Tabanı yalnızca keskin lafazanlıkla ayakta tutma çabaları başarısızlığa uğramıştır.

YANLIŞ SAVAŞIM YÖNTEMİ

Örgütsel planda tabanla kurulan ilişkiler kalıcı bir nitelik kazanamamış, tabana güven verilememiştir. Bilimsel sosyalizmden nasibini alamamış olmak, yanlış savaşım yöntemlerini de beraberinde getirmiştir. Bu savaşım yöntemleri yığınsal nitelik kazanmaya yönelik olmadığından tabanı harekete geçirememiştir. Geniş yığınların desteğini kazanamamıştır. Olaylar işçilere, köylülere, mahalle sakinlerine, "kendilerinin dışında iki grubun silahlı çatışması" şeklinde yansıtılmıştır. Emekçi halkın, mahalle sakinlerinin can güvenliğini sağlamak amacıyla kurulan "örgütler", "komiteler" (direniş komitelerinin kulakları çınlasın!), emekçi halkı, mahalle sakinlerini benimsemedikleri, hazır olmadıkları eylem biçimlerine katılmaya zorlamıştır. Ve doğal olarak yığınlar bu zorlamalarla, savaşıma çekilememişlerdir.

Böylece, köşe başlarını tutan "militan"lar halkı tepeden görmeye, halktan kişileri "düşman", "şüpheli" listelerine almaya başlamışlardır. Mahalle sakinleri ya olayların dışına, pasifizme, yılgınlığa itilmişler; ya da "ne olur ne olmaz, bugün için 'devrimci' görüneyim de" düşüncesiyle, "devrimci" görünmeye zorlanmıştır. Bunu yer yer aidat ya da bağış biçiminde istenen haraçları verme ve mitinglere, gösterilere katılma buyruğu izlemiştir. "Devrimci" hareket, işte böyle "güçlenmiştir". Halkla ilişkileri, "isteneni yap, ya da ver; gerisine karışma" düzeyinde olan bu hareketler, özellikle içlerinde barındırdıkları lumpen kesimin de iç darbesiyle yığınlardan soyutlanmıştır. Hareketin gücü, kişisel sürtüşmeleri çözümlemek için kullanılmış ve tüm bunlar halkın can güvenliğini korumaya yönelik "örgüt" ve "komiteler"i, halkın korktuğu birer "korku örgütü"ne dönüştürmüştür. Bu savaşım yöntemleri, "Dev-Yol"-cuların kendilerinin de söyledikleri gibi, "başta CHP'li, AP'li olan birçoklarını faşistleştirmiştir."

Yığınlara güvenmeyenler, yığınların güvenini kazanamamışlar ve nesnel olarak yığınları karşıdevrimin kucağına itici rol oynamışlardır. Güçler dengesinin yerel planda değişmesi de, küçükburjuvazinin güçlü olanın yanında yer alma eğilimini yaşama geçirmiştir.

Dikkatle üzerinde durulması gereken bir başka nokta da, söz konusu "devrimci"lerin ve "proletarya sosyalistleri"nini savaşım yöntemleriyle, faşistlerin kullandıkları yöntemler arasındaki benzerliktir. Bu benzerlik, her iki grubun da aynı sınıfsal tabana, küçükburjuva ve lumpen tabana sahip olmasından kaynaklanmaktadır. "Aidat" ve "yardım" konusunda, örgütlenme biçimlerinde bunlarla faşistler arasında o denli az farkvardır ki, kimi faşistlerin "devrimci" devrimcilerin de "faşist" olduğu, saf değiştirdiği sık sık görülüyor. Ve bunlar döndüklerini ispatlamak için, "döndüğü taraftan birini temizleme" göreviyle karşı karşıya kalıyorlar.

YIĞINSAL ÖRGÜTLÜ SAVAŞIM

Yineliyoruz! Resmi terörü, faşist terörü geriletebilecek, kıracak tek güç işçi sınıfının savaşım yöntemlerini kılavuz edinen tüm devrimci, ilerici, demokrat güçlerin yığınsal örgütlü savaşımıdır. Bu savaşım biçimi, gençliğin devrimci coşkusuyla bütünleşmediği için, Samsun'da, Perşembe'de, Ünye'de bu kaçınılmaz sonuca ulaşılmıştır.

"Kendini kurtarmış bir yer" olan Fatsa'da yığınlara dayatılan "ya pasifizm ya bireysel terörizm" ikileminin her iki yanının da özünde karşıdevrimcilik olduğu kavranmadıkça, işçi sınıfının Marksist-Leninist ideolojisiyle ve işçi sınıfının Leninci yığınsal savaşım yöntemleriyle yönlendirilemediği, ve "Dev-Yol" dışındaki tüm ilerici, demokrat potansiyel seferber edilemediği sürece, "Dev-Yol"un kendileri dışındaki tüm ilerici, demokrat, antifaşist güçler üzerindeki terörü, kaçınılmaz olarak yerini faşistlerin terörüne terkedecek ve "kendini kurtarmış" bu yer, "el değiştirecektir".

Herşeye karşın ilerici, demokrat, devrimci güçler, "Dev-Yol"a inanmış tüm dürüst devrimcilerle birlikte faşist terörü göğüsleyecek, antifaşist savaş alanını terketmeyecek ve yığınlarla kalıcı bağlarını bu alanda da kurmaya devam edecektir.

Alanlarda kalıcı olanlar, ardıcıl olanlar, işçi sınıfının ve onun savaşım yolundan yürüyenler olacaktır.

■ Ali Rıza Sözal

■ Şevkiye Kıraç

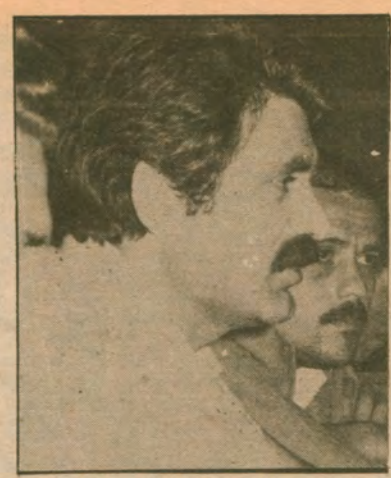

■ Hamza Polat

Sendikal haklar için savaşım bugün de sürüyor...

15-16 Haziran'ı yaşayanlar anlatıyor...

15-16 Haziran 1970'in 10. yıldönümünde Güneşli Dünya bu yığınsal harekete katılan işçilerle konuşmalar yaptı. Önce İstanbul Maslak Yolu üzerinte Ð.Maden-İş'in 6. Bölge Temsilciliği'ne bağlı MESS'e karşı 63 gündür grev sürdürmekte olan Bufer fabrikasından işçilerle görüştük. İşçilerin hemen yarısı 15-16 Haziran olaylarına katılmış. Baştemsilci 44 yaşındaki Ali Rıza Sözal, "Amerikan 6. Filosu'na karşı Kanlı Pazar olaylarıyla sonuçlanan yürüyüşte de bulundum" diyor. Grev çadırında grevci işçilerin sunduğu çayı içmeye hazırlanırken, Ali Rıza Sözal başlıyor anlatmaya:

O sıralarda, 274 ve 275 sayılı Sendikalar Yasası'nda bir değişiklik yaparak, sendikaları tek bir sarı sendikada birleştirmek istiyorlardı. Biz bu değişikliğin yapılmaması için büyük bir mücadele içine girdik. Merter'de (şimdi DİSK'in merkezi) işçi temsilcileri toplantısı 3-4 bin işçinin katılımıyla 14 Haziran günü yapıldı. Biz de o toplantıya temsilci olarak katıldık. O gece hiç uyumadık. Bütün gece afişler hazırladık. Biz bunları fabrikalara yapıştırdık. Arkadaşlarımıza 15-16 Haziran günlerinde direnişe geçeceğimizi anlattık. Ertesi gün, 15 Haziran'da bizim fabrikada, Lastik-İş'e bağlı Beybi ve Bufalo'lu işçiler Sanayi'ye kadar bir yürüyüş yaptık ve döndük. Tabii trafik o gün tıkandı. Ertesi gün, 16 Haziran'da bir kez daha toplanıldı. Aşağıdan Kavel, Beldesan ve Bebi-Mot da katıldı. Jandarma bu kez Maslak'ta yolu kesmişti. Hanım arkadaşlar ön saflarda yürüyorlardı. Böylece barikatı aştık. Yürüyüşe devam ettik. Levent'te Profilo ve Philips fabrikalarından işçilerle birleştik. 4. Levent'te yolumuzu kesmişlerdi. Arkadaşlarımızın ellerinde çiçekler, "274-275 sayılı yasalar'daki değişikliği istemiyoruz" diye sloganlar atıyorduk. O sırada polisler korteje hücum ettiler, coplamaya başladılar. Odun depolarının oraya sığındık. Oradan elimize aldığımız odunlarla barikatları aştık. 1. Levent'e kadar yürüdük. Orada iki arkadaşımızın ağır yaralandığını, çok sayıda hanım arkadışımızın yolda ezildiğini öğrendik. Polisler onları yollardan arabalara alıp hastaneye götürmüş, yatırmışlar. Olaylar bu şekilde devam etti.

■ 15-16 Haziran'dan bir görüntü...

15-16 Haziran olaylarının kime karşı olduğu açıktır. Hükümete, sermaye ile işbirliği yapan Demirel yönetimine karşı yapıldı. Zaten işçileri sarı sendikalara sokmak, Maden-İş'i, DİSK'i ortadan kaldırmak için çalışıyorlardı. Biz bunlara karşı geldik. Tabii başaramadılar. Başarsaydılar bu kadar işçi bilinçlenemeyecekti. Bugün görüyoruz, bazı sarı sendikalar var; işçinin haberi olmadan sözleşmeyi, kendi sözleşmelerini imzalıyorlar. Biz bunu biliyoruz.

Bu yasalardaki değişikliklere karşı çıkınca, değişiklik çıkmadı. İşçi daha fazla uyandı. Devlet Güvenlik Mahkemeleri'ne karşı direndik. Buna da hayır dedik ve onun da işi görüdü, çıkmadı. İşçiler sömürüye karşı, MESS'e karşı toplu greve gitti. İşçi direndi. MESS'in dediğini yapmadı. Bugün MESS'in adamı Turgut Özal, Başbakanlık Müsteşarı. İşçi bunu biliyor. İşveren sendikaları ve hükümet işbirliği yapıyorlar bize karşı. Ama bunun karşılığını mutlaka vereceğiz.

Bufer işçilerinden, 60 yaşındaki Şevkiye Kıraç yumuşacık, sıcak bir ifadeyle yanımıza geliyor ve 10 yıl önceki 15-16 Haziran günlerini anlatmaya koyuluyor.

Sendikal haklarımızı kaldırmak istediler. Fabrikada da haklarımızı alamıyorduk. Haklarımız hükümet tarafından kısıtlandı diye, kalktık, toplu olarak yürüyüşe geçtik. Levent'e kadar gittik. O zaman ayağımızda ayakkabı bile yoktu. Hiçbir hak alamıyorduk. Çalışıp da aldığımız para yetmiyordu, bunun için hak alacağız diye yürüdük. Oraya (Levent'e) varınca coplar sırtımıza inmeye başladı, silahlar patladı. Yanımda Cevat diye bir işçi arkadaş vardı. O vuruldu. Ben ortada gidiyordum. Bu arada bana da bir cop vuruldu. Cop vurulunca ben düşmüşüm ve bayılmışım. Beni yolun kıyısına atmışlar. Ayılınca bir baktım ki kimse kalmamış. Çevremde iki çocuk top oynuyordu. Çocuklara "Evladım" dedim, "beni atın bir hastaneye". Çocuklar dedi ki, "Teyze biz seni kaldıramayız". "Sigorta kartım var cebimde, beni alın da Şişli Hastanesi'ne götürün" dedim. İçlerinden biri "Gidip abimi çağırayım" dedi. Sonra genç bir delikanlı beni bir arabaya bindirdi. Ama kan, ağzımdan burnumdan kan geliyordu. Baygın bir vaziyette beni hastaneye götürdüler. Sonra savcı ve doktor geldi. İfade aldılar. Baygın bir vaziyette olduğumdan, ne ifade verdiğimi de bilmiyordum. Kızım geldi hastaneye, yanıma bırakmadılar. Orada yalnız yattım. Kimse bana bakmıyordu. Sonra adamım geldi. Şimdi öldü sizlere ömür. Beni eve götürdü. Evde yattım. Dışarıdan doktor geldi. Kirada oturuyorduk. Evden çıkardılar. Yol, iz bilmiyordum. Karakollara, Selimiye'ye gönderdiler. Bir kapıdan giriyor, öbür kapıdan çıkıyordum. Böylece ifade verdim. Devir oldu, Sultanahmet'e gittim mahkemeye. Örnek Mahallesi'nde oturuyordum. Aldığım para yol parasına yetmiyordu...

Şevkiye Kıraç'a ve öteki grevci işçilere savaşımlarında başarılar diledikten sonra yine 6. Bölge'ye bağlı Profilo fabrikasına gitmek üzere yola çıktık. Profilo Fabrikası'nın grev kulübesi daha büyükçe. Bufer'de olduğu gibi duvar gazeteleriyle süslenmiş. Temsilciler bizi karşıladılar. Oradakilerin birçoğu 15-16 Haziran'a katılmış. Baştemsilci 29 yaşındaki Hamza Polat, o zaman Kadıköy yakasında Borusan'da çalışırken, 15-16 Haziran'a katıldığını söyleyerek başlattı anlatmaya:

15-16 Haziran, Türkiye işçi sınıfının, sendikal hakkını elinden almaya çalışan burjuvaziye karşı sokağa dökülmesidir, mücadele etmesidir. Bu mücadele, sonunda işçi sınıfının elinden alınmaya çalışılan sendikal haklarının daha ileriye dönük olmasına, işçilerin lehine dönmesine yaradı. İşçi sınıfı, 15-16 Haziran'ı Türkiye'deki işçileri ve emekçileri sömüren tekelci parababalarına, patronlara karşı yaptı. 15-16 Haziran başarılı bir şekilde sonuca ulaştı. Ben, 15-16 Haziran'da Boru Sanayii Fabrikasında çalışıyordum. O günlerde, gerçekten, sınıfsal hareket gelişmiş değildi. Fakat işçilerin elinden sendikal haklar alınmaya çalışılıyordu. Bizim fabrika o zamanlar Türk-İş'e bağlıydı. İşçileri sokağa çıkarmak istemiyorlardı. Ama, Arçelik'ten coşkun bir şekilde gelen arkadaşlar bizi de yürüyüşe kattılar. Yürüyüş, gerçekten çok olumlu ve başarılı oldu. Yollarda, özellikle Ankara yolunda barikatlar olmasına rağmen, işçi arkadaşlar bunların üzerinden geçtiler, yürüyüş kararlı bir şekilde devam etti. Son olarak, Kadıköy'de noktalandı. Kadıköy Kaymakamlığı'nın önünde toplanarak, bir konuşma yapıldı. Oradan dağılmış olduk.

O günkü AP iktidarı 274-275 sayılı sendikal haklarımızı elimizden almaya çalışıyordu. İşçiler, işte o direnişleriyle sendikal haklarını burjuvaziye vermedikleri gibi, sendikal haklarını ileriye doğru geliştirmiş oldular. O günden bu yana, gerçek sendikalar içerisinde örgütlenen işçiler büyük ölçüde bilinçlendiler. Mücadelelerinin gerçekten örgütlü bir şekilde yapılırsa başarıya ulaşacağına inandılar. Sendikalar daha çok gelişti. Türkiye'de özellikle sınıf ve kitle sendikacılığı gelişti. Türkiye'de sınıf ve kitle sendikacılığının gelişmesi, tekelci burjuvaziyi en azından bir adım geriletmiş oldu.

Şimdi tekelci parababaları ve onun sözcüleri, Türkiye'de bir ekonomik bunalımın olduğunu söylüyorlar. Türkiye topraklarında yaşamin yarattıgını biliyor. Çünkü 60 yıldır yöneten biz değiliz Türkiye'yi. Türkiye'yi o günden bu yana doymak bilmeyen kâr hırslarıyla IMF'lere bağlayanlar, ekonomik bağımsızlığının yanısıra siyasal bağımsızlığını da ortadan kaldırmaya çalışanlar tekelci parababalarıdır; bunalımın sorumlusu da bunlardır. Türkiye'deki parababaları bu bunalımı işçi sınıfı ve emekçi halkımızın sırtına yüklemek için tüm bu oyunları tezgahlıyorlar. Biz bunalımın sorumlusu değiliz, yükünü de çekmeyeceğiz. Buna karşı kararlı mücadelemizi sürdüreceğiz.

1 MAYIS 80 DENEYİMİ

"Arkadaşlar, kardeşler" diye girdi söze. Hareket eden otobüsün orta kısmında ayaktaydı.

Yolcular tedirgince baktılar. Giyimi kuşamı normaldi ve traşlıydı. Tipinde yadırganacak hiçbir şey yoktu. "Biliyorum kardeşler tedirginsiniz. Haklısınız. Otobüslerden insanlar indirilip faşistlerce kurşuna diziliyor. Her gün 15-20 can faşist terörün kurbanı oluyor. Demirel iktidarı faşist sürülerine daha bir cesaret veriyor, onları destekliyor. Durmak bilmeyen zamlar, pahalılık da cabası. Gerçekten şu anda ben de rahat değilim. Faşist caniler her gün ocaklar söndürüp, radyo ve televizyondan da arsızca ikiyüzlülük yapar, hapishanelerden kaçırılırken masum insanlar akıl almaz işkencelere uğruyor. Konuşmak yasak. Yasal haklar bile askıda. Düşüncelerimizi açıklamak için yasal haklarımız ayaklar altında. Onun için otobüste sizlere seslenmek zorunda kalıyoruz. Zincire vurulan benim düşüncelerim değildir. Sizlerin, tüm emekçilerin, demokratik hak ve özgürlük isteyenlerin çıkarlarıdır, düşünceleridir. Bu kara günler hepimizi tehdit ediyor. Yarın 1 Mayıs, işçi ve emekçilerin bayramı. Demirel yönetimi, güzel olan, doğru olan, insancıl olan her şeye düşman olan Demirel yönetimi bu büyük günü de yasakladı. Hayatı yaratanların, ekmek, gül ve hürriyet günleri isteyenlerin bayramını da yasakladı. Karabulutlar hepimizin, tüm emekçilerin, namuslu insanların üzerinde dolaşıyor. Eğer biz ses çıkarmazsak, eğer biz direnmezsek yarın çok geç olabilir. Ekmeğimize, aşımıza göz koyanları, işsizliği, pahalılığı yaratanları görün. Onlar tekelci parababaları ve onların iktidarıdır. 1 Mayıs'ı kutlayalım. İşyerimizde, köyümüzde, mahallemizde olanaklı olan her yerde..."

Bu havada durağa kadar sürdürdü sözlerini. Yolcular rahatladı. Konuşmacı içtendi. Dinleyenleriyle sıcak bağı kuruvermişti hitabı ve anlatımıyla... Bir polis otosu kesti otobüsün yolunu. Elde otomatik silah bir polis daldı ön kapıdan. Yolcular sakin. "Kimdi ulan o demin konuşan?" diye gürledi. Ses yok. "Söyleyin ulan. Biraz önce bir k... konuşuyordu. Burada değil mi?" dedi. Yine yanıt yok. Silahı şöyle bir gezdirerek hiddetle yeniden çıkıştı: "Ulan hepinizi içeri atarım bak. Kimdi o söylesenize!" Sonra birilerini sorumlu bulmak için gözlerini dikti önde oturan bir sıraya. Bu iki gösteriden ilk konuşmacınınki hedefine var mış ki, sakince yanıtladı önde oturan bir yolcu: "Kimdi ne bilelim. Adam konuştu ve indi gitti." dedi. Polis "nasıl, ne konuştu" gibi gururu çiğnenmişcesine birkaç işe yaramaz soru da sordu. Ama yolcular bu "ajitatör"e pek ilgi göstermedi.

TÜSTAV

- DİSK'e bağlı Hürcam-İş ve Türk-İş'e bağlı Kristal-İş Sendikaları sözleşme taslaklarını birlikte hazırladı. İşverenlerin karşısına birlikte çıktı, birlikte greve başladı.....

- Şimdi, 8 bin işçinin bulunduğu cam işkolunda 7 bini aşkın işçi grevde bulunuyor.. Kısacası. Türkiye'de cam üretimi durdu....

- "Yaşasın güç ve eylem birliği. DİSK Hürcam-İş, Türk-İş Kristal-İş" yazılı pankartlar, grev yerlerinde İşkolunda yenilmezlik armadası gibi yükseliyor...

■ Çayırova'da DİSK'li, Türk-İş'li 3 bin işçi, 3 fabrikada bir anda başladı greve. Şimdi Çayıro duyulan, makinaların gürültüsü değil, "Yaşasın Güç ve Eylem Birliği", "Açlığa Hayır", "F Geçit Yok" belgileridir.

Cam işkolunda eylem birliği

22 Mayıs 1980, saat onaltı. 3 fabrikada işçi şalter bastı.

Çayırova'da, soluğu cam olanlar en güçlü silahını kullanıyordu: 3 fabrikada aynı dakikada grev başladı. . .

Çayırova Düz Cam, Cam Elyaf, Cam İşleme Fabrikaları'ndan üç bin işçi bir anda buluşuverdi, Çayırova'nın düzlüğünde. Türk-İş'li, DİSK'li üç bin cam işçisi sarmaşdolaş oluverdi.

Atılan karanfillerden kızıla kesmiş Çayırova'nın düzlüğüne bir pankart açılıverdi. Binlerce ışçi birden göğüs geçirdi: "Ölsem de gam yemem!.." . Pankartta *"Yaşasın Güç ve Eylem Birliği. DİSK / Hürcam-İş, Türk-İş / Kristal-İş"* sözcükleri can işkolunda işçi sınıfının yenilmezlik armadası gibi salınıverdi.

* *
*

İzocam'la başlayan cam proletaryasının grevleri, Çayırova'dan sonra Anadolu Cam Sanayii'nde, Paşabahçe'de, Topkapı'da, Teknik Cam'da, Betebe'de, Feget'te, Bursa Oto Cam'da da başladı.

28 Mayıs günü Türkiye'de cam ve cam eşya üretiminin % 95'ini üreten eller, grev boylarında kenetlenmişti. Türkiye'de ilk kez aynı işkolunda, ayrı konfederasyonların çatısı altında; DİSK ve Türk-İş'e bağlı sendikalarda örgütlü bulunan işçiler, egemen burjuvazinin oyununu bozuyor; aynı anda greve gidiyordu.

DİSK'e bağlı Hürcam-İş ve Türk-İş'e bağlı Kristal-İş toplusözleşme taslaklarını birlikte hazırladı, cam patronlarına karşı birlikte masaya oturdu, birlikte uyuşmazlık tuttu, birlikte greve çıktı. Ve Türkiye'de cam üretiminin % 95'ini yapan 11 fabrikada işi birlikte durdurdu.

Cam işkolunda tekel ve işçiler

Ülkemizde cam üretimini, Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları Anonim Şirketi tekelinde bulunduruyor. Bu cam tekelinin de tek sahibi Türkiye'nin en güçlü finans kuruluşu olan Türkiye İş Bankası. Sömürü oranının en yüksek olduğu bu işkolunun kârlılığını sağlayan etmenlerden biri de dışsatım. Şişe ve Cam tekeli Kenya, Nijerya ve Pakistan'a önemli ölçüde cam eşya satıyor.

Bu işkolunda 8 bin kadar işçi ter döküyor. 8 bin işçinin de 7 binden fazlası iki sendikada, Kristal-İş ve Hürcam-İş'de örgütlü. Geriye kalan çok az sayıdaki işçi de çok küçük atölyelerde sigortasız ve sendikasız ömür tüketiyor. Bu yıllardır böyle...

Şişe ve cam tekeli daha önceleri özellikle de Kristal-İş yönetimine egemen olan sarı sendikacılardan yararlanarak, işçilerin iki sendikada örgütlenmesini kendi çıkarları doğrultusunda çok iyi kullandı. Hürcam-İş'le anlaşmazlığa düştüğü zaman Kristal-İş'in örgütlü olduğu yerlerde; Kristal-İş'le anlaşmazlığa düştüğü zaman da Hürcam-İş'in yetkili olduğu fabrikalarda üretime ağırlık verdi.

Böl-yönet politikası bozuldu

İki sendikada örgütlü bulunan işçiler de biliyorlardı ki, bir tek sendikanın üretimi durdurması, işverene karşı başarı için yeterli değildi. Çünkü, işveren öteki sendikadaki işçiler çalıştığı zaman, yine üretimini ve dışsatımını sürdürebilecekti.

Bu bilince çıkınca, yapılacak işler belliydi. O yıllarda DİSK'te sınıf ve k sendikacılığı boy atıyor, bu olgu tüm iş leri etkiliyordu. DİSK'e bağlı Hürcam Sendikası yönetimi de bu gelişmeden kilendi. Kristal-İş'in tabanı ise için i kaynıyordu. Bu kaynama, sendikanın şına çöreklenmiş Şişmanoğlu yöneti nin sonu oldu ve Kristal-İş'te de sınıf kitle sendikacılığı egemen kılındı.

Bu yıl yoğun toplusözleşme dönem girilirken, *"Sendikalararası güç ve eyl birliği"* ilkesi somut bir öneriye dönüş ce, işçi sınıfının bu güçlü silahı cam iş lunda geniş yankı buldu. İki sendika a sında başlayan görüşmeler *"Eylem Bi ği"* kararı ile noktalandı. Ve Şişe C Tekeli'nin karşısına bir duvar gibi diki

(GIRGIR'dan alınmıştır)

Türk-İş tabanı ve eyl

Türk-İş İcra Kurulu üyelerinin, Genel Yönetim Kurulu içinde yeralan kimi yöneticilerin AP'yle, MHP'yle, hükümetle İçiçeliği Mayıs ayı sonunda yapılan son Genel Yönetim Kurulu'nda bir kez daha somutlandı. Türk-İş başları, uygulamalarına karşı eylem kararı alacaklarını ilan ettikleri bu toplantıya hükümetin başını getirerek, tabanına, tüm kamuoyuna söz verdiği eylem kararından yine yan çizdiler.

Demirel'in "Eşel-Mobil yasa tasarısını, Tarım ve Orman yasa tasarısını, Kıdem Tazminatları tasarısını geri çekeceğiz" demesi üzerine Denizcler, Şide, Özdemir ve takımı, "Başbakan tüm isteklerimizi kabul etti" deyip toplantıyı bitiriverdiler.

Ancak, Türk-İş tabanının, Türk-İş İcra Kurulu'nun hükümetin dümen suyundaki politikasına karşı çıkan sendikaların istemleri daha yaşamsal konularda öne çıkıyor. Ve, gerek hükümet ve gerekse Türk-İş başları bu konuda hiçbirşey yapmamaya kararlı görünüyor.

Türk-İş tabanı, öteki sınıf kardeşleriyle birlikte, bugün 670 bin işçiyi kapsayan toplusözleşmelerin günün yaşam koşullarına uygun ve işgüvenliğinin sağlandığı bir içerikle bağıtlanmasını istiyor.

IMF'nin ve işbirlikçi tekellerin isteğine uygun olarak Demirel Hükümeti'nin sendikal hakları yoketmeye yönelik girişimlerinin durdurulmasını, sendikal özgürlüklerin genişletilmesini istiyor.

Demirel'in geri alacağını söylediği, kıdem tazminatlarından daha çok vergi kesilmesi yolundaki uygulamaya ek olarak; kıdem tazminatlarından hiç vergi alınmamasını istiyor.

Asgari geçim indiriminin, asgari ücret zeyine çıkarılmasını istiyor.

İşçi çıkartmalarına, KİT'lerde uygula toplu işçi kıyımlarına son verilmesini i yor.

Özcesi, daha iyi yaşamak, özgürce ör lenmek, iş güvenliğine kavunmak istiyor.

PEKİ, NE OLACAK?

Bundan sonra olacaklar belirdir. Türk de 7 işkolunda 670 bin işçiyi kapsayan t lusözleşme görüşmeleri sürüyor. Türk içinde hükümetin uygulamalarına karşı araya gelen sendikalar, Türk-İş Genel Yö tim Kurulu'na da önerdikleri gibi görüşm ri birlikte uyuşmazlığa götürerek birli greve çıkmayı planlıyorlar. Petrol ve kim demiryolları, karayolları ve maden işko rında yüzbinlerce işçinin birlikte başlatac ları grevler, şu anda sürmekte olan grevl birlikte düşünüldüğünde tüm yaşamı kısa rede etkileyebilecek bir duruma gelebilir.

Türk-İş içinde, hükümetin uygulama na karşı çıkacak sendikaların oluşturaca rı böyle bir eylem birliği çeşitli saldırı oyunlarla karşılaşabilir. Türk-İş başları birliği bozmak için ellerinden gelen çab gösterirken, bu birlik içinde yeralan k sendikaları parçalamak ve yoketmek iste bilir. Bu konuda hükümetten de gerekli d teği kuşkusuz görecektir.

Bunun örneği, bu birlik içinde yeral sendikacılar tarafından Hava-İş grevleri s sında açıkça görüldü. İşveren, hükümetle ilk olup Çalışma Bakanlığı'na THY'de ba

TÜSTAV

02.05.2010 09:50 1 -> 3

Yiğit cam emekçisi savaşıyor, savaşırken öğreniyor...

Cam fabrikaları altın yılını yaşayan, madalyalar alan işletmelerin başında geliyor. İşte böylesi gelişen, böylesi büyüyen bir fabrikada, büyümenin ve gelişmenin temeli olan değerleri yaratanlar ne durumda? Gelin onu öğrenelim. Öğrenelim ki dosta öğünç, düşmana gocunma payı düşsün.

Bizler, cam işçileri, patronun da dediği gibi gerçekten fedakarız; gerçekten iyi niyetli, dürüstüz. Ama patronla bir aile değiliz. Çünkü biz yıllardan beri bizi ilik lerimize kadar sömürüp kanımızı emen; kimimizi dalak büyümesi, kimimizi, ciğer hastalığı, kimimizi midesi delik, ülserli yapan; emekli olduktan sonra azıcık dinlenme fırsatı bile bulamadan öldüren bu çalışma koşullarını bize reva gören bu insanlık düşmanı kanemici asalaklar ile bir aile olamayız.

Çünkü bizler şanlı 1966 grevini yaratan, DİSK'in doğmasına neden olan cam işçileri ne olduğumuzu biliyoruz. Ne yaptığımızı, ne yapacağımızı da biliyoruz. Yıllardan beri bizleri çeşitli yalan dolanla kandırmaya çalışan, sözleşme masalarında bizi açık açık satan yirminci yüzyılda orta çağda geçerli olabilecek çalışma koşullarına ses çıkarmayan sarı Mehmet ŞİŞMANOĞLU yönetimine tekmeyi vurduk. Vurduk ki, insanca bir yaşam için mücadele veren yiğit işçi önderlerimiz kapı dışarı bırakılmasın diye. Vurduk ki, bizleri bir daha patronlara satmasın diye. Vurduk ki, 1600 derece ateşin, insanı deli edecek gürültünün karşısında ses çıkarmayan bu satılmışlar bir daha geri gelmesin diye. Vurduk ki grev gözcülerimizin üzerine kamyon sürülüp öldürülmesin diye. Ve bizler 1979'un Ocağında önce sendika şube yönetimini değiştirdik. 1979'un Martında Genel Merkezi de değiştirerek bunu perçinledik.

Ve işte bundan sonra başladı asıl kavgamız. Savaştık. Savaştıkça öğrendik; öğrendikçe gösterdik gerçek gücümüzü. Bakın neler yaptık. Bizler bugüne kadar bayram seyran demeden çalışıyorduk. Ama artık bu böyle gidemezdi; gitmedik Kurban Bayramı'nda 4 gün işe. İşveren şaşırdı; bunlar çocuk dedi, genç dedi, yevmiyelerimizi kesti. Bizi açlıkla tehdit etti. Olmadı, başaramadı eylemimizi kırmayı. Bu sefer sendikacılarımıza saldırdı. Sahip çıktık onlara. İşveren sandı ki, bu saldırılarıyla işçiler bir daha böyle eylemlere girişmeyecek. Hâlâ eski işçi, eski sendika sanıyordu. Ama yiğit cam işçisi bunun hiç de böyle olmadığını kendi öz bayramı olan şanlı 1 Mayıs direnişi ile gösterdi. 1 Mayıs'ta hiç birimiz, işverenin açlık tehditleriyle, işten atma tehditleriyle dolu saldırılarına aldırış bile etmeden fabrikaya gelmedik. Kısacası 1 Mayıs'ı bölgemizde alanlarda kutladık. Cam işçilerinden oluşan bir grup, 1 Mayıs'ta Paşabahçe'de pazar içinde bir alanda, 1 Mayıs'ı gösterilerle kutladık. Alışmıştı artık cam işçisi savaşmaya, savaşırken de öğrenmeye. Çünkü cam işçisine artık kendi öncüsü yön gösteriyor. Kendi öncüsü yönetiyordu. Böylece sınıfına yaraşır bir şekilde savaşmayı öğrenen cam işçisi, kendi hazırladığı toplusözleşme taslağının işverenin uzlaşmaz katı tutumuyla karşılanması üzerine, GREV kararı aldık. Ve 28 Mayıs'ta durduracaktık üretimi. Ancak işveren korktu bizden; bizden önce durdurdu üretimi. Yediremedi kendine, şalterleri ekmek kavgamız için indirmemizi. Sendikacılarımızı çeşitli engellemelerle fabrikaya almak istemedi. Ama gücünü işçiden alan yiğit sendikacılarımız direterek girdiler fabrikaya; geçtiler önümüze, yürüdük arkalarından. Bu sefer de iki ana kısımdan oluşan fabrikamızda birleşmemizi engellemek istediler. Ama bu da fayda vermedi işveren namına. Çünkü artık coşan sel dinlemiyordu engelleri; çünkü fabrikanın dışında anamız, babamız, bacımız, karılarımız, kardeşlerimiz bu haklı davamızda bizi kucaklamak için bekliyorlardı. Yürüdü önden sendikacılarımız, yürüdük arkalarından çıktık fabrikadan dışarı. Kucaklaştık, sevinç gözyaşı döktük bizi bekleyenlerimizle. Sanki bir coşku seli patlamıştı. Barikatlar fayda vermiyordu. Haykırıyorduk "YAŞASIN GÜÇ VE EYLEM BİRLİĞİMİZ", "YA HEP BERABER, YA HİÇBİRİMİZ" diye. Haykırdık "İŞÇİ-ASKER KARDEŞTİR, PATRONLAR KALLEŞTİR" diye. Bizleri alkışlayan askerleri gördük; bizleri selamlayan askerleri. "Bu iş yerinde grev vardır" pankartının önünde tüfeklerini havaya kaldırarak bizleri selamlayan kaput giymiş halk çocuklarını gördük. Ve fabrikadan çıktık. Birleşince bizi bekleyenlerle, 2-3 bin kişi olduk. Yürüdük fabrikadan Paşabahçe yönüne; tahminen 500 metrelik bir yolda, hep birden haykırdık "AÇLIĞA HAYIR", "İŞÇİLER EL ELE" sloganlarımızla. Geldik sendikamızın önüne durduk; selamladık sendikamızı, yine yürüdük. Ve şimdi GREVİMİZ devam ediyor. Sendikamız Türk-İş'e bağlı Kristal-İş'le, DİSK'e bağlı Hürcam-İş'in oluşturdukları eylem birliği, patronların bugüne kadar yürüttüğü oyunu bozuyor. Haklarımızı alana kadar devam edecektir. İlerici gençlerimiz fırdönüyor grev alanlarında; tozkondurmamak için şanlı grevimize, gözaçtırmamak için oyun bozanlara. İlerici kadınlarımız yemek pişiriyorlar bizlere. Nöbet tutuyorlar kapılarda. Bununla da bitmiyor işimiz. Dolaştık esnafı, dayanışma komitemizle. Vardığımız esnaf, anlayınca GREVCİ olduğumuzu, hemen veriyor gönlünden ne koparsa. Az ya da çok, gösteriyor dayanışmasını. Ama bunlar kolay olmadı. Biz greve çıkmadan önce dolaştık bölgeyi, anlattık esnafa, kahvede oturanlara niçin greve çıktığımızı.

Şan olsun yiğit cam işçilerine,
Selam olsun Türkiye İşçi Sınıfına,
Selam olsun Türkiye İşçi Sınıfının Politik Öncüsüne!

Paşabahçe Şişe Cam Fabrikasından Bir Grup İşçi

İşçiler ne istiyor? İşveren ne veriyor?

Her iki sendikanın üyelerinin istekleri doğrultusunda hazırlanan sözleşme taslağı beş ana bölümden oluşuyor. Bunların başında *"Kapsam Maddesi"* geliyor. İşçiler *"Fabrikada çalışan ve isteyen herkes sendikaya üye olabilir"* diyor. Emeği ile geçinen ve *"Memur"* olarak kabul edilen emekçilerin de örgütlenmesini istiyor. Grev yerlerinde *"İşçi-Memur kardeştir"* belgisi yükseliyor.

İkinci sırada ücretler yeralıyor. İşçiler ve sendikalar saat ücretlerine birinci yıl 50, ikinci yıl 55 lira zam istiyor. Görüşmelerin başladığı yılbaşından bu yana geçen süre içindeki yaşam pahalılığındaki artış da gözönünde tutulunca bu istemin hiç de fazla olmadığı ortaya çıkıyor. İşçiler, birinci yıl 7, ikinci yıl 8 maaş ikramiye, bayram, yakacak ve izin ücretleri için de toplam net yılda 46 bin lira istiyor. *"İzin süreleri artırılsın, dinsel ve ulusal bayramlarda çalışılmasın, 1 Mayıs İşçi Bayramı olarak kabul edilsin"* diyor.

İşçi sağlığı ve iş güvenliği için gerekli önlemlerin alınmasını isteyen işçiler, işyerlerinde ambulans, doktor ve hastabakıcı bulunması için de savaşım veriyor.

İşçiler, *"En önemlisi insan onuruna yaraşır demokratik bir ortamda çalışılması için Disiplin Kurulu'nun oluşması gerekir"* diyor. Disiplin Kurulu'nda iki işçi, iki işveren temsilcisi olsun istiyor.

İstemlerin beşinci bölümünde kıdem tazminatları yeralıyor. Kıdem tazminatlarına esas olacak sürenin 45 güne çıkarılması isteniyor.

İşveren bunların hiçbirini kabul etmiyor. Dahası, ücret dışındaki istemlere *"İşçi haklarıyla alakası olmayan maddeler"* diyor.

Şişe Cam Tekeli işçilerin eylem birliğini ve kararlılığını görünce, işgüvenliği, işçi sağlığı, sosyal haklar ve kıdem tazminatı gibi yaşamsal önem taşıyan maddeleri gözlerden kaçırarak, daha önce ücretler konusunda verdiği düşük teklifi artırdı. Saat ücretlerine 40 lira zam önerdi.

Öte yandan, İşveren Sendikaları Konfederasyonu toplantısında da Şişe Cam Tekeli'nin patronu dert yandı. *"Sizler rahat sayılabilirsiniz bir bakıma. Metalurji işkolunda Türk-Metal'le sözleşme imzaladınız, Maden-İş'le Otomobil-İş'e yüklendiniz. Tekstil işkolunda Teksif'le yaptınız sözleşmeyi, Tekstil Sendikasına yüklendiniz. Ama bizim durumumuz böyle değil. İki sendika eylem birliği yaptı, dikildi karşımıza. Tüm fabrikalarımız durdu,"* dedi.

İşverenlerin durumu özetle bu.

İşçilere gelince.. Aynen şunları söylüyorlar:

"Toplusözleşmede, haklarımızı almak, önerilerimizi yaşama geçirmek için grev yapıyoruz. Cama yaşam veren bizler, çalışıp da aç kalacağımıza, grevde ölürüz."

...m birliği...

bir sendikanın, UÇSEN'in yetki belgesini hazırlatmıştı.

Oluşturulacak böyle bir eylem birliği, söylentisi yaygınlaşan yeni bir konfederasyonun ilk adımı olarak da kimileri tarafından kullanılabilir. Yeni bir sendikal konfederasyon girişimi işçi sınıfını bölmekten başka bir işe yaramayacak, hakalma savaşımının en kızgın noktasında başarı şansını yokedecektir.

Oysa, Türk-İş içinde oluşan bu eylem birliğinin genişletilmesi, DİSK içindeki sendikalarla da bütünleştirildiğinde başarı şansı büyüyecektir.

Hava-İş grevinde varılan sonuç, eylem birliğinin sağlanamamasından kaynaklandı. Türk-İş içindeki olumlu ve ilerici sendikaların gayretleri, THY grevinde başarıyı sağlayamadı. Hükümetin, Türk-İş başlarını da yanına alarak yaptığı manevralar etkin oldu.

Ama, bunun tersine örnekler de var. Bu sayfalardaki cam işkolunda görüldüğü gibi...

Petrol ve Kimya işkolunda Petrol-İş ve Petkim sendikalarının toplusözleşme görüşmelerini birbirine danışarak ve diyalog içinde götürmeleri de işkolundaki işçilere daha bir güven veriyor.

Bugün, sendikalı işçilerin ezici çoğunluğunu bünyesinde barındıran Türk-İş ve DİSK'in eylem birliğinden başka sağlıklı bir çıkış yolu görünmüyor. Her iki konfederasyonun da bu konuda üstüne düşeni yapması gerekiyor.

Çünkü, ister DİSK, ister Türk-İş üyesi olsun tüm işçilerin istemleri aynıdır. Bu isteme karşı duranlar, işçi sınıfının haklarını gaspetmeye kalkanlar aynıdır.

Tekstil tekellerinin oyununu grevciler bozacak!..

NEYİR'den
MEHMET AKPINAR

"Türkiye'deki tekelci tekstil patronlarına gereken dersi vereceğiz. Aksi takdirde tekstil patronlarına en fazla artı değer sömürüsü veren tekstil işçileri eski durumunda kalacak. Bu mücadeleyi daha ilerlye götüreceğiz, buna inancımız tamdır. Ve tekstil patronlarına, özellikle tekstilin tekelci patronu Halit Narin'in demagojisine, işverenlere gereken dersi vereceğiz. Buna kararlıyız. Bu kararlılığımızı daha da ileri boyutlara götüreceğiz."

NEYİR'den
SELMA YAŞLI

"Sessiz kaldığımız sürece daha birçok Turgut Özal'lar çıkacak meydana. Bir Turgut Özal'ın olması önemli değil, daha birçok Turgut Özal çıkar sessiz kaldığımız sürece. Onun için herşeyden önce daha bilinçli, daha kendimize yakın çevrelerle işbirliği yapıp, gücümüzün yettiğince, birimiz yoruldukça zaman öbürü arka çıkacak şeklide hazırlanmalıyız ve hazırlanıyoruz da.

"Amerikan boyunduruğundan kurtulmak kolay olmayacak, çok zor. Ama biz inanıyoruz ki, bu inancı taşıyoruz herşeyden önce, bunu güç de olsa, bu bize çok senelere de malolsa, biz bunu kaldıracağız."

Tekstil, Türkiye ekonomisinin en canalıcı işkollarından biri. Sanayi ürünleri içinde dışsatımı en çok bu sektördeki işverenler yapıyor. Dolayısıyla kârlılığı da en yüksek işkollarından biri. Ülke çapında binlerce irili ufaklı tekstil fabrikaları ve atölyelerinde 300-350 bin işçi ter döküyor. Bu işçilerden ancak 150 bin kadarı sendikalarda örgütlenebilmiş. 90 bin kadar işçi Türk-İş'e bağlı Teksif Sendikası'nın 55 bin kadar işçi de DİSK'e bağlı Tekstil Sendikası'nın yetkili olduğu işyerlerinde çalışıyor. Geriye kalan işçiler ise bir çok ufak sendikada örgütlü.

Türk-İş'e bağlı Teksif Sendikası'nın Genel Başkanı AP'li Şevket Yılmaz. Sendika'nın çeşitli şubelerinde MHP'liler egemen. Yani, Sendikanın yönetimi tamamen şimdiki MHP destekli AP hükümetinin dümen suyunda. O nedenle de, bu yılki toplu sözleşme savaşımında, DİSK'e bağlı Tekstil Sendikası'nın eylem birliği çağrılarını bir yana iterek, yönetimi tekstilin tekelci patronlarının egemenliğinde bulunan Tekstil İşverenleri Sendikası'yla toplusözleşmeyi hiçbir çaba göstermeden imzaladı.

Kısacası, 5 bin liraya kiralık ev bulmanın mucize olarak karşılandığı günümüzde tekstil işçilerinin ortalama 6 bin lira aylıkla çalışacakları kararını verdi. Yani, "işçileri sattı".

Teksif yönetiminin ihaneti karşısında, DİSK'e bağlı Tekstil Sendikası ve üyeleri kavgada tek başına kaldılar. Tekstil Sendikası, yönetimiyle ve üyesiyle birlikte öteki işkollarında greve hazırlanan sendikalarla ve onların üyeleriyle eylem birliğini sağladı ve greve çıktı.

İŞVEREN CEPHESİNDE DURUM

Tekstil işverenleri ise bir tek örgütte toplanmış: Tekstil İşverenleri Sendikası. Bu sendikanın başını tekelci patronlar tutmuş. **Sabancı'lar, Sapmaz'lar, Narin'ler, Bezmen'ler.** Dilediklerini yaptırıyorlar öteki işverenlere de.

AP'li Şevket Yılmaz'la, yani Türk-İş'e bağlı Teksif'in başkanıyla anlaşmışlar ve bu yıl da ucuza kapatmışlar sözleşmeyi. Rahatları iyi tekelci tekstil patronlarının. Çünkü, kendi işyerlerinin önemli bir bölümünde Teksif Sendikası yetkili. Gerçi Narin'in, Bezmenler'in kimi işyerlerinde Tekstil Sendikası yetkili ama, keyfe keder. Önemli bir bölümünde sözleşme imzalanmış ya. Gerisi önemli değil.

Ama adamlar tekelci. "Tekelci" sözcünün tam anlamına uygun bir davranış içinde olmaları doğal. İşte bu nedenle, Tekstil Sendikası ile anlaşmaya, toplusözleşmeyi imzalamaya yanaşmıyorlar. Bir taşla iki kuş vurmayı hesap ediyorlar. Hem, sınıf ve kitle sendikacılığının boy attığı DİSK'e bağlı sendikayı yok etmek, hem de bu sendikanın yoğun olarak örgütlü olduğu orta ve küçük boy işletmeleri iflasa sürüklemek. Yani hesaba göre karşılarında hem dişli bir sendika kalmayacak, hem de küçük ve orta boy işletmeleri yok ederek işkolundaki tüm sömürü tek ellerinde toplanacak.

TEKELLERİN HESABI TUTAR MI?

İlk görünen gerçek şu ki, grevci işçiler, onların sendikası ve grevcilerle, Tekstil Sendikası'yla eylem birliği içinde bulunan öteki işçi sendikaları ve demokrasi güçleri kararlılar. Grevler, başarıya ulaşıncaya dek sürdürülecek.

Bu gerçeği hiç unutmadan, tekellerin dışında kalan işletmelerin dayanma gücüne bakmak gerek. Bir kaç aylık süre içinde işçilerin kararlılığını gören kimi işverenler inatlaşmaktan vazgeçerek ve Tekstil İşverenleri Sendikası'ndan ayrılarak toplusözleşmeyi imzaladılar ve Tekstil Sendikası'nın isteklerini verdiler. **Jakarteks, Minion Örme, Örtel Örme Sanayii ve Avrupa Çorap** bunun en somut örnekleri.

Bir başka gerçek de şu:

Tekstil patronları, konfeksiyoncular, kışlık mallarını yazdan hazırlamak zorunda. Yani en geç, Temmuz başlarında kışlık üretime başlamaları gerek. "Moda defileleri"nin başladığı, kışlık giysilerin yeni modellerinin alıcılara sunulmaya başladığı şu günlerde, örneğin bir Triko Mısırlı, bir Neyir, bir Vakko patronu ne yapacak? Bir tek işyeri olan tekstil işverenleri bir sezonu çalışmadan, hiç mal satmadan geçirmeye razı olabilecek mi?

Sorunun can alıcı noktası bu soruların yanıtlarında düğümleniyor. Tekstil Sendikası ile anlaşmazlığı sürdüren tekel dışı işverenlere toplusözleşmeyi imzalamaktan başka yol görünmüyor. Çünkü, işçiler 3 bin 500 lira olan ortalama net ücretlerine ayda 9 bin lira brüt zam istiyorlar. İstenen bu zam olağanüstü yüksek değildir. Onları batırmaz. Ama, Tekstil İşverenleri Sendikası'nın, tekelci patronların emirleriyle hareket ederlerse, bir sezon iş yapmamayı göze almaları gerekecek. İşte bu onları batırabilir.

Sendikal Eylem Birliği

TÜRKİYE'nin içine yuvarlandığı ağır bunalımın baş sorumlusu işbirlikçi tekelci burjuvazidir; TÜSİAD ve MESS patronlarıdır. Onlar, onların emrindeki Demirel yönetimi, IMF'lerin, OECD'lerin yolgösterici'liğinde, bu bunalımın tüm yükünü emekçi halkın sırtına yıkma yolunda yürüyorlar. En başta işçi sınıfına, ücretlere, sendikal haklara, sınıf örgütlerine saldırıyorlar.

- Eşel-Mobil sistemiyle ücretleri dondurmayı planlıyorlar.
- Vergilerin yükünü daha da ağır bir biçimde işçilerin sırtına bindirmek istiyorlar.
- Kıdem tazminatlarını kuşa çevirmek için oyunlar düzenliyorlar.
- Yarım milyonu aşkın kamu sektörü işçisinin toplusözleşme haklarının kullanılmasını işe yaramaz hale getiren, Başbakanlığa bağlı Koordinasyon Kurulu'nu kurdular.
- 15-16 Haziran'ın bu 10. yılında, gene 274 ve 275 sayılı yasalara el atıyorlar. Bu yasaları değiştirerek kazanılmış sendikal hak ve özgürlükleri, toplusözleşme ve grev haklarını geri almaya hazırlanıyorlar.
- Buhran ve Savaş Hali yasasıyla tüm demokratik hakları, bu arada işçilerin kısıtlı haklarını da yok etmenin, zorla çalıştırma ve angarya uygulamasının yollarını arıyorlar.
- Ardarda grevleri erteliyorlar, sendikaları basıyorlar, kapatıyorlar, sendika yöneticilerini tutuklatıyorlar.

İşçi sınıfı direniyor

Ekonomik bunalımın derinleşmesine, bu bunalımın yükünün emekçi halkın sırtına daha da yıkılmasına, halk düşmanı Demirel yönetiminin, işbirlikçi tekellerin saldırısına karşı en başta işçi sınıfı direniyor. Çeşitli işkollarında 50 bin dolayında işçi grev boylarında. Bütün baskılara, zorbalıklara karşın grev hareketi genişleme, yaygınlaşma eğilimi gösteriyor.

Grevler, işçilerin savaşları, ülkedeki tüm emekçilerin yığınsal çıkışlarıyla, demokratik hak ve özgürlüklerin korunması ve genişletilmesiyle, yurdun emperyalizme daha da bağlanmasına karşı savaşla, barış savaşımının güçlenmesiyle sıkı ıkıya bağlıdır. Eğer grevler başarısızlığa uğrarsa, yerli ve yabancı tekeller tüm emekçilerin toplumsal, ekonomik haklarına daha da ağır saldıracaklar, demokratik hak ve özgürlükleri daha da boğacaklar, yarı askersel zorbalık rejimini daha kolaylıkla pekiştireceklerdir.

Yakıcı görev

Bu grevlerin başarıya ulaşması, yalnız grev boylarındaki işçilerin değil, toplusözleşme aşamasındaki DİSK'e, Türk-İş'e, bağımsız sendikalara bağlı yüzbinlerce işçinin, tüm işçi sınıfının, emeğiyle geçinen tüm emekçi halkın, milyonlarca, milyonlarca yurttaşın sorunudur.

Washington'un, NATO'nun, emperyalizmin desteğindeki egemen gerici güçlerin, Demirel yönetiminin, tüm halka karşı giriştiği azgın saldırı ancak yığınların güçlü savaşımlarıyla durdurulabilir. Şimdi grevlerin yarattığı potansiyeli çıkış noktası yaparak savaşımı dalga dalga yükseltmek günün yakıcı görevidir. Bu da grevleri güçlendirmeyi, tüm işçilerin direnişlerini bu grevlerin çevresinde toplamayı gerektiriyor. Bunu başarmakta sendikal eylem birliği dirimsel önem taşıyor.

Sendikal eylem birliği, herşeyden önce, DİSK ve Türk-İş arasında eylem birliği demektir. Çünkü sendikalı işçiler büyük çoğunlukla bu iki konfederasyonda örgütlüdür. İşçilere bu gerçek anlatılmalıdır. Grevlerin başarısı ve işçi düşmanı yasaların önlenmesi için DİSK ile Türk-İş'in eylem birliğinin oluşturacağı sendikal cephenin ne büyük bir güç olduğu işçilere gösterilmelidir. Geleceğin sendikal birliği, böylesi bir devrimci birlik bilinci yaratılmadan düşünülemez.

İşçi sınıfımızın sendikalı kesiminin büyük çoğunluğunu çatısı altında birleştiren iki konfederasyon arasında gerçekleşecek eylem birliği geniş işçi yığınları dışında, öteki sınıf ve katmanlardan emekçi yığınların da aktif savaşıma çekilmesinde ve işçi sınıfının bu savaşıma damgasını vurmasında önemli bir rol oynayacaktır.

Türk-İş

Türk-İş'e bağlı işçiler ve bir çok sendika, DİSK'e bağlı, bağımsız sendikalara bağlı sınıf kardeşleriyle eylem birliğinin nasıl canalıcı bir önem taşıdığını görüyorlar. Cam işkolunda iki sendika birlikte greve çıkıyor.

Türk-İş yönetimi, tabanın ve bağlı bir çok sendikanın baskısı altında, hükümetin politikasını zaman zaman eleştirmek zorunda kalıyor. Yığınları saran genel grev isteği, Türk-İş yönetimine bile genel grevden söz ettiriyor.

Ama, geçtiğimiz günlerde olduğu gibi, bu yönetim, Türk-İş'in yönetim kuruluna işçi düşmanı, halk düşmanı Demirel'i ve kimi bakanlarını davet edebiliyor ve hükümet politikasına karşı nasıl bir eylem biçimine başvuracağını Demirel'le birlikte görüşüyor (!) Bu görüşmeden, "alış-veriş"ten sonra, Demirel, Eşel-Mobil sisteminden vazgeçildiğini, kıdem tazminatlarının vergilendirilmeyeceğini, birikmiş işçi alacaklarının ödeneceğini, asgari ücretin vergi dışında bırakılacağını söyledi. Gerici burjuva basını bunu Türk-İş'in zaferi olarak sundu.

Oysa, IMF'nin, TÜSİAD ve MESS patronlarının buyruklarıyla hareket eden Demirel yönetimi, bu işçi düşmanı tasarılardan elbette vazgeçmiş değildir. Yapılmak istenen, Türk-İş tabanından, bağlı birçok sendikadan DİSK'le eylem birliği yapılması yönünde gelen baskıları önlemek, Türk-İş yönetimine kan vermek, buradan alınan güçle grev boylarındaki işçilere, sınıf sendikalarına daha bir amansızca saldırabilmek, işçi düşmanı yasaların ve uygulamaların önündeki engelleri yıkmaktır.

Türk-İş yönetiminin faşist MHP ile içli dışlı oluşu, hükümetle gizli pazarlıklar sürdürmesi, işçi sınıfı için büyük tehlikedir. Türk-İş yönetiminin bu tutumu her somut durumda yığınlara sergilenmelidir. Öte yandan, Türk-İş yöneticileri boş sözlerden, demagojiden vazgeçmeye, yüzbinlerce işçinin sesine kulak vermeye, tabanın gerçek istemleri yönünde davranmaya zorlanmalıdır.

DİSK

Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu'nun 6. Genel Kurulu'ndan sonra, Maden-İş, Bank-Sen, ve Baysen sendikalarının ihracıyla ortaya çıkmış olan sorunların çözümü doğrultusunda olumlu adımlar atıldı. Sınıf sendikalarını dışlama girişimlerinin ne denli zararlı olduğu bir ölçüde anlaşıldı. Bu üç sınıf sendikası, DİSK çatısı altındaki onurlu yerlerini aldılar.

Bununla birlikte, DİSK içindeki sorunlar kökten çözülmüş değildir. DİSK yönetimi birliği pekiştirici yönde gerekli adımları atmıyor. Özellikle son dönemde binbir parçaya bölünmüş serüvenci grupların DİSK sıralarına sızdırılması işçi hareketinde zararlı sonuçlar doğuruyor. Bunların yanında, DİSK yönetimi, sendikal eylem birliği girişimlerine aktif katılmıyor. Türk-İş'i eylem birliğine çekmek için yeterli çabaları harcamıyor.

25 Haziran'da toplanacak DISK'in olağanüstü genel kurulu DİSK'in birliğinin pekişmesi ve sendikal eylem birliği açısından bir dönüm noktası olabilir, olmalıdır.

Sosyal reformizme karşı savaş

Sendikal hareketin birliğini sağlamakta, DİSK ile Türk-İş arasında eylem birliğini gerçekleştirmekte CHP yönetiminin işçi hareketinin içine sızdırmaya çalıştığı sosyal reformizme karşı savaş büyük önem taşıyor.

Son dönemlerde CHP yöneticileri "işçi komiteleri" adı altında DİSK'te ve Türk-İş'te yeni bir bölünme yaratma hazırlığını sürdürüyorlar. Öte yandan, sosyal demokratizmi işçi hareketine sızdırmakta, Türk-İş ve DİSK içinde CHP yönetiminin etkisi altındaki sendika yöneticilerinden yararlanma yoluna gidiyorlar. Bu sendika yöneticileri aracılığıyla, gelecekte sosyal demokratik yönetimli ayrı bir sendika konfederasyonu oluşturmayı amaçlıyorlar.

Hem işçi hareketi içinde, hem de sendikal hareket içinde yeni bir bölünme yaratacak, burjuvazinin işçi sınıfı üzerindeki etkisini artıracak bu girişimler önlenmelidir. Bu amaçla işçi partileri arasındaki eylem birliği güçlendirilmelidir.

Güncel hedef

Sendikal harekette birlik eğilimleri en başta işçi sınıfının politik öncüsünün ardıcıl savaşlarıyla güçleniyor. Bundan böyle de görev, öncünün sendikal hareket içindeki konumlarını güçlendirmektir. Hele Türk-İş içinde çalışmak bu dönemde daha da yakıcı bir zorunluktur.

Öteki işçi partilerine bağlı sendikacılarla, işçilerle en yakın dayanışma sağlanmalıdır. Bu partilerin sendikal hareket içinde goşizme, sosyal reformizme, her türlü gericiliğe karşı savaşarak güçlenmeleri, işçi sınıfının çıkarlarına uygun bir gelişmedir. Önemli olan bu gelişmenin, işçi sınıfının politik öncüsünün konumlarını zayıflatmamasıdır. Bu da ancak daha enerjik, daha aktif bir çalışmayla sağlanabilir.

Sendikal demokrasi ilkesinin her zaman, her yerde savunulması dirimsel önem taşıyor. Sınıf sendikaları bu ilkeyi bir daha hiç kimsenin geri alamayacağı biçimde yerleştirmek için savaşıyorlar. Gerici yönetimli sendikalarda sendikal demokrasi bayrağı yükseltilmelidir. İşçi sınıfının sendikal eylem birliği ancak sendikal demokrasi ilkesinin yerleştirilmesi uğrundaki güçlü çalışmalarla gerçek anlamını kazanabilir.

Birlik Dayanışma, TİP ve TSİP arasındaki eylem birliği gelişiyor, güçleniyor. Politik eylem birliği alanında bir çok zorluklar aşılmıştır, aşılıyor. Görev şimdi işçi yığınlarının arasına daha büyük bir enerjiyle dalmaktır.

Bugün güncel hedefler için sağlanacak sendikal eylem birliği, hem en geniş demokrasi güçlerinin direnişlerini aynı yatakta birleştirmekte, güçlü bir demokrasi hareketi yaratmakta önemli bir rol oynayacak, hem de sosyalizme açılan ileri demokratik devrimi utkuya ulaştıracak ulusal demokratik cephenin kurulmasına giden yolda çok önemli bir adım olacaktır.

TÜSİAD

IMF

✓İŞÇİ ÜCRETLERİ DONDURULACAK
✓SANAYİLEŞME DURDURULACAK
✓KİT ÜRÜNLERİNİN FİYATLARI SERBEST BIRAKILACAK
✓BANKA FAİZ ORANLARI SERBEST BIRAKILACAK

Demirel, faşist ekonomiyi örnek aldı

- Banka faizlerinin serbest bırakılması, birkaç tekelci grup dışında tüm halka karşı ağır bir ekonomik saldırıyı başlatıyor.
- İşçi ücretlerinin sınırlandırılması için, hükümet ve Türk-İş başları "çerçeve anlaşması" konusunda anlaşmaya vardılar.
- Sanayi'de % 12 gerileme kararı, günümüzde yalnızca Faşist Pinochet'in Şili'sinde uygulamaya konabildi.
- Hitler de erke geldiğinde, ilk iş olarak, kamu ürünlerinin fiyatını serbest bırakmıştı. Demirel, bu yolda yürüyor.

Stand-By anlaşmasına ilişkin "Niyet Mektubu", Demirel-Özal çifti tarafından IMF'ye gönderildi. Ardından anlaşma metninde yeralan, faiz oranlarının serbest bırakılması kararı uygulamaya kondu ve toplumun hemen her kesiminde bir tartışma başladı.

IMF'nin dünyada 28 ülkeye önerdiği, ancak Meksika, Filipinler, Mısır ve Zaire'den sonra yalnız Türkiye'ye kabul ettirilebildiği 3 yıl gibi uzun süreli bu yeni anlaşmada iki temel koşul yeralıyor:

1) İşçi ücretlerinin dondurulması.

2) Sanayileşmeden vazgeçilmesi.

IMF bu tür ağır koşullu anlaşmaları ancak fiyat artışlarının çok yüksek olduğu ve dışsatımın, dışalımı karşılaması olanaksız olduğu ülkelere uyguluyor.

Anlaşma metninde, 1 Temmuz'dan itibaren uygulamaya konulacağı resmen açıklanan faiz oranlarının serbest bırakılması kararının yanısıra, şu önemli maddeler yeralıyor:

- TL dalgalanmaya bırakılacak. Anlaşmaya göre, Türkiye Hükümeti, % 20 ya da 15 gibi yüksek oranlı devalüasyonlar yerine, daha küçük oranlı sık devalüasyonlar yapacak. Hükümet, bunu, halka "gerçekçi kur uygulaması" olarak sunacak.
- Kamu İktisadi Kuruluşları'nın ürünlerinin fiyatları serbest bırakılacak. Eğer, fiyatları serbest bırakılan KİT'lerin zararı yine devam ederse, bu kuruluşlar özel sektöre devredilecek.
- Destekleme alımları nedeniyle yapılan harcamalar ürünlerin fiyatlarına yansıtılarak geri alınacak. Özal'ın deyimiyle, "taban fiyatlara verilen yüksek fiyatlar" massedilecek.

KİME KARŞI? KİMİN YARARINA?

Anlaşmanın temel koşullarından biri "ücretlerin dondurulması". AP hükümeti bu konuda ilk adım olarak, Türk-İş başları ile anlaştı. Türk-İş İcra Kurulu ve hükümet, KİT'lerde imzalanacak sözleşmelerde ücret sınırlamasını gerçekleştirmek amacıyla, tüm sözleşmeleri bir çerçevede toplamaya çalışacak. Türk-İş başlarının isteğine göre de bu ücret sınırlamasının adı, *"Çerçeve Anlaşması"* olacak.

Anlaşmanın ikinci temel koşulu sanayileşmeden vazgeçilmesi. Bu da, işçi sınıfını yakından ilgilendiriyor. Bu kararın sonuçları işsizliğin kol gezdiği Türkiye'de yeni ve yığınsal işsizler ortaya çıkaracak.

KİT'lerle ilgili madde de işsizliği artıracak önemli bir girişim. KİT zararlarının azaltılması gerekçesiyle birçok işçi işten atılacak; bunu, özel sektörün devraldığı kamu kuruluşlarında aynı gerekçeyle işten atmalar izleyecek.

Faiz oranlarının serbest bırakılması da işçinin gerçek ücretlerinde bir düşüş ortaya çıkaracak; *"pahalı kredi"* bir çok işletmenin kapanmasına yolaçarken işsizliğin artmasını da beraberinde getirecek.

Mini devalüasyonların getireceği sürekli fiyat artışları, sanayide gerileme, taban fiyatlarında uygulanan destekleme alımları harcamalarının fiyatlara yansıtılması ve faiz oranlarının artırılması gibi faktörler de fiyat artışlarını körükleyecek, işçi sınıfının yanısıra tüm emekçi katmanları büyük bir yoksulluk ve açlığa itecektir.

FAİZ ORANLARININ SERBEST BIRAKILMASI VE BÜYÜK KAPIŞMA

Faiz oranlarının serbest bırakılması, para darlığı nedeniyle kısa sürede faiz oranlarını hızla yükseltecektir. Ve bu, tekellerin öne sürdüklerinin tersine, kısa süreli bir gelişme de olmayacaktır.

Faiz oranlarının serbest bırakılması yukarıda belirtildiği gibi işçi sınıfı ve tüm emekçi katmanları etkilerken, küçük tasarruf sahiplerini, küçük ve orta sermayedarları, hatta banka mevduatını kredi olarak kullanma olanağı bulamayan büyük burjuvazinin kimi kesimlerinin durumunu sarsacak bir girişim olarak görünmektedir.

Çünkü;

Banka sermayesi ile içiçe geçmiş Koç, Sabancı, Karamehmetler gibi büyük sermaye grupları dışında kalan tüm sermaye kesimleri, bankalardan kredi alırken yüksek faiz ödemek zorunda kalacaklardır. Bankalar, doğal olarak kendi ortakları olan sermaye gruplarına ucuz, ortak olmayan sermayedarlara, orta ve küçük işletmelere yüksek oranlı, yani pahalı kredi verecektir. Bu da Koç, Sabancı, Karamehmetler gibi sermaye grupları dışında kalan tüm sermaye kesimlerinin yatırımlarını pahalılaştıracak, ürünlerin maliyetini artıracaktır. Bu durumda, büyük tekellerin dışındaki burjuvazinin kimi kesimleri iflasa sürüklenebilecektir.

Bu karar esnaf ve zanaatkârları, küçük ve orta burjuvaları ve hatta kimi büyük sermaye sahiplerinin durumunu sarsacaktır. Böyle bir girişimden kesinkes, banka sermayelerinde önemli ortaklıklar elde etmiş olan işbirlikçi tekelci sermaye kazançlı çıkacaktır.

Banka faizlerinin serbest bırakılması sonucu, banka dışı sermaye piyasasında varolduğu hesap edilen 300 milyar dolayındaki para bankalara ve dolayısıyla tekelci sermayeye akacaktır. Hükümet bu kararıyla yasal tefeciliği uygulamaya koymuş olacaktır. Tefecilik bankalar eliyle de yapılacaktır.

"Organize olmamış sermaye piyasası"ndaki 300 milyar lirayı, yani Türkiye Ulusal Geliri'nin 7'de biri büyüklüğündeki bir serveti de eline geçiren tekelci gruplar daha da güçlenecektir.

Bankaların faiz oranları serbest bırakılırken, devlet tahvillerine uygulanan faiz oranlarının düşük tutulması, kamu kuruluşlarının elindeki birikimin tekelci grupların eline geçmesine yolaçacak, tekelci gruplar devlet içinde daha da bir etkin konuma gelecektir. Merkez Bankası'nın özel bankalara ödeyeceği mevduat karşılıklarının yükseltilmesi de, kamu maliyesini güçsüzleştirecek bir başka etken olacaktır.

EKONOMİK KARARLARIN POLİTİK BOYUTU

Toplumun ezici çoğunluğuna karşı, bir grup tekelcinin çıkarları doğrultusunda alındığı apaçık ortada olan bu ekonomik kararlar nasıl gerçekleştirilecek? Başka bir deyişle, toplumda büyük tepkilere yolaçabilecek olan bu kararlar nasıl bir erk eliyle gerçekleştirilmeye çalışılacak?

Bu soruların yanıtlarını dünyadaki örneklerinde görmek olanaklı.

Stand-By anlaşmasının temel koşullarından birini hatırlayalım: "Sanayileşmeden vazgeçmek.." Demirel hükümeti ve sermaye kesiminin hemen tümünün birleştiği, ancak tekelci sermaye gruplarının denetiminde bulunan Odalar Birliği yöneticilerinin sanayide % 11 gerileme konusunda bir anlaşmaya vardıkları, günlük basında bile yeraldı. Hükümet - Odalar Birliği anlaşması, IMF'yle varılan anlaşma yolunda atılmış bir adım.

Ancak, böyle bir karar günümüzde bir tek ülkede alınıp, uygulamaya konulabildi. Faşist Pinoçet'in Şili'sinde...

Bir başka örnek, KİT ürünleri fiyatlarının serbest bırakılması konusunda IMF'yle varılan anlaşmaya gösterilebilir. O da Hitler Almanyası'ndan . . .

Hitler, erke gelir gelmez kamu ürünlerinin fiyatlarını serbest bıraktı.

Örnekleri sürdürelim:

Hürriyet Gazetesi, "Brezilya'nın da bizim gibi bir Özal'ı var" başlığıyla bir haber verdi. Haberde, "İkisi de aynı şeyleri yaptılar: Devalüasyon, talebi azaltmak ve zam" diyor.

Gerek Hitler'in, gerek Pinoçet'in ve gerekse de Brezilya yönetiminin kimlikleri apaçık ortadadır. IMF ile varılan anlaşmada yeralan maddelerin aynını ya da benzerlerini ancak bu tür erkler uygulamaya koyabiliyor.

Türkiye'de, bir zorbalık rejiminin dayatıldığını, buradan bir açık faşist diktatörlüğe gidilmek istendiğini haykıranlar, çok yerinde yaptılar bu saptamayı. Bu saptama, Demirel hükümetinin ekonomik kararlarıyla bir kez daha somutlanıyor.

Dış yardım, üretim, bolluk ve yalana dair...

Demirel Hükümetinin 24 Ocak ekonomik kararlarından bu yana nakit olarak sağlayabildiği dış yardımın tutarı 600 milyon dolar. Sağlanan bu dövizin tümü de petrol dışalımlarına harcanmış durumda. Sağlanan tüm "dış yardım" kullanılıp bitti. Bundan sonra gelecek nakit dövizin ise ne tarihi ne de miktarı belli. Merkez Bankası'nda ise, kullanılabilir döviz olarak 5 milyon dolar dolaymda bir para bulunuyor.

600 milyon doların tümünün dışalımlara harcanması sonucu akaryakıtta bir bolluk görüldü. Fuel-Oil'in de ilkbaharda tümünün fabrikalara verilmesi sonucu sanayide belli bir kapasite artışı söz konusu oldu. 1980 Ocağında % 20 olan kapasite, Mart ve Nisan aylarında % 30-35'e yükseldi. Ancak, gerek kapasite artışının geçiciliği, gerekse önümüzdeki günlerde başlayacağına kesin gözüyle bakılan akaryakıt sıkıntısı nedeniyle sanayi üretiminde bir artış beklemenin olanaksızlığı ortada. Demirel ve hükümet yetkililerinin dillerinden düşürmediği "bolluk" yalnızca fiyatlardaki yüksek artışların sonucu, kimi malların vitrinlere çıkmasından öteye bir durum değil.

Örneğin geçen yıl 70 lira olan zeytinyağı bulunamazken, bu yıl 225 lira fiyatla vitrinlerde boy gösterebilmekte. Bu durum, üretimin artmasından değil, halkın satınalma gücünün düşmesinden kaynaklanıyor. Yani üretim artmıyor, zorunlu olarak tüketim azalıyor.

Zeytinyağı örneğindeki durum, kimi temel yatırım malları için de geçerli. Yatırımlar büyük ölçüde durduğu için, geçen yıl bulunmayan demir ve çimento bu yıl bulunabiliyor.

Temel maddelerde pahalılığın durmaksızın artması hükümetin politikasından kaynaklanıyor. Hükümet, destekleme alımlarına yaptığı harcamaları bu ürünlerin fiyatlarına yansıtıyor. Yani ürünlerin fiyatlarını artırarak verdiğini, kat be kat geri alıyor. KİT ürünlerinin fiyatlarının serbest bırakılması ve sürekli artırılması da pahalılığı artıran temel nedenlerden birini oluşturuyor.

Örneğin; Hükümet buğday taban fiyatını 10-12,5 lira arasında saptıyor. Buna karşılık 1 kg. ekmeğin fiyatı, bir anda 25 liraya fırlıyor. Çay taban fiyatı artırılıyor, bir anda tüketime sunulan çayın fiyatı 100 liradan 250 liraya yükseliyor.

Kısacası, Demirel ve hükümet yetkililerinin "bolluk, fiyatlarda düşme, üretimin artması" gibi sav ları yalandır. Üretim artmıyor, dış yardımlar akmıyor, pahalılık durmuyor. Fiyat artışlarıyla sağlanan "bolluk" yerini yokluğa bırakacaktır. Demirel ve hükümet yetkilileri de tüm savlarının tersine bu durumu biliyor. Önümüzdeki ayları nasıl çıkaracağının hesabını yapıyor.

TÜSTAV

YORUM

Barışçıl, onurlu dış politika yalanla yürümez

2 Haziran'da SSCB ile Türkiye arasındaki diplomatik ilişkilerin kuruluşunun 60. yılı doldu. Bu tarihsel olay, güç bir zamanımızda, yurdumuzu paylaşmaya başlayan emperyalist güçlere karşı kurtuluş hareketinin yükseltildiği bir dönemde gerçekleşmişti. Türkiye'deki yurtseverlerin desteğe gereksinimi vardı. Tüm halkların özgürlüğünden yana olduğunu ilan eden genç sosyalist devlet, SSCB Türkiye'ye bu desteği sağlayabilirdi. Nitekim öyle oldu. İç savaş ve yabancı askersel müdahale nedeniyle kendisi de eşi görülmemiş güçlükler çeken SSCB, Türkiye'ye karşılıksız maddesel yardım yaptı.

Temelleri V.İ.Lenin ve K.Atatürk tarafından atılmış olan Sovyet-Türk dostluğu ve işbirliği zaman içinde sınavdan geçti. Sovyet yardımı ile ülkemizde onbinlerce kişiyi istihdam eden önemli endüstri tesisleri, İskenderun metalurji kombinası, Seydişehir aliminyum fabrikası, İzmir yakasındaki petrol rafinerisi kuruldu. Zamanla ekonomik işbirliği politik sorunları da kapsar hale geldi, iyi komşuluk ilkelerine ilişkin bir politik belge imzalandı. Ticari, kültürel, bilimsel alanlardaki ilişkiler gelişmeye başladı.

Bu yıl da bu dostluğun yıldönümüne rastlayan günde her iki ülke liderleri kutlama mesajları yayımladılar. Sovyet yöneticileri, gönderdikleri mesajda Türkiye ile dostluk ilişkilerini sürdürmek ve geliştirmekten yana olduklarını yineledileri. Zaten şimdiye dek bu konudaki tutumları herzaman açık, barışçı ve tutarlı olmuştu.

Demirel'in ve onun bakanlarının ise sözleri ve eylemleri farklıdır. Yıldönümü nedeniyle yaptığı açıklamada, Demirel, Türk-Sovyet dostluk ve işbirliğinin her iki ülke için de yararlı olduğunu belirterek, ilişkilerin aynı yönde gelişmesi için çaba harcayacağını söyledi. Ayrıca "Biz Helsinki'de yapılan Avrupa Güvenliği ve İşbirliği Konferansı'nın nihai bildirisini imzaladık ve barışın değerini iyi biliyoruz" diye de adeta bir cevher yumurtladı.

Oysa, bugün barışı ve halklar arasında dostluğu savunan tüm yurtseverler Demirel'in yıldönümünden yıldönümüne böyle konuştuğunu, onun yönetiminin ve tüm gerici burjuva yönetimlerinin dış politikalarını Sovyet düşmanlığı temelinde yükselttiklerini, geçen 60 yıl içinde Atatürk dönemindeki dış politikanın temelden değiştiğini görüyorlar. Demirel bir yandan dostluk teranesi sürdürürken, öte yandan bu dostluğu Carter yönetiminin, NATO'cuların soğuk savaş politikasıyla baltalıyor, bir avuç dolar karşılığında emperyalizmin ülkemizde bölge barışını tehdit eden askersel yığınaklar yapmasına izin veriliyor! Bir taraftan "SSCB 60 yıllık dostumuzdur" deniyor, öte yandan "Rusya'nın Türkiye üzerindeki emelleri bellidir", "Sovyetler Türk sınırında yığınak yapıyor" gibi yalanlarla, antisovyetizm körükleniyor; ülkemiz NATO'lara, ABD emperyalizmine daha da bağlanıyor. Bir taraftan "SSCB ile işbirliğini geliştireceğiz" denirken, öte taraftan Washington yönetiminin en sadık uşaklarından olarak Moskova Olimpiyatları'na katılmama kararı alınıyor. Henüz Demirel'in yıldönümünde verdiği demecin yaldızlı sözlerinin mürekkebi kurumadan, hükümet, SSCB ve öteki sosyalist ülkelerle ticaretin azaltılması yönünde önlemler alıyor. IMF'lere, emperyalist tekellere, NATO başlarına böylesine bağlılık bu iki yüzlü politikada somutlanıyor. Barışın değerini çok iyi bildiğini söyleyen Demirel, halkımızı toptan barut fıçısı üzerinde oturtuyor.

Oysa ülkemizin demokrasi güçleri en kara günlerimizde ülkemize dost elini uzatan SSCB'nin eşitlik ve karşılıklı yarar çerçevesindeki yardımlarına yüksek değer biçiyor. Son on yıldır başta SSCB olmak üzere tüm dünya barışsever güçlerinin emperyalizmin saldırgan politikasına karşı verdikleri savaşımın yaşamsal önemini görüyor.SSCB ile yapılan işbirliği anlaşmalarının somut yararını değerlendirebiliyor. SSCB ile dostluğun ülkemizdeki barış ve demokrasi savaşımını geliştirdiğini biliyor. Antiemperyalist savaşımı bu bilinçle yükseltiyor. İkili kölelik anlaşmalarının yırtılmasını, NATO uşaklığına son verilmesini, Türkiye-Sovyetler Birliği Ortak Politik Belgesi'nin uygulanmasını, dış politikada temelini Lenin'in ve Atatürk'ün attığı, ulusal çıkarlarımıza, bölgede ve dünyada barışa uygun düşen dış politikaya dönülmesini savunuyor.

Sömürücünün cenneti, emekçinin cehennemi

GÜNEY KORE

Mart ayında Güney Kore'de üniversite gençliğinin baskı rejimine karşı başlattığı gösteriler, Mayıs ortalarında öbür emekçi kesimlerin de katılımıyla, özellikle ülkenin büyük sanayi merkezlerinden olan Kwangju kentinde iç savaş boyutuna ulaştı. 800.000 kişilik kenti askersel birlikler on günde geri alabildiler. Bu kentteki çatışmalarda güvenlik kuvvetlerinin heryeri didik didik etmesine, caddelerde dolaşanların çırılçıplak soyulup, dipçiklenmesine, 170 kişinin ölümü ve 380 kişinin yaralanmasına karşın halk direndi. Seul'deki ayaklanmaları da 40.000 asker zorlukla bastırabildi.

Haziran başında 14'ü yüksek rütbeli subaylardan oluşan ulusal güvenlik özel komitesinin kurulmasıyla ülke tümüyle askersel güçlerin denetimine girdi.

Bu nasıl bir "Mucize"

Emperyalist dünya ve bizim tekelci basınımız Güney Kore'yi "mucize" olarak tanıtır. Güney Kore'nin, Batı Avrupa'nın 150 yılda tamamladığı sanayileşme sürecini 18 yılda tamamladığı söyleniyor. Bu "mucize"nin neyin pahasına olduğunu söylemek ise bu çevrelerin işine gelmiyor.

Güney Kore'nin 37 milyonluk nüfusunun ancak 100.000'i bu "mucize"nin nimetinden faydalanmaktadır. Ulusal gelirin üçte biri bunların cebine akmaktadır. Bunlar, otomobil fabrikaları, gemi fabrikaları patronları, ABD ve Japon sermayedarlarının işbirlikçileridir. Bunların fabrikalarındaki çalışanlar ise günde 10-20 saat arası çalışırlar. Haftalık tatilleri her zaman yoktur. İşçiler arasında en yüksek ücret 100.000 won dolayındadır. Bu ücret iki kişilik bir işçi ailesinin yalnızca çorba, makarna ve kahveden oluşan beslenme bütçesini ancak karşılamaktadır. (Bir tas çorba 200 won, bir porsiyon makarna 500 won, bir bardak kahve 250 won'dur.) Kadın işçilerin erkeklerin aldığı ücretin yarısını alması, fiyatların yılda % 15-30 oranında artması, işçilerin çoğunluğunun barakalarda yaşaması, emeklilerin sigorta hakkının olmaması, sendikaların patronun elinde olması da işin cabası... Güney Kore'de 50.000 kişinin çalıştığı büyük işletmelerde ise hiç sendika kurulamıyor; kurma çabasına girenler işten atılıyor. Ülkede her türlü politik muhalefet baskı, zindan, terörle engelleniyor. 1948'den bu yana Güney Kore'de, yönetime, ABD'nin Seul kuklalarının biri gidiyor, öteki geliyor. Kore savaşı çıktığında devlet başkanı olan Amerikancı Syngman Rhee bir halk ayaklanması ile devrilince yerine geçen Park Chung Hee ülkeyi 19 yıl baskı yasaları ve sıkıyönetimle yönetebildi. 1979'da Park'ın Güney Kore Gizli Servisi'nin başkanı tarafından öldürülmesinden sonra Choi Kyu Hah liberal görünümlü bir yönetim kurmak üzere devlet başkanı oldu. Ancak hiçbirşey değişmedi.

İşte böyle bir "mucize" Güney Kore. ABD, Japonya, FAC ve Fransa tekelcileri için bir yatırım cenneti... Milyonlarca işçinin ucuz emeği, kanı, canı üzerinde kurulan bir cennet...

Güney Kore'nin tüm ekonomisi dışsatıma dayanıyor. Neler ihraç etmiyor ki? Vietnam'a paralı asker; Japonya'ya, FAC'ne, Suudi Arabistan'a, İran'a yasadışı işçi ve hatta kimi ülkelere evlat edilebilecek çocuk ihraç ediyor. Fuhuş ihraç ediyor Güney Kore... Hükümet desteğinde Seul'un doğusunda Walker Hill denen yerde inşa edilmiş olan "zevk kompleksi"nin reklamı broşürlerle yapılıyor. Yılda bir milyon turistin % 60'ı ülkeye bu amaçla gelen Japonlar...

Silahların gölgesinde kalkınma

Güney Kore'de rejim en başta ABD emperyalizminin tepeden tırnağa silahlandırdığı 600 bin kişilik orduya dayanmaktadır. Bu ordu, doğrudan ABD generallerinin denetim ve kontrolündedir. Bu ordunun birçok birlikleri Vietnam savaşına katılmıştır. Demokratik Kore'ye karşı provokasyonları bu ordu düzenler. Gerektiğinde, son olaylarda olduğu gibi bu ordu halkın üzerine sürülür, kanlı kırımlar düzenlenir.

Seul'daki dikta rejiminin önemli dayanaklarından biri de KCIA adıyla, CIA uzmanlarınca kurulup yönlendirilen Güney Kore Gizli Servisi'dir. Bu örgüt, her demokratik kişi ve görüşü boğmak, ortadan kaldırmak için en geniş yetkilere sahiptir. Cinayet, işkence, rüşvet, insan satınalma bu örgütün günlük uğraşlarıdır Sokaklarda, kimi binaların koridor ve merdivenlerinde "Şüpheli bir durum ya da bir kişi görürseniz polise bildirin. Telefon no...." yazılı panolar yeralmaktadır.

Seul kukla rejiminin bir başka dayanağı da Güney Kore'deki ABD birlikleridir. Güney Kore'de uluslararası anlaşmalara, BM yasalarına aykırı olarak 40.000'i aşkın ABD askeri vardır. ABD emperyalistleri 1978'de Güney Kore'den 3.400 birliğin çekileceğini söylediler; o yıl Haziran'da askersel birliklerin sayısı 2.600 kadar arttı.

Bunların yanısıra Güney Kore'de, kukla dikta rejimleri, Türkiye'de dayatılmak istenen "Savaş ve Buhran Hali Yasası" türünden baskı yasaları, antidemokratik bir anayasa, sıkıyönetim ve öbür baskı yönetmelikleri ile egemenliklerini sürdürebiliyorlar. Antikomünizm devlet politikası olarak uygulanıyor; "kuzeyden gelen tehlike" yalanları ile özel yasalar çıkarılıyor, en küçük demokrasi hareketleri en sert önlemler ile bastırılıyor

Türkiye böyle bir mucize istemiyor Balassa!.

Geçtiğimiz hafta içinde Güney Kore ve Brezilya'nın ekonomik danışmanlığını yapmış olan Macar asıllı Amerikalı uzman Prof. Bella Balassa Turgut Özal'ın çağrılısı olarak Türkiye'ye geldi. Balassa, Türkiye tarımını geliştirsin, ağır sanayiden vazgeçsin, sanayideki gelişme hızını düşürsün. Sonra sürekli devalüasyon yapsın ki dışsatımı dış ülkelerle rekabetçi hale getirebilsin, diyor.

Bu önlemler yeni değil.. Türkiye'ye özellikle 1945'lerden sonra ABD emperyalizmi ile gelişen ilişkileri çerçevesinde gelip giden uluslararası kuruluşların uzmanları hep aynı reçeteleri getirdiler. Dönemin hükümetine göre kimi zaman utangaç, kimi zaman da oldukça cesur bir biçimde...

Balassa'nın önerileriyle "kalkınan" ülkelerden Brezilya, 1979 yılında 54,2 milyar dış borçla, gerikalmış ülkeler arasında en ağır borç yüküne sahip. Brezilya planlama bakanı bu yıl ödemesi gereken borçları için para bulmak üzere aylardır ABD'nde, Avrupa'da kapıları aşındırıyor. Brezilya'da bu yılın başından beri yedi kez devalüasyon yapılmış. Katlanarak artan fiyatlara karşı yükselen sendikal savaşımı Brezilya hükümeti işçi ücret artışlarına sınır koyarak engellemeye çalışıyor. Öte yandan Brezilya askersel cuntası silahlanma harcamalarını sürekli artırıyor; FAC aracılığı ile nükleer silah geliştirmenin hazırlıklarını yapıyor.

Güney Kore 20,6 milyar borçla Brezilya'yı izliyor. Bu ülkede de bu borcun kimin sırtına bineceği ve ne pahasına ödeneceğini gördük. Üçüncü sırada 15,8 milyarlık borç ile Türkiye var... Brezilya ve Güney Kore örneklerinden kalkarak Balassa'nın reçetelerinin, emperyalizmin tüm reçetelerinin, Türkiye emekçi yığınlarına ancak daha fazla yoksulluk ve baskı getireceği açık değil mi?

B. Balassa'nın önerilerinin bir bölümü hükümet yöneticilerince olumlu karşılanmış. Anlaşılan Turgut Özal, Brezilya ve Güney Kore'den esinlenerek Türkiye'de de bir ekonomik "mucize" yaratmak niyetinde!

Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti (KDHC)

1950-53 Kore Savaşı, emperyalistlerin yenilgisiyle sona erdikten sonra, Temmuz 1953'de imzalanan anlaşma ile Kuzey-Güney Kore sınırı çizildi. Kuzey'de, 1945'lerde kuruluşunu tamamlayan ve bugün 2 milyon üyesi olan Kore Komünist Partisi (Kore İşçi Partisi) önderliğinde Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti sosyalist bir toplum kurma yoluna girdi.

■ Öğrenci gençliğin rejime karşı başlattığı gösteriler, geniş emekçi yığınlarını sardı.

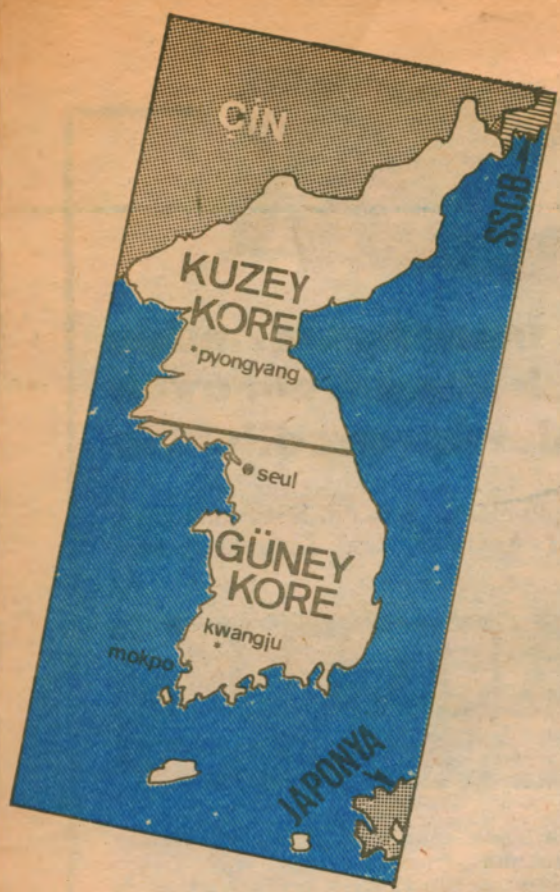

■ Kwangju kentinde iç savaş boyutuna ulaşan gösterilerde, direnişçiler 170 ölü verdi. 800 bin kişilik kenti,dikta rejiminin askerleri 10 günde geri alabildiler.

1945'lerde KDHC'nde tek bir civi ya da kalem üretecek malzeme yoktu. Bugün gerekli tarım aletleri ve makinaların çoğunu kendisi üretiyor. Bir yandan da tarımı geliştiriyor; dağlık bir bölge olmasına karşın gıda gereksiniminin tümünü karşıladığı gibi, büyük miktarda pirinç ihraç ediyor.

Bugün KDHC'nde emekçiler, tüm sosyalist ülkelerdekiler gibi ücretsiz sağlık hizmetleinden, dinlenme ve kültür merkezlerinden yararlanıyorlar. Okul çocuklarına okulda yemek ve okul malzemeleri parasız veriliyor. 1974'de vergi kaldırılmış. Her yıl 130.000 apartman yapıldığı için konut sorunu, büyük çapta halledilmiş ve kiralar son derece düşük. İşçi ve memurların ücretleri sürekli artarken, günlük gereksinme maddelerinin fiyatları sürekli düşüyor.

SSCB'nin ve öteki sosyalist ülkelerin savaş sırasında ve savaştan sonra toplumunu yeniden düzenlerken KDHC'ne büyük katkıları olmuş. Kore ile ilk resmi ilişkileri kuran SSCB, bugün de işbirliği ve dostluğunu 1961'de imzaladığı anlaşma çerçevesinde sürdürüyor.

Son 32 senedir KDHC yönetimi Uzakdoğu'da barış ve güvenliği sağlamak ve tüm Kore halkının ulusal sorununa çözüm getirmek için Güney Kore'ye birçok kez öneriler taşımıştır. Güney Kore egemen güçlerinin ve ABD emperyalizminin ülkedeki her ayaklanmayı "kuzeyden gelen provokasyon" diye nitelendirmeleri tümüyle yalandır. KDHC, ABD'nin Kore'nin iç işlerine karışmamasını istemekte ve Kore'lilerin geleceklerine ilişkin kararları kendi aralarında çözümlemelerini önermektedir.

KDHC'nin şu konularda girişimleri olmuştur: Ülkenin iki kesimi arasında kültürel ve sportif bağların kurulması; silahlanma yarışının sona erdirilmesi; Kuzey ve Güney' in bir konfederasyon oluşturması; birleşme konusunda Kuzey ve Güney'in politik partileri ve halk örgütlerinin yeraldığı bir danışma toplantısının yapılması; Kore'yle ilgili bir uluslararası konferansın toplanması. Kuzey Kore'nin bu barışçıl girişimleri başta SSCB olmak üzere tüm dünya barışseverleri tarafından desteklenmektedir.

Ancak bunlar Güney Kore hükümetleri tarafından hep hasıraltı edilmiş, yanıtlanmamış ve düşmanca tavırlar içine girilmiştir.

Güney Kore emekçileri, ABD ve onun kuklalarına karşı direneceklerdir

Güney Kore hükümetleri KDHC'nin bölgedeki barışçıl girişimlerini ellerinin tersi ile iterken, ABD de Güney Kore'den askersel birliklerini geri çekme kararlarını erteleyip duruyor. Son olarak aşamalı geri çekilme planını 1981 yılı sonlarına erteledi! Bir yandan da Güney Kore ordusunu bolkeseden modern silahlarla donatıyor. Son olayların ardından da ABD yine kuzeyden gelen tehlike yalanı ile bölgedeki deniz ve hava kuvvetlerini güçlendirdi.

Güney Kore'li emekçiler ülkelerindeki tüm Amerikan askerleri tasını tarağını toplayıp gitmedikçe, kanlı dikta rejimleri kökünden devrilmedikçe kendileri için yaşam hakkı olmadığını biliyorlar. Bunun için başkaldırıyorlar. Süngü gücü, baskı, kan bu başkaldırışı, bu haklı direnişi kıramayacaktır. Artık direnişler geniş yığınları sarıyor, daha örgütlü hale geliyor. Nitekim Kwanju kentindeki protesto gösterilerine öğrencilerin yanısıra kömür madeni işçileri ve şehir çevresindeki köylerde oturan köylüler ve çiftçiler de katıldılar. Böylece gösteriler büyük boyutlara ulaştı; göstericiler hükümet kuvvetlerinin silahlarını ele geçirmeye başladılar.

Öğrenciler, memurlar, aydınlar, rejimin sömürü ve baskı altında tuttuğu tüm demokrasi güçleri arasında birliğin adımları atılıyor. Bu birliğin gücü, emperyalizmin ve onun Seul kuklalarının saldırı ve oyunlarını boşa çıkaracaktır.

Kore nire ? Türkiye nire ?

■ Kore dağları binlerce Anadolu çocuğuna mezar oldu...

Korkuyor Adnen Menderes
ölülerden korkuyor.

Kore dağlarından geliyor kimi
apaçık gözleri dumanlı
kaytan bıyıkları karlı
yaşları yirmi.

Korkuyor Adnan Menderes
ölülerden korkuyor
hele çocuk ölülerinden.

Karınları davul gibi, boyunları çöpten ince,
kırıyorlar Adnan beyin mutfak camlarını
her gece mezarlarından çıkınca...

Korkuyor Adnan Menderes
dirilerden korkuyor
hele çarıklılardan
hele kasketlilerden,
Kasketliler hayını bağışlamayı bilmez.

Korkuyor Adnan Menderes
kocaman yanakları
sarkıyor yağlı, sarı.

Korkuyor Adnan Menderes
üç saate indi uykusu.

Korkuyor Adnan Menderes
Hiçbir korkuya benzemez
halkını satanın korkusu

1959, Nazım Hikmet

İkinci Dünya Savaşı bitiminde, pek çok ülkenin bağımsızlığını kazandığı dönemde, Kore de Japon emperyalizminin egemenliğinden kurtulmak üzereyken bir başka saldırgan ile karşılaştı. ABD birlikleri Japon ordusunu silahlarından arındırma bahanesi ile Kore'nin güneyine girdiler. Bir girdiler, bir daha çıkmadılar. Japon gerici çevreleriyle işbirliği içinde Kore'nin bölünmesi için gereken herşeyi yaptılar.

Savaş bitiminde ABD'nde halkın barış istemine karşın tekellerin güdümündeki yöneticiler, soğuk savaşı tırmandırıyorlar, ABD başkanı Truman, Sovyetler'i baş düşman ilan ederek "düşmana karşı uluslararası bir haçlı seferinde önder olmak gerekir" diyordu. Ölüm tüccarları dev kârlarını sürdürmek için savaş istiyorlardı... 1950 Haziran'ında ABD Dışişleri Danışmanı Dulles Seul'a gitti. Güney Kore birliklerini Kuzey'e karşı kışkırttı; komünizmle uzlaşmacılığın felaket yoluna sapmak olduğu konusunda öğütler verdi. Ve 25 Haziran 1950'de ABD'li komutanların yönetimindeki Güney Kore birlikleri Kuzey'e saldırdı.

Haber, dünya kamuoyuna Kuzey'in Güney'e saldırısı olarak yansıtıldı. Her zaman olduğu gibi ABD, 1950 yılı başında Güney Kore kukla devlet başkanı faşist Syngman Rhee ile imzaladığı anlaşma çerçevesinde dostunun yardımına koştu... ABD askersel harcamaları bir yıl içinde 12 milyar dolardan 50 milyar dolara yükseldi! ABD'nin ölüm tüccarlarına gün doğmuştu.

Kore'de savaş başlayalı bir ay bile olmamıştı. Türkiye'ye gelen ABD'li bir senatör, Mr. Cain *"Türkiye'nin Kore harbine fiili surette yardımı Atlantik Paktı'na (NATO) girmesini sağlayacaktır"* diyordu. Aynı günün gazeteleri *"Atlantik Paktı'na alınmamız ihtimali var"* diye övünerek yazdılar. Ardından da, *"Kore'ye gönderilecek olan Türk savaş birliğinin mevcudu 4.500 olacak"* haberi verildi.

DP hükümeti, Kore'ye asker gönderilmesi kararını Büyük Millet Meclisi'nin onayını almadan yürürlüğe koydu. Böylece Anayasa hiçe sayıldı. Hükümet fiilen bir başka devlete karşı savaş ilan etmiş oldu. Türkiye, Kore'ye gönüllü asker gönderen ilk devletti. ABD'nin yardım istemini Birleşmiş Milletler'e üye 52 devletten yalnızca 12'si yanıtlamış; onların da hiçbiri kara askeri göndermemişti.

Trenler Anadolu'dan İstanbul'a, Kore'ye gidecek askerleri taşımaya başladı. Gerici basın, övünerek, *"Kore harbinde Amerikalılar'la ortaklık kurduk. Onlar dolar ve silah, biz Mehmetçiğin kanını koyduk"* diye yazdı. Ve tümen tümen yiğit Mehmetçik, saldırganlara karşı haklı bir savaş veren Kore halkı üzerine sürüldü.

"Kore Nire?" Bu soruyu ilk soran Mehmetçik oldu. Nereye gönderiyorlardı onu? Ne için, kim için gidiyordu Anayurttan yedi iklim, dokuz deniz aşırı, 10 bin kilometre ötelerde savaşmaya? Daha baştan bu soruyu mehmetçiklerin anaları, babaları, karıları, kardeşleri, nişanlıları, yakınları başladılardı göz yaşlarıyla sormaya. Kore'de savaş üstelledikçe, savaşlar uzadıkça, Kore tugayı değiştirme birlikleri eridikçe, gidenlerin künyeleri geldikçe Türkiye'nin dört yanında, köyde, kentte bu soru daha yüksek sesle, öfkeyle soruldu.

Kore savaşında ABD emperyalistleri ve onlarla ortaklık kuranlar yenildiler. Binlerce Türk askerinin ölüleri Kore dağlarında kaldı. Türkiye egemen güçlerini saldırgan NATO'ya götüren yol bu binlerce Anadolu çocuğunun cesedi üzerinden geçti.

30 yıl önce, Türkiye barışseverleri, bugün NATO'ya, SİA'ya ABD emperyalizminin soğuk savaşı tırmandırma politikasına karşı çıkanlar, o gün de Türkiye askerinin Kore'ye gönderilmesine karşı çıktılar. Türkiye işçi sınıfının politik öncüsü daha ilk günden "Türk askeri, Amerikan emperyalistlerinin ve seni 23 sente satan Türk burjuvazisinin çıkarları, kanlı serüvenleri uğruna kan dökme! Ölme! Öldürme!" belgisini yükseltti.

14 Temmuz 1950'de kurulmuş olan Türkiyeli barışseverlerin örgütü Türk Barışseverler Cemiyeti, Kore'ye yardım kararının iptali konusunda Meclis'e başvurdu; bildiri yayımladı. Bundan ötürü aralarında Behice Boran ve Adnan Cemgil'in de bulunduğu barışseverler hakkında kovuşturma açıldı. Kore hakkında faaliyet yaptıkları gerekçesiyle yüzlerce kişi zindanı boyladı, pek çok kişi nezarete alındı, yayınlar yasaklandı; ilericiler üzerindeki baskılar yoğunlaştı.

Türkiye'de Kore savaşına karşı çıkanların 15 yıl ağır hapsi istendi. İki yılda sonuçlanan davada ceza 15 aya indi. Ancak barışseverlerin çoğu bu dönemin tümünü ya da bir bölümünü zindanda geçirmişti. O dönemin muhalefet partisi CHP'nin istemi ise arkadan geldi. CHP'liler Meclis'te konuyu gündeme getirdiklerinde ve tartışma açıldığında Kore'ye asker sevkiyatı başlamıştı ve sürüyordu. 39 CHP saylavının verdiği red oyu hiçbir işe yaramadı.

Kore dağlarında evlatlarını eşlerini yitirenler, Kore savaşına karşı çıktıkları için zindanları boylayanlar, Türkiye demokrasi güçleri Mehmetçiğin Kore'ye barışı korumak için gitmediğini biliyorlar! Bugün yayılmacı ABD emperyalizminin ülkemizi nelere araç edebileceğini, NATO'culuğun dünya barışını ne denli tehlikelere soktuğunu daha geniş yığınlar görüyor ve barış savaşımında yerlerini alıyorlar.

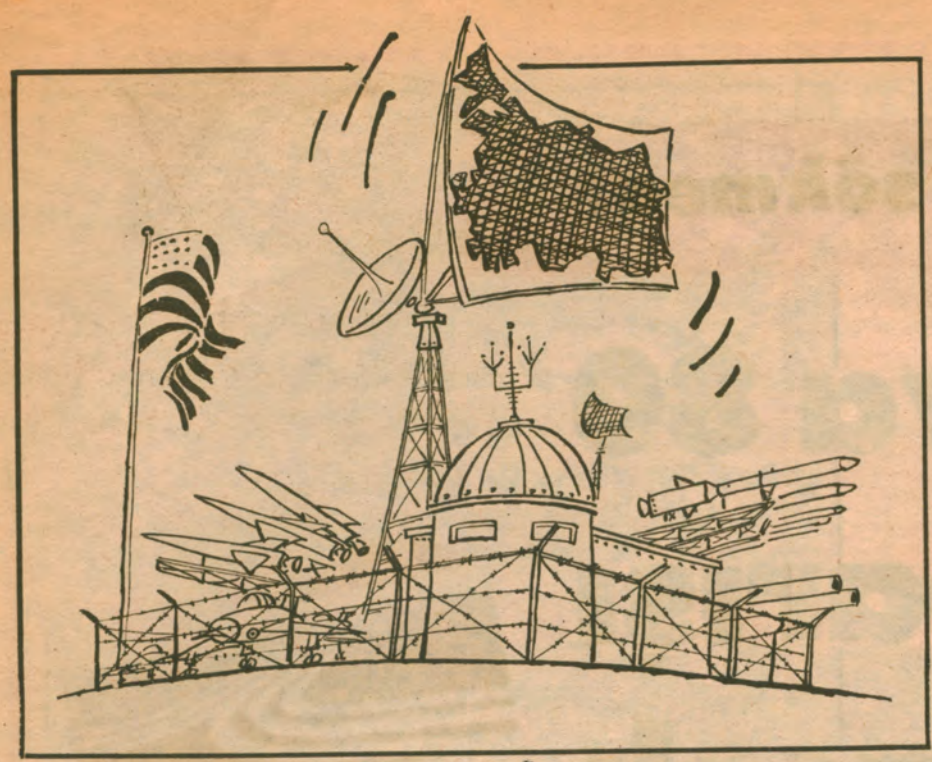

● Üsler NATO'nun güvenliği gerekçesiyle Türkiye'den izin alınmadan kullanılacak...

● Üslerde bizim değil ABD'nin bayrağı dalgalanacak...

SİA'ya karşı savaş günceldir

Savunma ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması (SİA) adı altında Amerika ile imzalanan ve Türkiye halkına dayatılmak istenen kölelik anlaşması yakında Meclisler'e getirilecek. Amerika'ya Yakın ve Ortadoğu'da saldırı politikasını yaşama geçirmeye, bu ülkelerdeki ilerici gelişmeleri anında bastırmaya yönelik anlaşma maddeleri kaçınılmaz olarak Türkiye'deki işçi ve emekçi sınıfların savaşımlarını da ezmeyi hedefliyor. Çünkü söz konusu olan emperyalizmin, Amerikan tekellerinin çıkarlarıdır.

Bu anlaşma ile uzun bir süredir emperyalizmin Ortadoğu'daki jandarmalığını üstlenen Türkiye'nin toprakları nükleer silah deposu haline getirilmek istenmektedir. Bu silahların ise başta komşularımıza, bölgede bağımsızlık savaşı veren halklara karşı kullanılacağı açıktır.

Kölelik anlaşması, NATO'nun ve özellikle Amerikan emperyalizminin, bölgede gelişen olaylar karşısında üstlenecekleri gerici görevlere önemli katkılar getirmeyi amaçlamaktadır. Bunu kanıtlıyan Temel Anlaşma'nın giriş bölümünde aynen şöyle deniliyor:

"... Kuzey Atlantik Anlaşması (NATO) alanının güvenlik ve savunmasına ilişkin yükümlülüklerin bilinci içinde."

Bunun anlamı açıktır. Ortadoğu'nun herhangi bir yerindeki gelişme,NATO'nun "güvenliği ve savunması" için tehlike sayılacak nitelikte görülebilir, daha doğrusu bahane edilebilir. O zaman ABD, kölelik anlaşmasına dayanarak Türkiye'deki üsleri rahatlıkla kullanacaktır. NATO yetkili organlarının vereceği böyle bir karar karşısında Türkiye'nin yapacağı fazla birşey yoktur. Bu, söz gelişi İran, Afganistan ya da bölgedeki bir başka ülke olabilir.

Şimdi Demirel'in "Türkiye'nin izni olmadan üsler kullanılamaz" sözünün nasıl bir safsata olduğu açıkça görülmektedir. Arap dünyasının ve bağımsızlık savaşı veren bölge halklarının güvenliğine yönelik emperyalist saldırılarda ülkemizin sıçrama tahtası olması kaçınılmazdır.

Kölelik anlaşmasının ülkemize getireceği ağır yükümlülük ve bağımlılık, askersel ve ekonomik yanları ile bir bütün oluşturuyor. Grev boyundaki bir işçi, günlük yaşam kavgasında bir emekçi ilk bakışta, kendi adına imzalanan ve Meclisler'den geçirilmek istenen bu anlaşmanın önemini farketmeyebilir, daha doğrusu kendi yaşam kavgası ile yakın ilişkisini kavrayamayabilir. Bu ilişki Temel Anlaşma'nın birinci maddesi ile şöyle formüle ediliyor:

"Taraflar ekonomik ve sosyal gelişmelerini arttırmak için, egemen eşitlik ve karşılıklı yarar temeline dayanarak işbirliğini sürdüreceklerdir."

Şimdi bırakalım geleceği. ABD ile ilişkilerimizin başladığı 30 yıl öncesinden bu yana, bu ilişkiden kimin kârlı, kimin zararlı çıktığı ortadadır. Bu 30 yıl sonunda, "Türk ordusunun savaşamaz durumda" olduğunu söyleyen bizzat Amerikalılar'dır. Ve yine bu 30 yıl sonunda, 1980 Türkiyesi'nde ekonomimiz bataklığın ortasındadır. Enflasyon, işsizlik ve pahalılık hep bu ilişkilerin kaçınılmaz sonuçları olarak ülkenin başına kabus gibi çökmüştür. "Egemen eşitlik" ilkesi ise nalıncı keseri gibi hep Amerikan tekellerinin çıkarına işlemiştir. Bunun en somut kanıtı ise belleklerden silinmeyen Johnson'un İnönü'ye yazdığı ünlü mektup ve 1975'de uygulanan ambargodur.

Yani kısacası "egemen eşitlik" ABD'nin, emperyalizmin egemenliği, "karşılıklı yarar" ise Amerikan tekellerinin çıkarıdır. Bu ise ne yurtseverlikle, ne de işçi sınıfının, emekçi halkın çıkarları ile bağdaşmaz.

Anlaşmanın bağımsızlığımıza gölge düşüren bir maddesinde ise aynen şöyle denilmekte:

"Adana Terminal Kontrolsahası, Merkezi İncirlik Tecan'ın oluşturduğu yarı çapı 50 deniz millik saha olup, İncirlik Hava Üssü'nü ve Adana sivil hava üssünü içerir."

Bunun anlamı ise şudur: Gerektiğinde 50 deniz millik saha içinde ABD, her türlü askersel önlemi alır, ya da aldırtır. Çünkü söz konusu olan, bu yarıçaplı dairenin merkezindeki üssün güvenliğidir. Örneğin, güvenliğe aykırı olduğu gerekçesiyle sanayi tesisleri durdurulabilir, her türlü hasada engel olabilir ve ulaşımı kesebilir.

"Ülkemizde yabancı bayrak dalgalanmayacak" diye 1 Mayıs'larda kışkırtıcılık yapanlar, İşçi sınıfının bayramına gölge düşürmeye kalkışanlar, anlaşılan Amerikan bayrağını "yabancı bayrağı" olarak kabul etmiyorlar ki, 3 numaralı Tamamlayıcı Anlaşma'nın 3. maddesinin 5. paragrafındaki *"tesisteki Birleşik Devletler Karargahı'na Amerikan bayrağı çekilir"* cümlesinin altına imzayı basmışlardır. *"Tesislerde bundan sonra Türk bayrağı dalgalanacaktır"* diyenler, yükseklerden atanlar; bilmeyiz kulaklarınız çınlıyor mu?

Yeni kölelik anlaşması ayrıca, üslerin denetimi, bilgilerin paylaşılması ve tesislerden elde edilen bilgiler hakkında ABD'nin vereceği raporlar, tamamen ABD'nin inisiyatifine terkedilmiştir.

Herşeyden önce, tesislerin can damarları, örneğin Sinop tesisleri dinleme yeri, Pirinçlik tesisleri gözleme ve dinleme yeri ya da İncirlik üssü, doğrudan doğruya ABD personeline aittir. Buralara Türk personel giremez.

3 numaralı anlaşmanın 2. maddesinin birinci paragrafında şöyle denmekte:

"İşbirliğinin amaçlarına uygun şekilde Birleşik Devletler Hükümeti Türk personelinin eğitimine imkân sağlayacaktır."

"Amaçlara uygunluk"tan ne anlaşılacağı ABD'nin insafına terkedilmiştir. "Ne kadar personel", "hangi ölçülerde ve ne zaman?" sorularının yanıtı yoktur. Üslerdeki araç ve gereçlerin son teknolojik gelişmeye göre değiştirilmesinin de söz konusu olduğu bir sözleşmede, yetişmemiş bir personelle denetimi kurmamız daha baştan engellenmiş olmaktadır.

Ve elbette, tesislerden elde edilen bilgiler hakkında ABD'nin vereceği üç aylık raporlar, bu raporların neleri içerdiğini bilecek teknik personeli yetiştirmediği için ABD'nin keyfine bağlı kalacaktır.

Tüm bunlara, bir de suç işleyen ABD'li personelin ve akrabalarının, NATO Kolaylıklar Anlaşması çerçevesi içinde T.C. Mahkemeleri'nde değil de, ABD makamları tarafından yargılanacağı da eklenirse, bağımsızlığımıza, ulusal onurumuza, egemenlik haklarımıza indirilmiş ağır darbe daha iyi görülecektir.

İşte Türkiye işçi sınıfı, emekçi halkımız, tüm yurtseverler, bu kölelik anlaşmasının Meclisler'den geçmemesini sağlamak gibi tarihsel bir görev ile karşı karşıyadır.

Bizim vereceğimiz savaşımın yalnızca ülkemizin değil; bölgemizdeki tüm halkların savaşında önemli yeri olacaktır.

Kölelik anlaşması protesto edildi

Salihli'de TİP ve Birlik Dayanışma, İkili Kölelik Anlaşması'na, NATO'ya, emperyalizmin saldırı üslerine karşı bir yürüyüş ve miting yaptı. Çeşitli baskılara karşın yığınsal ve disiplinli bir şekilde gerçekleştirilen mitingte yurtseverler, "Bağımsız Türkiye", "İkili Kölelik Anlaşmaları yırtılmalıdır" belgilerini yükselttiler topraklarımızın Amerikan üslerine değil, yoksul köylülere verilmesini talep ettiler. Konuşmacılar, emekçi halkın kölelik anlaşmalarına değil, ülkede iş, ekmek ve eğitime gereksinmesi olduğunu, ulusal çıkarlarımıza ters bu anlaşmanın meclislerden geçmemesi için savaşım verilmesi gerektiğini belirttiler.

İlerici gençler ABD'ye karşı gösteri yaptı

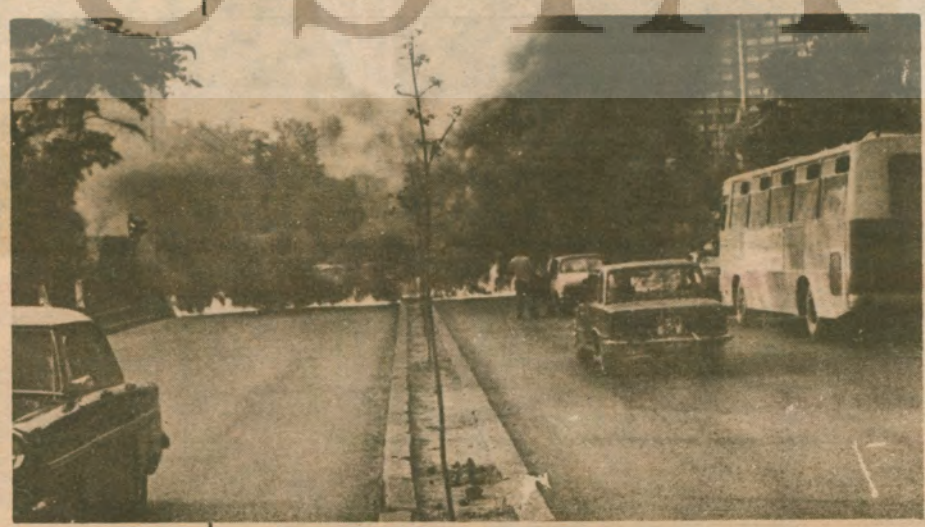

İlerici Gençler, Ankara'da Amerikan Büyükelçiliği önünde yaptıkları gösterilerle, Meclis'lerden geçirilmek istenen İkili Kölelik Anlaşması'nı ve Amerikan emperyalizmini protesto ettiler. Elçiliğin önündeki caddeye asılan pankartta "Ulusal Bağımsızlık İçin İleri" belgisi yazılmıştı. İlerici Gençler, benzin dökerek ateşe verdikleri caddede, "Kahrolsun Amerikan Emperyalizmi", "Bağımsız Türkiye" sloganlarını attılar. Elçiliğin bahçe parmaklıklarına asılan pankartlarda da, Amerikan emperyalizmi yeriliyordu. Öte yandan İlerici Kadınların Yenişehir Pazarında yaptıkları gösteri büyük ilgi ile karşılandı. ABD emperyalizminin yerildiği gösteride yüzlerce bildiri dağıtıldı ve pullar atıldı.

TUSTAV

Amerika'nın boykotu sökmedi

Moskova 80 barışı yaşatacak

ABD emperyalizminin başını çektiği olimpiyatları boykot etme tehdidi, Mayıs ayı sonlarında yeni bir aşamaya ulaştı ve Carter kendi atletlerinin protestolarına karşın şantaj baskı ve rüşvetle ABD Ulusal Olimpiyat Komitesi'nden Moskova Olimpiyatları'nı boykot kararı çıkarttı. Pinochet'in Şili'si, İsrail, Mısır, Çin, Federal Almanya, Türkiye gibi Washington yönetiminin soğuk savaş kırkırtmacılığını hararetle destekleyen 29 ülke ABD'yi izledi. İçlerinde İngiltere, Fransa, İtalya olmak üzere 85 ülke kesin katılma kararı aldı. 27 ülke ise henüz kararlarını bildirmediler.

Olimpiyatları boykot, barış politikasını baltalamaktır

Moskova'da yapılacak olan Olimpiyatlar'ın boykotu, emperyalizmin dünyada tırmandırmaya çalıştığı soğuk savaş politikasının bir parçasıdır. ABD emperyalizmi SSCB'nin çok yönlü barış girişimlerini baltalamak, ilk kez sosyalist bir ülkede yapılacak, "Sovyet umacısı" düşünü yıkacak ve farklı sistemlerde yaşayan halkların dostluk ve dayanışmasını pekiştirecek olan bu olayı engellemek istemektedir. "Rus işgali" altındaki Afgan halkıyla dayanışma yalanı da yalnızca bahanedir. ABD, 1952'lerden bu yana bozguncu, saldırgan politikasını hep bu tür bahaneler bularak yürütmeye çalışmış, sporu başta Sovyetler Birliği olmak üzere tüm sosyalist ülkelere açık saldırı aracı olarak kullanmaya çalışmıştır.

- 1952'de Helsinki'de Kore savaşının sürdüğü yıllarda, Olimpiyatlarda yeni yeni rakip olmaya başlayan SSCB atletlerini yıldırmak amacıyla, ABD ve işbirlikçileri, stadlarda "Rusları Ezin" naraları yükseltmişlerdir.
- 1956'da Melbourn'da Macaristan'da karşıdevrimin ezilmesini bahane ederek ABD, SSCB'nin olimpiyatlardan atılmasına çalışmış, ancak sonuç alamamıştır.
- 1962'de ABD, Buz Hokeyi Yarışları için DAC atletlerine izin vermemiş, bunun üzerine SSCB ve Çekoslovakya çekilince yarışlar iptal olmuştur.
- 1968'de Çekoslovakya olayları bahane edilerek, SSCB'nin olimpiyatlardan süresiz atılmasına çalışılmış, ancak sonuç alınamamıştır.
- 1970'de, SSCB'nin 1976 Olimpiyatları'nın kendi ülkesinde yapılması istemi, çeşitli dümenlerle kabul edilmedi, görev Kanada'ya verildi.
- 1974'de SSCB, Moskova 1980 Olimpiyatları için talip oldu ve yapılan oylamada çoğunluğu kazandı. Ancak yapılan baskılar nedeniyle Uluslararası Olimpiyat Komitesi, kararı bir süre açıklayamadı. Karardan sonra emperyalist güçler hemen bir karalama kampanyası açtılar. Hatta bunu daha programlı yürütebilmek için "Sovyetler'deki baskı"yı araştırmak üzere NATO bir "Doğu-Batı İnceleme Komisyonu" kurdu.
- 2 Ağustos 1978'de İngiltere'nin, Soljenitzin gibi yazarların haklarını korumak için Moskova Olimpiyatları'nın başka bir yerde yapılması önerisine ABD derhal sahip çıktı. Bu kampanya gerici rejimlere sahip ülkelerde yaygınlaştırıldı.
- Yine o yılın Ağustos ayı içinde ABD, FAC, İngiltere ve Fransa SSCB'ne bilgisayar satılmamasını önerdiler. Avusturalya ve İngiltere'nin oyunları boykot edecekleri söylentileri başladı. FAC'nde *Die Welt* gazetesi, "Olimpiyatlar Sovyetler'in Elinden Alınsın" kampanyasını başlattı.
- 1979 sonundan başlayarak da, ABD ve emperyalist güçler Afganistan olaylarını bu amaçla kullanmaya başladılar.

Tüm bu çabalara karşın ABD, dünyada işbirliği içinde olduğu ülkeleri, hatta NATO ülkelerinin çoğunu yanına alamadı. Tüm insanlığın barış, dostluk, kardeşlik isteği, kapitalist dünyadaki milyonlarca insanın, bu arada pek çok politikacının, devlet adamının sağduyusu bir avuç Carter uşağına üstün geldi. 1980'de Moskova'da biraraya gelen 85 ülkenin sporcuları emperyalist saldırganlığa karşı dünya barış güçlerinin dostluk ve işbirliği yolundaki kararlı savaşımını simgeleyecek; Olimpiyatlar barışı yaşatacak.

Moskova konuklarını bekliyor

Moskova Olimpiyat Köyü 19 Temmuz - 3 Ağustos günleri arasında tüm dünyadan gelecek olan konuk ve sporcuları kabul etmeye hazır. Köy, 16 adet 18 blokluk üniteden oluşuyor. Her dairede 2-3 oda, mutfak, oturma odası, yemek odası ve banyo var. Ayrıca köyde, 1.000'er kişilik dört lokanta, bir kültür merkezi, postane, kapalı oyun salonları, berber, çamaşırhane, banka, poliklinik, ve spor salonları yeralıyor. Müslüman, Musevi ve Katolikler için ibadethaneler yapılmış; basın muhabirleri için çağdaş tüm olanaklar hazır... 10.000'den fazla sporcuyu barındıracak olan bu köyde olimpiyatlardan sonra 3.500 Moskova'lı ailenin ücretsiz olarak yerleşmesi planlanmış.

Olimpiyatlara 250.000 yurtiçi, 250 bin yurtdışı olmak üzere 500 bin kişinin katılımı bekleniyor. 21 tür spor dalı için 6 milyon bilet satılmış durumda. Bu Montreal Olimpiyatları için satılan biletlerin yaklaşık 2 katı.

Moskova kentinde otellerdeki yatak sayısı 80.000'e çıkarılmış; konuklar ayrıca üniversite yurtlarında ağırlanacaklar.

Moskova'da ayrıca metro sistemi 185 km. uzatıldı; 100 km'lik yeni troleybüs hattı, 25 otobüs hattı işletmeye açıldı. 14 bin yeni taksi, yabancı dil bilen 5 bin doktor, 6 bin yardımcı personel hazırlandı. 90 bin kişiye hizmet sağlayacak 251 yemekhane açıldı.

Moskova havaalanı her saatte 8-10 bin yolcuya hizmet verebilecek hale getirildi.

Moskova kent merkezi turistlere yol gösterici panolarla donatıldı; varolan yeşil alanlar dışında, 800.000 yeni ağaç ve fidan, Kırım'ın, Kafkasya'nın en güzel çiçekleri dikildi.

Olimpiyatlar süresince kapsamlı bir kültür programı saptandı; Bolşoy balesi, 4 sirk, 51 tiyatro sahnesinde 152 sanat topluluğu gösteri yapacak. Sporcular gösterilerde SSCB'ndeki değişik halkların, etnik grupların kültürlerini tanıma olanağı bulacaklar.

Moskova Olimpiyatları, 2 milyon kişi tarafından 20 renkli TV kanalı ve 100 radyo istasyonundan izlenecek.

Olimpiyat oyunlarında kullanılacak olan teknik malzemenin 3/4'ü Batı'nın propagandasının tam tersine SSCB'nde üretilmiştir. Kalanın % 20'sı kardeş sosyalist ülkelerden ve yalnızca % 5'i kapitalist ülkelerden sağlanmıştır.

Tesisler olimpiyatlardan sonra Sovyet halkının yaşam ve çalışma koşullarını yükseltmek, dinlenme olanaklarını geliştirmek amacıyla planlanmıştır. 100.000 kişilik *V.I. Lenin Stadı* ve 45 bin kişilik *Olimpiyski* modern spor tesisleri Sovyet halkının öz malıdır. Olimpiyatlar bitince çürümeye terkedilmek ya da kapitalistlerin elinde onlara kâr sağlamak için değil, Sovyet halkının gereksinmeleri ve kullanımı için yapılmaktadır. Onları kullanacak olanlar onları üretenlerdir. Olimpiyat tesisleri Sovyet halkı için önemli bir kazanımdır.

ABD'li sporcular Carter'ı protesto ediyor!..

ABD'nde sporcular, aydınlar, dinsel çevreler boykot kararına karşı çıkıyorlar; özel komiteler kuruyorlar; imza topluyorlar. Sporcular oyunlara katılabilmek için ABD bağımsız mahkemelerine başvurdular.

Ne diyor ABD'li sporcular?

- Halter şampiyonu Giordano: "Olimpiyatların boykotu Carter'ın akılsızlığının kanıtlarından sadece bir tanesidir."
- Maratoncu Bill Rodgers: "ABD Olimpiyat Komitesi kendini karanlık politikacılara sattı."
- Bronz madalya sahibi Harwey Glance: "Gerçekten düş kırıklığına uğradım, Komite'nin kararı saçmadır."
- Boks şampiyonu Alex Ramos: "Spor yetkilileri hükümetin baskısına boyun eğdi. Kendilerini budala yerine koydurttular."

ABD'nde boykot kararına karşı düzenlenen eylemleri yönlendiren komitenin kurucusu Susan Philip, boykot girişiminin fiyasko ile sonuçlandığını belirterek, "Olimpiyatların başarılı geçeceğine inanıyoruz" diyor.

TÜSTAV

GÜNEŞLİ DÜNYA
Onbeş Günlük Gazete

Sahibi : Ural ATEŞER
Yazışleri Müdürü : C.Ali ADIR

• YÖNETİM YERİ: *Nuruosmaniye Cad. No: 59 -61/2 Cağaloğlu-İSTANBUL* YAZIŞMA VE HAVALE ADRESİ: *ÜRÜN YAYINCILIK, PK. 41, Sirkeci - İSTANBUL* • TÜRKİYE DAĞITIMI: *TEMEL DAĞITIM, Yerebatan Cad. Taşsavaklar Sok. No: 5/2 Cağaloğlu-İSTANBUL* • DİZGİ: *ÇIĞ YAYINCILIK LTD.ŞTİ.* • BASKI: *HÜRRİYET OFSET MATBAACILIK VE GAZETECİLİK A.Ş., İSTANBUL* • YURTİÇİ ABONE: *Altıaylık 250, Bir yıllık 500 Lira* • YURTDIŞI ABONE: *40 DM.*

BASKI TARİHİ: *11 HAZİRAN 1980*